Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 8 (80) Elokuu 1931

SISÄLTÖ:

Valtion Kustannusliike KIRJA

LENINGRAD 1931 PETROSKOI

KOMMUNISTI

№ 8 (80) v. 1931. Elokuu

NKP(b):n LENINGR. ja KARJALAN ALUEKOMIT. POLIITTISTALOUDELLINEN KUUKAUSIJULKAISU.

TOIMITUKSEN OSOITE: LENINGRAD, Poltavskaja 12. V/K KIRJA, puh. 173-11.

NKP(b):n KK:n kesäkuun täysistunto

Puolueemme Keskuskomitean täysistunnossa ratkaistiin kolme kysymystä, nim. sadonkorjuukamppailua, rautatieliikennettä ja kaupunkitaloutta koskevat kysymykset. Päätöksissään täysistunto toi esiin historiallisesti sangen tärkeitä tehtäviä, jotka uudestirakentamiskaudella ovat puolueemme edessä ja jotka on ratkaistava vallankumouksemme nykyisessä etapissa, jolloin lopetamme sosialistisen talouden perustan rakentamisen. Kesäkuun täysistunnon päätökset ovat loistavana näytteenä siitä, miten puolueemme Keskuskomitea osaa tehdä yhteenvedot sosialismin perspektiiveistä tällä hetkellä, miten se osaa tämän hetken etapissa yhdistää sosialismin tärkeimmät kehitysprobleemit todellisen leniniläisen konkreettisuuden kanssa ja mihin suuntaan puolueemme johtavien elinten on konkreettisesti toimittava tässä vaiheessa. Täysistunnossa esiin tuotiin tämän etapin tärkeimmät renkaat, kysymykset, joiden ratkaisusta riippuvat ne välttämättömät ehdot, jotka vaaditaan sosialistisen hyökkäyksemme voitokkaassa kehityskulussa, niissä tempoissa, minkä vaatii päätehtävämme: korkeintaan 10 vuodessa saavuttaa ja sivuuttaa kehittyneimmät kapitalistiset maat taloudellis-teknillisessä suhteessa.

KK:n kesäkuun täysistunnon kunkin kolmen kysymyksen perustan asettelu riippuu ennen kaikkea siitä, minkälainen on todellinen kasvumme ja minkälaiset saavutuksemme sosialismin rakennustyön taistelussa. Päätöksissä ilmenee kehityksemme dialektiikka. Kasvumme, saavutuksemme ovat kytketyt vaikeuksiin, mutta vain ja juuri sen takia, että näissä — kasvun vaikeuksissa, missä piilevät ne voimat, joilla vaikeudet voitetaan, sillä juuri sosialistisen rakennustyön saavutukset ovat luoneet olosuhteiden kaikki puolet sellaisiksi, että voimme ratkaista uusia mitä monimutkaisimpia tehtäviä, jotka on määritelty KK:n täysistunnon päätöksissä.

Maassamme on uudenlaista luokkaliikehtimistä. Kevätkylvöjen tuloksista voimme vetää mitä merkityksellisimmät poliittiset johtopäätökset. Tärkeimmillä vilja-alueilla on kollektivisointi melkein täydellisesti päättynyt. Yli 80 % talonpoikaistalouksista on kollektivisoitunut. Muilla vilja-alueilla ja ratkaisevilla puuvilla- ja sokerijuurikasalueilla tulee se pääpiirteissään ratkaistuksi tänä vuonna tai viimeistään keväällä vuonna 1932. Kollektivisoinnissa me ylitämme suunnitellut tempot.

Nämä kollektivisoinnin saavutukset, jotka varsinkin kevätkylvöjen aikana vielä ilmenivät työntuottavaisuuden yleisenä kohoamisena maataloudessa, ovat muuttaneet kollektivistitalonpojan merkitystä maassamme. «Kollektivistitalonpoikaisto on jo muuttunut keskeisimmäksi tekijäksi maanviljelyksessä, kollektiivitaloudet ovat tulleet päätuottajaksi ei ainoastaan viljaan, vaan myöskin tärkeimpiin maataloudellisiin raaka-aineisiin nähden (puuvilla, sokerijuurikas, auringonkukka y.m.). Köyhän ja keskivarakkaan yksityistalonpojan merkitys

maataloudellisessa tuotannossa on tullut toisarvoiseksi. Päättyy kulakiston likvidoiminen luokkana vilja- ja raaka-ainealueilla Neuvostoliitossa».

Siinä on tärkein poliittinen yhteenveto puolueen taistelusta maan sosialistisessa rakennustyössä uuden talouspolitiikan perusteilla. Juuri se, että lenininläisesti on ajettu uutta talouspolitiikkaa, on taannut voittokulun niiden historiallisten tehtävien täyttämisessä, jotka Lenin asetti kymmenen vuotta sitten neppiin siirtyessä.

«Sen kauden merkitys, — puhui Lenin Kominternin III kongressissa, — joka alkaa nyt Venäjällä, on kansainväliseltä katsantokannalta, kun katsomme kansainvälisen vallankumouksen yhtenäiseksi prosessiksi, todellisuudessa se, että meidän täytyy käytännöllisesti ratkaista kysymys proletariaatin suhteesta viimeiseen kapitalistiseen luokkaan Venäjällä... kapitalismin syvimpään perustaan, pikkuomaisuuteen, pikkutuotantoon. Tämä kysymys on nyt noussut käytännöllisesti eteemme. Minä ajattelen, että me voimme ratkaista tämän tehtävän. Joka tapauksessa kokemukset, joita teemme, tulevat hyödyttämään tulevia proletaarisia vallankumouksia, ja ne kykenevät paremmin teknillisesti valmistautumaan tämän kysymyksen ratkaisuun».

Vuoden 1931 kevätkylvöjen poliittiset yhteenvedot — kollektivistin muuttuminen maanviljelyksen keskeisimmäksi tekijäksi — osoittavat, että olemme pääpiirteissään ratkaisseet maailmanhistoriallisesti tärkeän tehtävän, jonka Lenin asetti v. 1921. Vaikkakaan kulakkia ei ole vielä lopullisesti lyöty ja maaseudulla ja maassa jatkuu kärjistynyt luokkataistelu, niin kuitenkin jo on saavutettu valtava kehitys luokkasuhteissa. Vuoden 1931 kevätkylvöjen aikana, kollektivisoinnin saavutusten ja köyhän ja keskivarakkaiden talouksien perusjoukkojen sosialistiselle kehitystielle siirtymisen pohjalla maassamme on tehty vielä yksi valtava askel sosialistisen talouden perustan täydellisessä pystyttämisessä, luokkien hävittämisessä.

Tärkeimpänä taloudellisena yhteenvetona kevätkylvöistä on se, että kylvöalaa suurennettiin huomattavasti vuoteen 1930 verraten; kevätkylvöt v. 1931 olivat uusi näyte kollektiivisen talouden korkeasta tuotannollisuudesta. Maatalouden tuotannollisissa voimissa tapahtuu voimakasta nousua teollisuuden koneellistuttamisen kasvavan vaikutuksen pohjalla, yhteiskunnallistetun suurtalouden lujittamisen ja kehittymisen pohjalla. Kylvöalan suuri kasvu viime vuoteen verraten johtuu siitä, että tänä vuonna ilmeni selvemmin kuin koskaan sosialistityyppisen suurmaanviljelyksen etevämmyys.

Kaikissa kapitalistisissa maissa riehuu yleinen hävittävä talouskriisi. Maatalouskriisi on kiinteästi kytketty yleiseen kriisiin. Kylvöala pienenee. Mutta Neuvostoliitossa kylvöala kasvaa. Silloin kun kapitalistisissa maissa kriisi puristaa maataloustuotantoa alaspäin, Neuvostoliitossa maataloustuotanto kohoaa voimakkaasti ylöspäin.

Saavutukset kevätkylvöissä antavat suuria velvoittavia tehtäviä elonkorjuukamppailulle. Elonkorjuukamppailun suuri merkitys on kiistämätön. Siinä tehdään reaaliset yhteenvedot kylvöjen tuloksista, annetaan maalle vahva elintarveperusta, jolla turvataan työläisille ja kaikille työtätekeville korkea aineellinen elintaso ja annetaan voimakas teknillisten kasvien raaka-ainepohja kevyen teollisuuden kehittymiselle.

Elonkorjuukamppailu on huomattavasti vaikeampi kuin kevätkylvökamppailu. Vaikeuksien aliarviointi tämän kamppailun järjestämisessä, hitaat tempot valmistelutöissä, siinä ilmenevien konkreettisten erikoistehtävien ymmärtämättömyys, opportunistinen luottamus itsevirtaukseen vaikeuksien voittamisessa, — kaikki

nämä vaarat uhkaavat hyvän sadon järjestynyttä korjuuta.

Sentähden vaaditaan parhainta bolshevistista järjestelytyötä, huolellista valmistautumista, jotta maksimaalisesti tulisivat käytetyiksi kaikki mahdollisuudet sadon täydellisessä korjaamisessa ilman pienintäkään hukkaa.

Sadonkorjuukamppailun vaikeudet ovat ennen kaikkea siinä, että kaikkien tuotteiden määrä kasvaa valtavasti. Tämän vuoden sadossa on vielä erikoisuutena se, että itse sadon kokoonpano on toisenlainen kuin ennen. Juuri sellaisten kasvien, jotka vaativat paljon työtä (teknilliset, vihannekset, rehukasvit), kylvöala on kasvanut eniten.

Teknillisten kasvien kylvöala on 25 % suurempi kuin viime vuonna. Erikoisesti on kasvanut rasvapitoisten ja lääkekasvien kylvöala — 47 %, sokerijuurikkaan — yli 30 % ja kutomoteollisuuden raaka-ainekasvien — yli 25 %.

Vihannesten ja perunain tavarasato tulee kohoamaan noin 7 milj. tonniin, silloin kun se oli viime vuonna 2,4 milj. tonnia.

Heinäsato ja valmistettava painorehumäärä tulevat tänä vuonna luomaan perustan sille, että karjatalouden kohoaminen saa mitä voimakkaimman sysäyksen. Kaikkien rehukasvien täydellisestä korjuusta riippuu, että tänä vuonna saamme karjanhoidon kehityksessä ennenkuulumattomat nopeat tempot. Rehukasvien korjuu on erikoisen tärkeä neuvostokarjatalouksissa. Vuonna 1930 neuvostokarjatalouksien täytyi teurastaa huomattavasti karjaa ennen kaikkea rehupulan takia.

Sadonkorjuukamppailu olisi paljon helpompi, jos töiden koneellistuttamistaso olisi korkeampi. Viljakasvien korjuutyöt ovat parhaiten turvatut koneilla ja muilla työvälineillä. Mutta rehukasveihin ja varsinkin teknillisiin kasveihin ja vihanneksiin nähden ei koneita ole läheskään riittävästi. KK:n kesäkuun täysistunto antoi ohjeen, että maatalouskonerakennuksen ohjelma on täytettävä maksimaalisesti. Jokainen sadonkorjuussa tarvittava kone on pantava työhön maksimaalisesti. Että koneita ei ole käytetty maksimaalisesti, sitä valaisemaan riittää kun mainitsee, että v. 1930 kombainereita käytettiin työhön 40—50 % niiden työvoimakkuudesta, ja muita korjuutöissä tarvittavia koneita suunnilleen saman verran. Tällainen koneiden työvoiman hukkaus on lopetettava kertakaikkiaan tässä sadonkorjuukamppailussa.

Maatalouskoneiden puute korostaa entistä voimakkaammin, että ratkaisevana kysymyksenä sadonkorjuussa on työn järjestäminen niin kollektiivitalouksissa kuin neuvostotalouksissakin.

KK:n kesäkuun täysistunnon päätöksissä määriteltiin kollektivisointiliikkeen siirtyminen uudelle, korkeammalle asteelle. Tulojen jako ei henkilöluvun mukaan, vaan työn mukaan, työn järjestäminen kollektiivitalouksissa urakkatyön pohjalle, — siinä puolueen päätehtävä kollektiivitalouksien rakennustyössä tässä etapissa. Epäilemättä urakkatyö saadaan käytäntöön mitä sitkeimmän taistelun kautta. Urakkatyö on työn järjestämismuoto, jonka työväenluokka vie kollektiivitalouksiin taistelussa pikkuporvarillisia vaikutuksia vastaan ja ennen kaikkea kulakkia vastaan. Urakkatyöjärjestelmä viedään loppuun asti taistelussa pikkuporvarillista «tasanjakoa» vastaan, joka ilmenee erilaisissa muodoissa.

Urakkatyön järjestämisen perusteella kohotetaan ratkaisevasti työntuottavaisuus kollektiivitalouksissa. Sen kautta vapautuu kollektiivitalouden työvoimaa sivutöihin neuvostotalouksissa ja teollisuudessa. KK:n täysistunnon päätökset juuri antavatkin suoran vastauksen kysymykseen työvoiman puutteesta neuvostotalouksissa ja varsinkin teollisuudessa

kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä. Suuri merkitys on sillä, että korjuukamppailussa työvoimaa vapautuu kollektiivitalouksista (ja myöskin yksityistalouksista) töihin neuvostotalouksiin.

Sama on sanottava teollisuuden suhteen, jossa kolmannella vuosineljänneksellä on mitä vastuunalaisimmat tehtävät. Uudessa tilanteessa on työvoimakysymys mitä vaikein ja tärkein. Työvoima ei nyt virtaa itsestään teollisuuslaitoksiin, kuten se ei virtaa neuvostotalouksiinkaan. Uudessa tilanteessa on tärkeimpänä taloudellisena tehtävänä kollektiivitalouksissa työn järjestäminen ja tulojen jako sillä tavalla, että kollektivisteilla on mahdollisuus lähteä tehtaisiin, kaivoksiin, rakennustöihin ym. Toisaalta tämä uusi tilanne on asettanut teollisuudelle myöskin tehtävän: järjestää kollektiivitalouksista tulleen työvoiman, turvata se aineellisessa ja kulttuurisessa suhteessa. Ei saa unohtaa, että kolmannella vuosineljänneksellä teollisuus ja maatalous (neuvostotaloudet) vaativat noin 2,5 miljoonaa uutta työläistä, joista neuvostotaloudet 1,3—1,5 milj. ja teollisuus 800 tuh.—1 milj.

Siis KK:n täysistunnon sadonkorjuukamppailusta tekemällä päätöksellä on suuri merkitys ei ainoastaan maatalouden kehitykselle, teollisuuden raaka-aineperustan lujittumiselle, koko kansantaloudelle, vaan sillä on mitä suorin suhde teollisuuden taistelutehtävään uudessa tilanteessa — työvoiman teollisuuteen virtaamisen järjestämisessä.

Puolueen eteen on noussut kysymys rautatieliikenteen perinpohjaisesta parantamisesta. Tämän tehtävän määrittelevät maan menestyksellinen teollistuttaminen, maatalouden kohoaminen, uusien teollisuusjättiläisten myrskyisä kehitys. Neuvostotalouksien rakentaminen, uusien teollisuus- ja maatalousalueiden kehitys, uusien mitä rikkaimpien alueiden nouseminen määrääviin asemiin maan taloudellisessa elämässä. Koko kansantalous asettaa nyt rautatieliikenteelle vaatimuksia, jotka kohoavat joka hetki.

Vallankumousvuosina on rautatieliikenne huomattavasti kasvanut. Neuvostovallan aikana on rakennettu noin 13,000 kilometriä uusia rautateitä, v:een 1913 verraten on veturien vetovoima lisääntynyt 30 %, tavaravaunujen luku on kasvanut. V. 1930 oli SSSR:n tavaraliikenne rautateillä 9 % maailman tavaraliikenteestä; v. 1913 oli tavarankuljetus Venäjän rautateillä 8 kertaa pienempi kuin P. A. Yhdysvalloissa, 3,5 kertaa pienempi kuin Saksassa ja 3 kertaa pienempi kuin Englannissa; v. 1930 oli Neuvostoliiton rautateillä tavarankuljetus suurempi kuin Ranskassa, yhtä suuri kuin Englannissa, vain 30 % pienempi kuin Saksassa ja kolme kertaa pienempi kuin P. A. Yhdysvalloissa.

Maailman kahdessa talousjärjestelmässä on rautatieliikenteen kehityksessä kaksi suuntaa: kapitalistisessa järjestelmässä laskusuunta — käyrä laskee; sosialistisessa järjestelmässämme noususuunta — käyrä nousee jyrkästi. Ja käyrä nousee maassamme siitä huolimatta, että meillä on kaikenlaisia vaikeuksia, puutteita ja ahtaita paikkoja.

KK:n täysistunto totesi, että «rautatieliikenteessä tehdyistä varmoista saavutuksista huolimatta, sen kasvutempot eivät vastaa maan sosialistisen rakennustyön laajentamistempoja, jonka vuoksi kulkulaitoksesta on tullut ahdas kohta kansantaloudessa». Näistä tosiasioista heijastuu sekin tosiasia, että kulkulaitos on ollut ankaran luokkataistelun areenana. Tuhotyöntekijäin rikollinen toiminta rautatieliikenteessä on ollut laajamittaista ja ne ovat tuottaneet paljon tappiota kulkulaitokselle.

Pääpuutteina rautatieliikenteessä, joiden poistamiseksi puolueen KK antoi erikoiset ohjeet, ovat: henkilövastuuttomuus, huono työn järjes-

tely ja huonosti järjestetty teknillinen työn normeeraus. Puolue on alkanut mitä päättävimmän taistelun henkilövastuuttomuuden hävittämiseksi kulkulaitoksesta ja vetureihin nähden siinä on jo tehty ensimäisiä saavutuksia. Byrokratismia on koko rautateiden ja koko kulkulaitoksen koneistossa, — sen totesi täysistunto. Ja epäilemättä vielä ei ole saatu aikaan täydellistä murrosta ammatillisten ja puoluejärjestöjen työssä rautatieliikenteessä.

Jo nyt on näkyvissä vissiä murrosta rautatieliikenteen työssä, kun KK ja koko puolue ovat tarmokkaasti siihen kiinnittäneet huomiota, mutta päävaikeudet eivät siinä vielä ole voitetut. Tammikuussa lastattiin 25,000 vaunua päivässä, nyt 50,000 vaunua (joinakin päivinä 55,000), mutta tavarankuljetus ensi syksynä ja talvena vaativat rautateiltä enemmän.

KK:n kesäkuun täysistunto antoi tyhjentävät ohjeet tämän hetken toimenpiteistä rautatieliikenteen parantamiseksi. Se antoi myös ohjeet rautatieliikenteen perinpohjaisesta uudestijärjestämisestä.

Rautatieliikenteen rekonstruktsioinnin kehitysperspektiiveissä on lopullisena päämääränä sähköistäminen. V. 1932/33 suunnitellaan sähköistettävän 3,690 km rautatietä. Erikoinen merkitys on sillä, että rautateillä tulee kulkemaan naftavetureita. Ohjelmassa on erilaisia automaattiaparaatteja, joilla nopeutetaan rautatieliikenteen töitä ja tehtäviä.

Kaiken muuttaminen maassamme porvarillisesta sosialistiseksi, uusien taloudellisten alueiden luominen, syrjässä olleiden alueiden vetäminen tehokkaaseen taloudelliseen rakennustyöhön, valtavat yhteiskunnallis-taloudelliset sysäykset täydellistä sosialismia kohti, — kaikki ne asettavat Neuvostoliiton eteen uudet tehtävät rautatieliikenteessä. Rautatieliikenteen uudestirakentamisella on turvattava koko Neuvostoliiton uudestirakentaminen. Idän uudet hiili-, metalli- ja elintarvevarastot ottavat sijansa rautateiden rakennussuunnitelmassa.

Rautatieliikenteen parantaminen on yksi tärkeimpiä ehtoja, joilla ratkaistaan teollisuuden kehitys. Kuluvan vuoden 1:llä ja 2:lla neljänneksellä oli rautatieliikenteessä niin suuri repeämä, että se uhkasi kansantaloudellista yhteydenpitoa, ellei puolue KK:n johdolla olisi muuttanut tilannetta rautatiellä. Rautatieliikenteen huonous oli suuressa määrin syyllinen siihen, että useilla teollisuusaloilla jäi ohjelma täyttämättä v. 1931 ensimäisinä 5:nä kuukautena. Nyt on rautatieliikenteessä näkyvissä murros. KK:n rautatieliikenteestä tekemissä päätöksissä annetaan vastaus yhteen kipeimpään kysymykseen taistelussa vuoden 1931 kansantaloussuunnitelman toteuttamiseksi.

Samalla tämä päätöslauselma on välittömässä yhteydessä maamme sosialistisen uudestirakentamisen koko perspektiivin kanssa. Rautatieliikenteen rekonstruktsiointi ja sen lujittaminen on tärkein ehto suunnitelmien perustan lujittumiselle kansantaloudessamme, koko sosialistisessa talousjärjestelmässämme.

KK:n kesäkuun täysistunto hyväksyi päätöslauselman kaupunkitaloudesta, jossa on useita poikkeuksellisen tärkeitä probleemeja. Tällä päätöslauselmalla on suuri poliittinen ja käytännöllinen merkitys. Kaupunkitalouden kohottamisella ja perinpohjaisella rekonstruktsioinnilla on uudessa tilanteessa mitä suurin merkitys työläisten aineellisen aseman ja kulttuuriolojen parantamisessa. Tämä taas johtaa siihen, että laitoksissa tulee olemaan kiinteästi vakituiset työläiskaaderit, vähenee näiden kaaderien poisvirtaus, mikä merkitsee sitä, että työn tuottavaisuus kohoaa.

Epäilemättä on suurena syynä siihen, että suunnitelmat jäivät täyttämättä useilla teollisuusaloilla 1:llä ja 2:lla neljänneksellä, teollisuuden taloudellisen koneiston kykenemättö-

myys työskennellä uusissa olosuhteissa uudella tavalla. Näissä uusissa olosuhteissa se ei ole osannut suhtautua oikein juuri työvoimakysymykseen. Työvoima ei nyt virtaa itsestään maaseudulta kaupunkiin. Sen virtaus on järjestettävä. Uusille työläisille on järjestettävä välttämättömät aineelliset ja kulttuuriset olosuhteet. Sosialismi on työväenluokan aseman systemaattista parantamista. Juuri tähän tähtää kaikella voimalla täysistunnon päätöslauselma, jossa on luotu ohjelma kaupunkitalouden parantamisesta. Työvoiman virtaus vaikeuttaa tekniikan omaksumista, varsinkin uusissa laitoksissa (Stalingradin traktoritehdas y.m.). Sentähden työläisen ja hänen perheensä asunto-olojen parantaminen on nyt taistelutehtävä ja monissa tapauksissa ratkaiseva tuotannollinen tehtävä.

Uusien tehtaiden kehitys johtaa ei vain työväen kasvuun vanhoissa kaupungeissa, vaan myöskin uusien kaupunkien syntymiseen, pienten asutusten muuttumiseen suuriksi poliittisiksi ja kulttuurisiksi kaupunkikeskuksiksi. Sosialistisen maanviljelyksen kehitys johtaa maaseudun syrjäisten piirikeskusten muuttumiseen uusiksi kaupungeiksi. Parin kolmen viimeisen vuoden aikana on tyhjille paikoille noussut sellaiset kaupungit kuin Magnitogorsk ja Dnjeprostroi, kymmeniä kertoja ovat laajenneet sellaiset keskukset kuin Makejevska ja Stalino sekä suuressa määrin kasvaneet vanhatkin teollisuuskeskukset — Stalingrad, Grosny, Tula ja Ivanovo-Vosnesensk.

Proletaarinen pääkaupunki Moskova on vallankumousvuosina kasvanut 73 %.

Silloin kun teollisuus ja työväestö on kasvanut näin valtavasti, on kunnallistalouden kehitys jäänyt jälkeen. KK:n kesäkuun täysistunto asetti «kaikkien puolue-, neuvosto-, ammatillisten ja taloudellisten elinten taistelutehtäväksi likvidoida mitä nopeimmin kaupunkitalouden jälellejääneisyys yleisestä kehityksestä ja saada aikaan murros sen kehitystempoissa». Erikoisen tärkeä tässä suhteessa on puolueemme Moskovan järjestön työskentely. Proletaarisen pääkaupungin Moskovan tulee näyttää ja se epäilemättä näyttää esimerkkiä todella bolshevistisesta työstä kaupunkitalouden rekonstruktsioinnissa. Moskovan kaupunkitaloudesta täytyy tulla koulu muille proletaarisille kaupungeille, varsinkin uusille kaupungeille, Moskovan bolshevistisen järjestön tulee näyttää tässä työssä parhaimmat esimerkit siitä, kuinka on leniniläisesti ratkaistava «pienet» käytännölliset kysymykset, miten on yhdistettävä yksityiskohdat suureen historialliseen perspektiiviin, suurten poliittisten tehtävien ratkaisuun.

Kunnallistalouden takapajuisuuden johdosta on eniten piileskellyt tuholaisuutta sen elimissä. Samalla kunnallistaloudessa työskentelevien kommunistien keskuudessa on vallannut itsevirtausmielialaa, vaistovaraisuutta ja sokeutta luokkavihollista — tuhotyöntekijää kohtaan. KK:n kesäkuun täysistunnon kaupunkitaloudesta antamia ohjeita ei voi täyttää, ellei suoriteta perinpohjainen uudestijärjestely kunnallistalouden työntekijäin riveissä, puhdisteta ne opportunistisista aineksista. Ammattiliittojen tulee asettaa huomionsa keskukseksi kaupunkitalouden kysymykset, joista riippuvat välittömästi monet työväenluokan edut. Kaupunkien neuvostojen ja tpk:n on todella oltava «isäntä», joka vastaa kaikista kaupunkitalouden aloista».

Puutteista ja yleisestä takapajuisuudesta huolimatta Moskovan ja muiden kaupunkien kaupunkitalous on vallankumousvuosina kasvanut huomattavasti. Neuvostovallan luokkatehtävät ovat määritelleet sen kehityssuunnan. Asuntokysymyksessä ja muilla kaupunkitalouden aloilla on proletaarinen vallankumous tehnyt lopun kauppias- ja talonomistajapor-

varillisten kunnanvaltuustojen työväkeä riistävästä luokkapolitiikasta.

Moskovan kaupunkitalous on vallankumousvuosina kasvanut kaikkiin suuntiin. Työväelle on rakennettu uusia asuntoja 450 tuhannelle hengelle. 500 tuhatta työläistä ja heidän perheensä jäsentä on asutettu kapitalistien ja kauppiaiden entisiin asuntoihin. Moskovan työläisten ja muiden työtätekevien yhteiskunnalliskulttuurinen palvelus on parantunut. Vallankumousvuosina on alkeiskoulujen oppilaiden luku kohonnut 105 % keskikoulujen — 185 %, korkeakoulujen — 265 % ja teknillisten ammattikoulujen kymmenkertaisesti. Lääkintälaitosten verkko on suuresti laajentunut.

Itse Moskovan ulkomuoto on muuttunut: SSSR:n «sitsi»-pääkaupungista on se muuttunut konerakennus- ja sähköteknilliseksi pääkaupungiksi.

KK:n kesäkuun täysistunto antoi Moskovan ja kaikille SSSR:n kaupunkitalouksille lähivuosien taisteluohjelman. Tässä ohjelmassa on laitosten ja asuintalojen rakentaminen, jotka kehittävät sosialistisia elintapoja (pesutuvat, lastenkodit, -tarhat ja -kentät, puistot, kaupat ja varastot). Tässä ohjelmassa on yhteiskunnallinen ruokailu ja tehdaskeittiöt. Tärkeänä osana suunnitelmassa on energiatalouden uudestirakentaminen kehittyvän sähköistämisen ja höyrylämmityksen pohjalle. Kaupunkien kulkulaitos, tiet ja maanalainen liikennöiminen, vesijohdot, terveydenhuolto, puhtaanapito ym. — kaikista kaupunkitalouden kehitystä koskevista kysymyksistä on määritelty valtavat rekonstruktsiointityöt.

Näin muodoin KK:n kesäkuun täysistunto määritteli kaupunkitaloudesta tekemässään päätöslauselmassa mitä tärkeimmän linjan työläisten aineellisen aseman ja kulttuuriolojen parantamisessa uudessa tilanteessa, antoi työohjelman, jolla on suuri merkitys työntuottavaisuuden kohoamiselle.

Näiden taloudellisten tehtävien ratkaisussa on samalla asetettu päämääräksi historiallinen probleemi — kaupungin ja maaseudun välisen eroavaisuuden poistaminen. Juuri sosialistisen maanviljelyksen, erikoisesti kollektivisoinnin saavutukset, tällä pohjalla kulakkien luokkana likvidoinnissa tehdyt saavutukset ja piirien kehityksessä saadut saavutukset asettavat päiväjärjestykseen tämän historiallisen probleemin käytännöllisen ratkaisun. Lenin sanoi: — «kapitalismi katkaisee lopullisesti yhteyden maanviljelyksen ja teollisuuden välillä, mutta samalla se korkeimmilleen kehittyessä valmistaa uusia aineksia tälle yhteydelle, teollisuudelle ja maatalouden yhtymiselle tieteen ja kollektiivisen työn kombinatsionin tietoisen liitteen, ihmiskunnan uuden asutussijoittelun pohjalla (hävittäen sekä maaseudun takapajuisuuden, maailmasta erilläänolon, villinäolon, että jättiläismäisten joukkojen luonnottoman kasaantumisen suuriin kaupunkeihin)' (XX nide,. I osa, 1:nen painos. siv. 490).

Näin muodoin kaikissa «täysistunnon päätöksissä sosialistisen rakennustyön tärkeimpien tämän hetken kysymysten puutteiden poisjuurtamisen ja vaikeuksien voittamisen ratkaisu on yhdistetty historiallisesti tärkeisiin rekonstruktsiointiprobleemeihin, jotka johtuvat siitä, että Neuvostojen maa on joutunut sosialismin kauteen» (Moskovan aktiivin päätöslauselmasta). Samalla KK:n kesäkuun täysistunto vaatii jokaiselta puoluejärjestöltä työn uudestijärjestelyä, johtamisen uudestijärjestelyä. Uusissa olosuhteissa on johdettava uudella tavalla, — juuri tätä opettaa ja vaatii kesäkuun täysistunto jokaiselta puolue-, neuvosto- ja ammatilliselta järjestöltä.

Todella ainoastaan johtamisen uudestijärjestely talouselimissä, teollisuudessa on tärkein ja ratkaiseva

ehto, jotta voitaisiin saada täydellinen voitto taistelussa 5-vuotissuunnitelman 3:nen vuoden kansantaloussuunnitelman puolesta. Kuluneella ensivuosipuoliskolla jäi useilla teollisuusaloilla (varsinkin hiili ja metalli) ohjelma täyttämättä.

Mitä pitää tehdä, että teollisuuden ja kansantalouden vuosisuunnitelma tulee täydellisesti toteutetuksi? Pitää järjestää uudesti johtaminen, ennenkaikkea teollisuudessa. Teollisuudessa on nykyisessä etapissa uusi tilanne, on muodostunut uusia tehtäviä, joiden täyttämiseksi nyt taistelee koko puolue. Ne tehtävät ovat — työn järjestäminen, työläisten maaseudulta virtaamisen järjestäminen, heidän opettamisensa. Ne ovat — taloudellisten elinten työn päättävä kohottaminen, työläisten aineellisen aseman ja kulttuuriolojen parantamisessa, henkilöttömyyden ja palkan tasajaon lopettaminen. Henkilöttömyyden ja palkan tasajako, tuo pikkuporvarillisuuden vaistovaraisuuden heijastus on poistettava, karkoitettava kaikkialta, kaikilta kansantalousaloilta. Suuri merkitys on sillä, että työskenteleviä spesialisteja käytetään paremmin hyödyksi ja kasvatetaan nopeammin uusia kaadereita. Korkeiden kehitystempojen turvaamisessa on suuri merkitys teollisuuden sisäisellä kasaantumisella, varsinkin itse raskaassa teollisuudessa, jossa tuotantokustannusten alentamisesta käyty taistelu ei vielä ole antanut tuntuvia tuloksia. Suuret tehtävät ovat vielä edessä talouslaskelman käytäntöön saattamiseksi koko teollisuudessa, koko kansantaloudessa.

Näiden uusien, uudessa tilanteessa syntyneiden tehtävien ratkaiseminen takaa puolueelle täydellisen voiton taistelussa vuoden 1931 talousohjelman puolesta. Vuoden 1931 kansantaloussuunnitelman toteuttamisessa on paljon vaikeuksia. Mutta tämä suunnitelma voidaan ehdottomasti toteuttaa ja täytyy toteuttaa. Koko juttu on johtamisen uudestijärjestelyssä. Ja siihen me kykenemme, siihen meillä on voimaa.

Kaikella bolshevistisella leppymättömyydellä täytyy paljastaa opportunistiset yritykset tämän vuoden suunnitelman murtamiseksi. Koko puolueen voimalla on lyötävä mäsäksi opportunististen ainesten pelokkaat kuiskutukset ja lörpötykset suunnitelmiemme epäreaalisuudesta.

Johtaessaan proletariaatin sosialistista hyökkäystä puolue täyttää KK:n kesäkuun täysistunnon antamat tärkeät tehtävät, bolshevistisesti uudestijärjestää johtamisen kaikilla talousaloillamme. Puolue voittaa taistelussa viisivuotissuunnitelman puolesta ja ratkaisee historiallisesti tehtävät, jotka ovat Neuvostoliiton edessä proletaarisen vallankumouksen nykyisessä etapissa, sosialismin kauden tehtävät.

O. W. Kuusinen.

Kansallisuuskysymys kapitalistisessa Europassa

(Suomennos.)

Käsitellessämme kansallisuuskysymystä nykyisessä Europassa on meidän ennen kaikkea määriteltävä kantamme kolmeen periaatteelliseen kysymykseen, joilla on ratkaiseva merkitys kommunististen puolueiden oikealle politiikalle tällä alalla. Ensimmäinen kysymys on, mikä peruseroavaisuus on kansallisuuskysymyksen asettelussa ennen Lokakuun vallankumousta ja tällä kertaa. Toiseksi on kysymys kansallisuuskysymyksen oikeasta yhdistämisestä neuvostovallankumouksen kysymyksiin kysymyksessä olevan maan rajojen sisällä. Kolmanneksi on määriteltävä vallanku-

mouksen luonne silloin kuin siihen yhtyy kansallisuuskysymys.

Kahdesta ensimmäisestä kysymyksestä puhuin jo verrattain yksityiskohtaisesti XI plenumissa. Sen sijaan että ryhtyisin tällä kertaa valaisemaan niitä joka puolelta, haluan vain teroittaa huomiota puolueittemme heikkouteen ja määrättyjen väärien tendenssien vaarallisuuteen. Kaikkein ensiksi pidän tarpeellisena — vaikkapa pienoisen yksipuolisuuden vaaran uhallakin — huomauttaa siitä heikkoudesta, että sektsioittemme työssä ilmenee kansallisuuskysymyksen aliarvioinnin pohjalla määrätynlainen pyrkimys tämän kysymyksen abstraktis-propagandistiseen käsittelyyn, s.o. rajoitutaan pääasiassa yleisiin huomautuksiin siitä, miten kansallisuuskysymys ratkaistaan neuvostovallankumouksen jälkeen. Käytännössä on tämä kaikkein mukavin keino peittää poliittinen passiivisuus tällä alalla. Samalla kuin tunnus itsemääräämisoikeudesta eroamiseen saakka todellisuudessa muuttui sellaisiksi puhtaasti propagandistisiksi tunnuksiksi kuin «Balkanin työläis-talonpoikain tasavaltojen liitto», «Työläisten ja talonpoikain (neuvostollinen) riippumaton Elsas-Lothring», «Länsi-Ukrainan yhdistäminen Neuvosto-Ukrainaan» jne., samalla houkutteli se puolueen huomion pois jokapäiväisestä taistelusta kansallisuussorron konkreettisia muotoja vastaan, eroamisvapauden puolesta, vähemmistökansallisuuksien hallitsevan porvariston ikeestä vapauttamisen puolesta, puolalaisen, tshekkiläisen, serbialaisen, rumanialaisen, italialaisen, ranskalaisen j.n.e. porvariston ikeestä. Ilmeisesti on kokonainen joukko tovereita, jotka päättelevät itsekseen, että «ei nyt kannata erikoisesti aherrella kansallisten vaatimusten puolesta käytävän taistelun kanssa, koska itsemääräämisoikeus toteutuu vasta neuvostovallankumouksen jälkeen». Siitä johtuu, että tätä päävaatimusta ei tavallisesti enää osoteta nykyiselle porvarilliselle hallitukselle, vaan tulevalle neuvostohallitukselle.

I.

Peruseroavaisuus kansallisuuskysymyksen asettelussa ennen Lokakuun vallankumousta ja nyt.

Jotkut toverit päättelevät, että peruseroavaisuus on siinä, että ennen Lokakuuta olleella aikakaudella sorrettujen kansojen vaatimukset itsemääräämisoikeudesta olivat mahdolliset toteuttaa, mutta **nyt ei.** Käsitykseni mukaan on kysymys tässä asetettu väärin, jolloin pidetään silmällä tämän vaatimuksen toteuttamista joko **ilman** sotaa tai vallankumousta tai kansallista kapinaa. Vetoaminen «toteutumattomuuteen» esiintyi jo ennen imperialistista sotaa ja sen aikana puolalaisten toverien päätodistuksena bolshevikkien perustunnusta vastaan, mutta silloin osotti Lenin useissa artikkeleissa tämän todistelun kokonaan vääräksi. Osoittaen, että tämän sodan tuloksena on täydellisesti «toteutettavissa» sellaisten valtioiden kuin Puolan, Suomen, Tshekkien ym valtioiden muodostuminen, Lenin silloin, v. 1916, määritteli yleiset johtopäätökset seuraavasti:

> «Kansojen pyrkimys valtiolliseen riippumattomuuteen ei häviä imperialismin kaudella, ei häviä myöskään näiden pyrkimysten «toteutettavaisuus» maailman imperialististen suhteiden puitteissa. Näiden rajojen ulkopuolellakin olisi Venäjän tasavalta tai yleensä joku hyvin suuri demokraattinen muodostelma kaikkialla maailmassa «toteutumaton» ilman vallankumousten sarjaa ja ollen kestämätön ilman sosialismia.» (Lenin, XIX osa, siv. 216, huom.)

Huomautan ensinnäkin, että kysymys siitä, **minkälaiset** — suuremmat vai pienemmät — mahdollisuudet ovat olemassa yhden tai toisen poliittisen vaatimuksen toteuttamiselle, ei ole meille ratkaiseva arvostellessam-

me sen kelpoisuutta toiminnan tunnuksena. Ratkaisevasta merkityksestä on pikemminkin se, minkälainen voima sillä on työtätekevien joukkojen mobilisoimisessa taisteluun voimassa olevaa porvariston ja tilanherrain herruutta vastaan. Tässä suhteessa on vaatimuksella kansan itsemääräämisoikeudesta yhtenä valtiollisen demokratian vaatimuksena suunnaton voima mobilisoida sorretun kansan laajat työtätekevät joukot imperialismin vastaiseen taisteluun. Mutta mitä tulee kysymykseen tämän vaatimuksen toteuttamismahdollisuuksista, niin voi nykyään ilmeisesti vielä vähemmän kuin ennen sotaa puhua itsemääräämisoikeuden toteutumisesta rauhallista tietä, kuten Norjassa, sellainen mahdollisuus on «nollan arvoinen» (Stalinin puhe Jugoslavian komisiassa 1925). Sen sijaan, että perustaisimme politiikkamme sellaisen mitättömän suureen varaan, on meidän korostettava kansallisen sodan, kapinan ja vallankumouksen mahdollisuutta. V. 1916 kirjoitti Lenin:

«Imperialistisia valtoja vastaan käytävät kansalliset sodat eivät ole vain mahdollisia ja todennäköisiä, ne ovat välttämättömiä, **edistyksellisiä** ja **vallankumouksellisia,** vaikka niiden **onnistuminen** luonnollisesti vaatii joko sorretun maan asukkaiden suunnattoman joukon yhtymistä (satoja miljoonia Intian ja Kiinan esimerkin mukaan), tai erikoisen edullisten kansainvälisten suhteiden yhdistämistä (esim. imperialististen valtojen asiaan sekaantumisen halpaantumista niiden voittamattomuuden, sodan, ristiriitojen jne kautta), tai **samanaikaista** proletariaatin kapinaa porvaristoa vastaan jossakin suurvallassa (luettelemistamme tapauksista on viimeksi mainittu ensimmäinen toivottavuutensa puolesta ja edullisin proletariaatin voiton kannalta). (Lenin, osa XIX, s. 184.)

Väärin on myös päätellä, että Lokakuun vallankumous muutti kansallisen vapausliikkeen perusvaatimuksen luonteen tai sisällön, vaatimuksen itsemääräämisoikeudesta eroamiseen saakka. Ei, tämä vaatimus jäi yhdeksi **valtiollisen demokratian** vaatimukseksi*) (pääasiassa kielteiseksi luonteeltaan). Tämä vaatimus mobilisoi sorrettujen kansallisuuksien kansanjoukot — niiden talonpoikaiston enemmistön — **imperialismin vastaiseen taisteluun.** Mutta juuri sorrettujen kansojen imperialismin vastaisella taistelulla on nyt **laajempi ja uusi merkitys:** kapitalismin yleisen pulan ehtojen alaisena, Lokakuun vallankumouksen jälkeisenä aikana, jolloin kysymys taistelusta **sosialismin ja imperialismin** välillä esiintyy koko maailmaa käsittävänä, toimii siirtomaiden ja muiden epäitsenäisten kansojen kansallinen vapausliike, ollen imperialismin vastainen tekijä, aktiivisesti kansainvälisen vallankumouksellisen proletariaatin voiton hyväksi koko maailman imperialisteista, s.o. maailman sosialistisen vallankumouksen puolesta.

Puheessaan KI:n Tpk:n Jugoslavian valiokunnassa v. 1925 sanoi tov. Stalin:

«Toisella (Lokakuun vallankumouksen) kaudella, jolloin kansallisuuskysymys sai laajemman luonteen ja muuttui siirtomaakysymykseksi, jolloin kansallisuuskysymys muuttui valtion sisäisestä kysymyksestä maailman kysymykseksi, — kansallisuuskysymystä käsiteltiin jo proletaarisen vallankumouksen yleisen kysymyksen osana, proletariaatin diktatuurin kysymyksen osana».

Imperialistisen sodan jälkeen kansallisuuskysymyksen alalla Europas-

*) Tarkoitan tov. Leninin, Stalinin ja muiden enemmistön kannattajain lausuntoja bolshevikkien puolueen huhtikuun konferenssissa v. 1917, Leninin teesejä Kominternin II kongressissa, Stalinin lausuntoa Jugoslavian kysymyksessä v. 1925 jne.

sa tapahtuneet tärkeimmät muutokset ovat ennen kaikkea seuraavat: 1) Neuvostoliittoon kuuluvien kansojen kansallinen **vapauttaminen** ja niiden muodoltaan kansallisen, mutta sisällöltään sosialistisen kulttuurin kukoistaminen, 2) voittajamaiden voimalla muodostetun luonteeltaan **kaksikerroksisen imperialistisen harvainvaltajärjestelmän** luominen, jolloin verrattain pienten kansallisuuksien, kuten esim. Puolan, Tshekkien, Serbian, Rumanian porvaristo valtionsa suurvaltojen määrättäväksi alistamisen hinnalla saivat «oikeuden» sortaa ja riistää kokonaista joukkoa muita heikkoja kansoja, 3) tällä tavalla imperialistien sorrettavaksi alistettujen kansanjoukkojen tilan erikoinen **huononeminen,** jonka ohella useimmissa tapauksissa tämän sorron vallitsevana piirteenä ei ole enää vanha yhtäläistyttämispolitiikka (jota esim. käytettiin itävaltalais-unkarilaisessa monarkiassa kansallisten vähemmistöjen suhteen, Elsas-Lothringin väestöön j.n.e.), vaan **siirtomainen** *) orjuuttaminen ja orjuus, 4) sorretun kansallisuuden porvariston nopea sekaantuminen vallitsevan porvariston kanssa, menettäen sen kautta kansallisessa liikkeessä edistyksellisen osuutensa, mutta samaan aikaan talonpoikaiston perusjoukkojen mielenkiinnon herääminen ja aktiivinen osallistuminen tähän liikkeeseen, joka on jo johtanut kokonaiseen sarjaan joukkojen taisteluluontoisia esiintymisiä ja kapinaliikkeisiinkin Puolassa, Rumaniassa, Jugoslaviassa, Tshekko-Slovakiassa, Ranskassa (Elsas-Lothring) j.n.e.

Nämä muutokset huomioon ottaen voi ennen muuta tehdä seuraavat poliittisesti hyvin tärkeät johtopäätökset: Ensiksi, että kansallinen vapausliike, jossa aikaisemmin pääosaa näytteli kansallinen porvaristo, kehittyy nyt pääasiassa työtätekevien joukkojen, joista enemmistö talonpoikaistoa, liikkeenä, jonka tähden se enemmän tai vähemmän kiinteästi kietoutuu yhteen näiden talonpoikais- ja työläisjoukkojen taloudellisten ja poliittisten **luokkavaatimustensa** puolesta käymän taistelun kanssa. Toiseksi, että yhä enemmän ja enemmän määritellyn ja päättävästi imperialismin vastaisen luonteen saava joukkojen kansallinen vapausliike lähenee juuri siten **proletariaatin vallankumouksellisen liikkeen** leiriä, tekee sen tämän luonnolliseksi liittolaiseksi.

Stalinin kirjoituksessa Semitshiä vastaan sanotaan selvästi, mikä on kansallisuuskysymyksen ydin «nyt, kun kansallisuuskysymys muuttui paikallisesta ja valtakunnan sisäisestä kysymyksestä **maailmankysymykseksi siirtomaiden ja epäitsenäisten kansojen taistelusta imperialismia vastaan».**

«Kansallisuuskysymyksen ydin on nyt siirtomaiden ja epäitsenäisten kansallisuuksien kansanjoukkojen taistelussa hallitsevien kansallisuuksien imperialistisen porvariston näissä siirtomaissa ja näiden kansallisuuksien keskuudessa harjoittamaa finanssiriistoa, poliittista orjuuttamista ja kulttuurellista yhtäläistyttämistä vastaan....»

«... hallitsevien kansallisuuksien imperialistinen ryhmä riistää ja sortaa siirtomaiden ja epävapaiden kansojen pohjajoukkoja, ennen kaikkea talonpoikaisjoukkoja, mutta sortaessaan ja riistäessään niitä vetää se samalla ne taisteluun imperialismia vastaan, tekee ne **proletaarisen vallankumouksen liittolaisiksi».**

Hallitsevien kansallisuuksien imperialistisen porvariston harjoittamaa

*) Puhuessani tässä siirtomaisista suhteista, tarkoitan nimenomaan tämän käsitteen ydintä sellaisena kuin se määritellään VI kongressin siirtomaateeseissä: "— — — ei vain taloudelliseen painostukseen, vaan myös ulkotaloudelliseen pakkoon perustuva imperialistisen maan porvariston yksinoikeus kysymyksessä olevassa epäitsenäisessä maassa — — —".

kansallisuussortoa vastaan taistelevat siirtomaiden ja epävapaiden kansallisuuksien pohjajoukot muodostavat siis kahdessakin suhteessa proletaarisen vallankumouksen liittolaisen:

1) kansainvälisellä rintamalla esiintyvät ne Neuvostoliiton ja työväen kansainvälisen vallankumousliikkeen liittolaisena, s.o. sosialistisen maailmanvallankumouksen tärkeimpänä aktiivisena voimana, ja

2) yksityisen valtion puitteissa, johon sorrettu kansallisuus kuuluu, ovat tämän kansallisuuden pohjajoukot jo sillä perusteella, että ne taistelevat hallitsevan kansallisuuden taholta harjoitettavaa kansallisuussortoa vastaan, tämän valtion vallankumouksellisen proletariaatin liittolaisia, samoin kuin hallitsevan kansallisuuden porvaristo on tässä valtiossa proletaarisen vallankumouksen päävihollinen.

II.

Miten kansallisuuskysymys yhdistetään oikealla tavalla neuvostovallankumouksen kysymykseen (yhdessä maassa)?

Kansallisuuskysymyksen erottaminen vallankumouksen kysymyksestä johtaa syrjään liukumisen leniniläiseltä linjalta toiselle tai toiselle puolelle: kansallis-reformistinen uklooni kansallisuuskysymyksessä jättää kysymyksen vallankumouksesta kokonaan huomioon ottamatta, suurvaltalaisuklooni vallankumouksessa jättää taas huomioon ottamatta kansallisuuskysymyksen. Erottaessaan siis kansallisuuskysymyksen vallankumouksen kysymyksestä tekee toinen uklooni sen kansallisuuskysymyksen, toinen vallankumouksen kustannuksella.

Europalaisissa maissa ilmeni tämä puolueittemme käytännössä pääasiassa seuraavissa muodoissa:

1) Suhtautumisessa hallitsevan porvariston ja sorretun kansallisuuden välillä kansallisuuskysymyksen pohjalla syntyviin **kiireisiin konflikteihin.** Toiselta puolen tavataan asiallisesti kieltäytymistä taistelemasta sellaisten kireiksi käyneiden kysymysten pohjalla, johtuen se yleisestä kansallisuuskysymyksen aliarvioimisesta, mutta osaksi myös sellaisen sekavan käsityksen pohjalla, että kansalliset vastakohdat nykyaikana eivät vain kietoudu yhteen luokkavastakohtien kanssa, vaan **liukenevat** niihin, yksinkertaisesti **muuttuvat** luokkavastakohdiksi, s.o. ikäänkuin kansalliset ristiriidat **häviäisivät.** Tästä johtuu kieltäytyminen konkretisoimasta kansallisuusohjelman vaatimuksia (kansallisen sorron erilaisia muotoja vastaan), ja asiallisesti vaatimuksen itsemääräämisoikeudesta eroamiseen saakka hylkääminen. Tämän sijaan tyydytään tavallisesti propagoimaan vain kansallisuuskysymyksen lopullista ratkaisua proletaarisen vallankumouksen jälkeen. Tämä käytäntö ja kysymyksen asettaminen eroaa oleellisesti hyvin vähän tunnettujen puolalaisten toverien vanhasta kannasta, että «vallankumous ratkaisee kaikki».— Toiselta puolen tavataan myös «positiivisen», kansallis-reformistisen politiikan ukloonі, tukahuttamalla työtätekevien vaatimukset kansallisten vaatimusten hyväksi (esim. Elsas-Lothringin oikeisto-opportunistit puolustavat kirkkokoulujen riippumattomuutta), perustuslailliseen kansallisuusohjelmaan pyrkimisen uklooni, jolloin kierretään kysymys **eroamisoikeudesta,** valtiollisista **rajoista.** **Oikea** menettelytapa tässä suhteessa on mielestäni se, että kommunistinen puolue osallistuu itsenäisesti kaikkiin laajojen kansanjoukkojen kansallisia etuja koskeviin konflikteihin: asettaen puolueen luokkavaatimusten ohella konkreettisia vaatimuksia kaikkia tärkeimpiä kysymyksessä olevassa maassa vallalla olevia kansallisuussorron muotoja vastaan, erityisesti sellaisia muotoja vastaan, joista enimmän ja välittömimmin kärsivät sorretun kansallisuuden talon-

poikaisjoukot (erityinen kommunistisen puolueen **toimintaohjelma** jokaista kansallista aluetta varten kielteistä laatua olevine vaatimuksineen); järjestelmällisesti valmistelemalla sorretun kansallisuuden työläisten ja talonpoikain puolueen kansallisuusohjelman pohjalla tapahtuvia joukkoesiintymisiä ja pyrkien kohottamaan nämä esiintymiset aina joukkojen vallankumouksellisen taistelun korkeimpiin muotoihin saakka.

2) Suhteessa **shovinismiin** (kiihkoisänmaallisuuteen) «oman» kansallisuutensa keskuudessa tavataan toiselta puolen hallitsevaan kansallisuuteen kuuluvien kommunistien tavattoman heikko taistelu hallituksen ja sosialidemokraattisten puolueiden taholta joka päivä esiintyviä shovinismin ilmauksia vastaan, ja syrjään luisuminen taistelusta hallitsevan kansallisuuden työtätekevien keskuudessa ilmeneviä shovinismin jätteitä vastaan. Erityisen paljon ovat tässä suhteessa tehneet syntiä ranskalaiset ja kreikkalaiset kommunistit (mutta ei ainoastaan he). Toiselta puolen useat sorrettuun kansallisuuteen kuuluvat kommunistit eivät riittävän selvästi erottaudu paikallisesta väestöstä ja eivät korosta riittävästi sorretun kansallisuuden kansanjoukkojen ja hallitsevan kansallisuuden vallankumouksellisen proletariaatin yhteisen taistelun välttämättömyyttä. Joissakin tapauksissa on ollut huomattavissa myöskin pyrkimystä puolueen eristäytymiseen (separatismiin) (esim. Länsi-Ukrainan Kommunistisen Puolueen oikeisto-opportunistien puolelta).

Oikea taktiikka edellyttää, että juuri hallitsevan kansallisuuden kommunistit taistelevat kaikkein päättävämmin, terävämmin, esimerkiksi kelpaavalla tavalla kaikkia kansallisen sorron ja suurvalta-shovinismin konkreettisia ilmauksia vastaan, antamatta koskaan myöten hallitsevan kansallisuuden joukkojen nationalistisille mielialoille. Aivan samoin vaatii oikea taktiikka, että etupäässä sorretun kansallisuuden kommunistit puolustavat joukkojen keskuudessa taisteluliiton välttämättömyyttä hallitsevan kansallisuuden vallankumouksellisten työläisten kanssa tarkoituksella kukistaa yhteisen taistelun kautta porvariston ja suurtilallisten valta.

3) Suhteessa sorretun kansallisuuden **kansallisiin puolueisiin ja ryhmiin:** ensinnäkin kommunistien riittämätön ideologinen irtisanoutuminen paikallisesta nationalismista ja yksityisissä tapauksissa suorastaan sorretun kansallisuuden kansallisten puolueiden jälessä kulkeminen, kuten esim. Juberg ja hänen kannattajansa Elsas-Lothringissa. Toiselta puolen ilmenee kommunististen puolueiden puolelta pyrkimystä kohdistaa kansallisuuskysymyksen puolesta käymässään taistelussa tuli yksipuolisesti sorretun kansallisuuden porvarillisiin nationalisteihin. Nationalististen ja antinationalististen ainesten, s.o. itsensä avoimesti hallitsevalle imperialismille myyneiden paikallisen kansallisuuden luopioiden toisten kanssa yhteen läjään heittäminen ilman minkäänlaista eroitusta osoittaa vain, että ne ovat kaikki samanlaisia hallitsevan porvariston liittolaisia. Todellisuudessa Puolan, Tshekkoslovakian, Balkanin ym. maiden sorrettujen kansallisuuksien porvariston (ja pikkuporvariston) keskuudessa esiintyy niiden suhteen kehityksessä hallitsevaan porvaristoon kahdenlaisia ilmiöitä: toiselta puolen niiden nopea taloudellinen yhteen punoutuminen, edellisen alistuminen jälkimäisen johdon alaiseksi ja sen poliittisen opposition heikontuminen mahdollisimman pieneen, mutta toiselta puolen, sikäli kuin vanhat kansalliset puolueet joutuvat antautumispolitiikkansa johdosta kansanjoukkojen keskuudessa huonoon huutoon, erottautuu porvarillisen intelligentin, pikkuporvarillisen, kulakkinuorison jne. keskuudesta uusi **kansallisen aktiivin** ryhmä (esim. Ukrainalainen Sotilasjärjestö Länsi-Uk-

rainassa, vanha IMRO Makedoniassa, muuan ylioppilasjärjestö Dobrudhsassa, Tuka-ryhmä Slovakiassa y.m.). Ne ovat selvästi kommunismin ja neuvostovastaisia ryhmiä, joita voi nimittää **kansalaisfasistisiksi,** mutta niitä ei saa heittää yhteen läjään hallitsevan kansallisuuden fasistien kanssa; esim. pilsudskilaisen UNTON kanssa. Kaikilla niillä on tai ne etsivät yhteyksiä rajantakaa, etsivät naapurimaiden porvarillisten hallitusten tukea, s.o. ne ovat jonkun **toisen** imperialistisen valtion liittolaisia, mutta joukkojen keskuudessa ne agiteeraavat hallitsevaan kansallisuutta vastaan, järjestävät harhaanjohtavia näytöksiä, kapinallisia esiintymisiä j.n.e. Tämän tähden sorretun kansallisuuden kansanjoukot eivät luota kommunistien vakuutukseen, että nämä nationalistit eivät halua taistella hallitsevan kansallisuuden harjoittamaa kansallisuussortoa vastaan, erittäinkin, jos itse kommunistinen puolue taistelee heikosti tätä kansallista orjuutusta vastaan.

Kommunististen puolueiden **oikea** taktiikka tässä suhteessa edellyttää sellaisten taistelumetoodien kehittämistä, joiden kautta vallataan sorretun kansallisuuden työtätekevät, erityisesti talonpoikaisjoukot pois nationalistien (niin kansallisreformistien kuin kansallis-fasistienkin) vaikutuksen alaisuudesta. Tästä johtuu mielestäni, että kommunististen puolueiden taktiikassa on tehtävä ero kansallisen liikkeen «ulkoisten» ja «sisäisten» vihollisten välillä, laskien ulkoisten vihollisten leiriin kuuluviksi hallitsevan porvariston ja tilanomistajat ja sorretusta kansallisuudesta heidän välittömät aseenkantajansa, mutta sisäisiksi vihollisiksi sorretun kansallisuuden nationalistit. Ensinmainitut ovat vaarallisia sentähden, että niillä on käsissään valta, ja viimeksimainitut sentähden, että heillä on vaikutusta sorretun kansallisuuden työtätekevien keskuudessa. Joukot tuntevat ensinmainitut ja vihaavat heitä, mutta jälkimmäisiä ei ole vielä paljastettu. Päätehtävä viimeksimainittujen suhteen on juuri niiden **paljastaminen** sorretun kansallisuuden työläis- ja talonpoikaisjoukkojen edessä. Tämän onnistumiseksi ei riitä vain kansallisreformististen puolueiden petturimaisen horjumisen ja niiden sortajien kanssa tekemän liiton paljastaminen, mutta samalla on myös osoitettava, että kansallis-fasistit kaivavat pois maata kansallisen vapausliikkeen alta, vastustaessaan tämän liikkeen ja kaikkien kansojen vallankumouksellisen proletariaatin välistä taisteluliittoa, ennen kaikkea liittoa kommunististen puolueiden, Kominternin ja SSSR:n proletariaatin kanssa, mutta sen sijaan vetoavat ulkomaisten porvarillisten hallitusten «apuun», jotka hallitukset ajavat vain takaa omia imperialistisia tarkoituksiaan.

Luonnollisesti ei saa unohtaa, että kaikilla näillä erilaisilla porvarillisilla puolueilla ja ryhmillä on **yhteinen luokkapohja,** joka loppujen lopuksi yhdistää ne keskenään ja ennen kaikkea taisteluun vallankumouksellista työväenliikettä vastaan. Yhä selvemmin ja selvemmin esiintyy sorretun kansallisuuden kaikkien porvarillisten ryhmien neuvostovastainen asenne ja vihamielisyys kommunisteja vastaan, mutta se ei ole yhteistä vain niille keskenään, vaan myöskin niille ja hallitsevan kansallisuuden porvarillisille puolueille (sosialidemokraatit mukaan otettuna). Mutta väärin olisi tästä silti tehdä sitä johtopäätöstä, että **ero** edellämainittujen sorrettujen kansojen porvariston keskuudessa esiintyvien eri virtausten (kansallis-fasistien, kansallisreformistien, sosialidemokraattien ja hallitsevan vallan epäkansallisten liittolaisten välillä pienenee alituisesti, häviää asteettain ja ei ole yleensä mistään poliittisesta merkityksestä. Asia ei ole niin yksinkertainen. Useimmissa tapauksissa tapaa aivan päinvastaista, että sikäli kuin kommunistinen liike

sorretun kansallisuuden keskuudessa voimistuu ja sikäli kuin tapahtuu vanhojen kansallisten puolueiden asteettainen poliittinen yhteen kietoutuminen hallitsevan kansallisuuden porvariston kanssa, sikäli kohoaa kiertämättömästi näyttämölle uusia kansallisia ryhmiä, niiden joukossa sellaisiakin, jotka esiintyvät «radikaalisemmin» (nationalistisessa mielessä), kuin mitä vanhat puolueet koskaan esiintyivät. Jos tarkastaa näiden porvarillisten ryhmien välillä olevia erimielisyyksiä, niin on ero niiden välillä hyvin pieni. Niiden välinen taistelu ei ole taistelua, vaan toraa, tai hyvin usein myöskin pikemmin poliittista osien jakoa. Mutta taistelevatko he keskenään tai eivät taistele, se ei ole meille tärkeätä, meille on tärkeätä toinen seikka: se ero mikä on niiden metoodeissa vaikuttaessaan sorretun kansallisuuden työtätekeviin joukkoihin. Tässä suhteessa on niiden välillä ero, jonka poliittista merkitystä ei saa aliarvioida. Silloin kuin esim. petljuralaisten ryhmä tai ukrainalainen arkkipiispa Shepnitski esiintyvät Länsi-Ukrainassa avoimesti Pilsudskin kannattajina, mutta kansallis-reformistinen puolue UNDO pettää koko ajan, esiintyen joukkojen edessä toisella tavalla ja pilsudskilaisten edessä toisella tavalla ja esim. kolmannet ukrainalaiset kansallis-fasistit UBON (ukrainal. sot. järj.) tyyppiä järjestävät kapinapihauksia Puolan hallitusta vastaan, niin miten silloin voi ajatella, että kommunistisen puolueen joukkotyössä ei tarvitse ottaa huomioon tällaista vihollistemme erilaisuutta niiden vaikuttaessa kansanjoukkoihin. Näiden erilaisuuksien huomiotta jättäminen, ennen kaikkea kansallisten ryhmien erilaisuutta metoodeissa pettäessään työtätekeviä joukkoja, merkitsisi mielestäni sitä, että käytännössä luovumme näiden joukkojen valloittamisesta pois nationalistien vaikutuksen alaisuudesta.

4) Suhteessa kysymykseen **kansallisesta kapinasta:** toisissa tapauksissa toverimme ovat ehdottomasti kansallisen kapinan valtaamisen **puolesta,** mutta eivät ymmärrä välttämättömyyttä yhdistää sitä neuvostovallankumouksen tehtävän kanssa ja suhtautuvat ilman arvostelua ja epäitsenäisesti kansallis-vallankumouksellisten järjestöjen pikkuporvarillisiin johtajiin, jotka ponnistelevat erottaakseen kansallisen vapautuksen asian neuvostovallankumouksen kysymyksestä. Toisissa tapauksissa esiintyy **kielteistä** suhtautumista kansallisen kapinan valmistamiseen («se ei ole meidän asiamme»), erittäinkin, jos sorretun kansallisuuden keskuudessa on porvarillis-kansallisia aktivisteja, jotka askartelevat kansallisen kapinan valmistelun kanssa.

Kommunistisen puolueen **oikea** taktiikka edellyttää mielestäni kommunistisen puolueen itsenäistä ja aktiivista työtä kansallisen kapinan valmistelussa, alituista taistelua työtätekevien joukkojen keskuudessa nationalistien vaikutuksen vähentämiseksi ja johtavan vaikutuksen valtaamiseksi kommunistiselle puolueelle, kansallisen vapauden tunnusten yhdistämisen välttämättömyyttä työläisten ja talonpoikain (köyhien ja maatyöläisten) tärkeimpiin taloudellisiin ja poliittisiin **luokkavaatimuksiin,** jotka kohdistuvat kaikkiin tilanherroihin ja kapitalisteihin, niiden kansallisuuteen katsomatta (esim. vaatimus maiden pakkoluovutuksesta ei vain hallitsevaan kansallisuuteen, vaan myöskin sorrettuun kansallisuuteen kuuluvilta tilanherroilta), liikkeen järjestelmällinen suuntaaminen niin kysymyksessä olevan hallituksen kuin myös yleensä porvariston ja tilanherrain vallan kukistamiseen. Oikea kansallisen vapausliikkeen taistelun alistaminen neuvostovallankumouksen valmistelutehtävän alaiseksi ei yleensä ole mahdollinen jarruttamalla kansallisvallankumouksellista joukkoliikettä. Se on mahdollinen vain syventämällä sen luokkaluonnet-

ta ja valmistamalla **kansallisen kapinan välitöntä kasvamista neuvostovallankumoukseksi.**

Valmistelu kansallisen kapinan kasvamiseksi neuvostovallankumoukseksi edellyttää, että kansallisen vapausliikkeen sisällä jo nyt ehdottomasti harjoitetaan propagandaa neuvostovallankumouksen puolesta, oikein selvittämällä joukoille tämän tunnuksen suhde vaatimukseen kansojen itsemääräämisoikeudesta.

Kansallisen liikkeen aktivistit harjoittavat usein meitä vastaan sorretun kansallisuuden talonpoikaiston keskuudessa seuraavanlaista agitationia: «Kommunistit puolustavat neuvostoja ja vastustavat kansallisuutemme vapauttamista, sen sijaan me puolustamme kansallista vapautta ja olemme neuvostoja vastaan; kommunistit ovat «punaisen imperialismin» asianajajia ja osaksi maatamme hallitsevan porvariston asianajajia, jotka vain kätkeytyvät vallankumouksellisten lauseparsien taakse; kommunistit vastustavat kansallista vapautustamme tarkoittavaa kapinaa, sanoissa puolustavat ne itsemääräämisoikeutta, mutta todellisuudessa vastustavat ne itsemääräämisoikeuttamme, jos emme samalla hyväksy neuvostojärjestelmää». Vastatessamme näihin kansallisfasistien solvauksiin on meidän selvitettävä joukoille seuraavat peruskohdat: 1) on totta, että olemme neuvostovallan pystyttämisen puolesta, mutta valetta on, että tunnustaisimme kansojen itsemääräämisoikeuden vain sillä ehdolla, että kansa hyväksyy neuvostoimisen, me tunnustamme ja kannatamme kansojen itsemääräämisoikeutta ilman mitään ehtoja, aivan niinkuin Lenin sanoi: me vaadimme sitä nyt ilman ehtoja nykyisiltä porvarillisilta hallituksilta, ja kun valtaamme itse vallan, niin toteutamme, myönnämme ehdottomasti tämän «vapauden», 2) olemme johdonmukaisia joukkojen kansallisen vapaustaistelun kannattajia aina kansan kapinaan saakka: emme me, vaan nationalistit suhtautuvat petturimaisen sovittelevasti hallitsevaan porvaristoon ja sortovaltaan. Emme me, vaan kansallisfasistit kutsuvat tänne ulkomaisia imperialisteja, uusia sortajia. Me osotamme myös ainoan oikean takeen kansallisen vapausliikkeen voitosta, toisten sorrettujen kansojen ja hallitsevan kansallisuuden työtätekevien vallankumouksellisen liikkeen yhteisessä taistelussa, samaan aikaan kuin nationalistit yrittävät tuhota tämän kaikkien maiden työtätekevien taisteluliiton, 3) me, kommunistit, olemme vakuutettuja, että vapaan kansan itsemääräämisoikeuden saaminen ei ole taattu muuten kuin neuvostollisella pohjalla, ja me tulemme herkeämättä työskentelemään vakuuttaaksemme työtätekevän kansan enemmistön, vakuuttaaksemme teidät kaikki neuvostovallankumouksen välttämättömyydestä. Nyt hallitsevana olevan kansallisuuden proletariaatin lähestyvän vallankumouksen yhteydessä tulee puolueemme kehoittamaan teitä seuraamaan sen esimerkkiä, kuitenkaan tyrkyttämättä sitä vasten kansan tahtoa, sillä puolueemme tunnustaa sen kansainvälisen periaatteen, jota jo Engels ja Lenin korostivat, että «voittava proletariaatti ei voi mitään vierasta kansaa tehdä väkisin onnelliseksi vahingoittamatta samalla omaa voittoaan».

III.

Vallankumouksen luonne kansallisuuskysymyksen yhteydessä.

Tässä tulee eteemme uusi kysymys, — uusi siinä mielessä, että emme ole sitä aikaisemmin käsitelleet. Minäkin kehittelen tässä ajatuksiani siitä vain kysymyksen asettamisen mielessä.

Kominternin ohjelmassa puhutaan hyvin varovaisesti sellaisten maiden kuin Espanjan, Puolan, Balkanin maiden jne. vallankumousten luonteesta:

> «**Useissa** näistä maista on mahdollista enemmän tai vähemmän nopea porvarillis-demokraattisen

vallankumouksen muuttuminen sosialistiseksi vallankumoukseksi, **toisissa** se tulee olemaan luonteeltaan proletaarisen vallankumouksen tyyppiä, mutta jolla on suoritettavanaan suuri määrä porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtäviä».

Mutta tarkemmin ei ole sanottu, missä näistä maista tulee olemaan tämän tai tuon tyyppinen vallankumous. Itse näiden maiden puolueiden taholta tapaa useimmin pyrkimystä määritellä vallankumouksen luonne kaavamaisesti sosialistiseksi ja tämän yleisen määritelmän jälkeen pistää piste. Puolankin KP, joka hyvin kiinteästi määrittelee vallankumouksen ensimmäisen etapin sosialistiseksi, ei ole tutkinut eikä ole asettanut kysymystä siitä, mikä yhteys Puolan vallankumouksen luonteella on kansallisuuskysymyksen kanssa. Minusta näyttää, että tämä on yksi sen ydinkysymyksiä.

Vallankumouksen ensimmäisen etapin oikealla määrittelyllä on meille poliittinen merkitys ennen kaikkea vastatessa kysymykseen: **mitä tehtäviä puolueen** pitää tällä hetkellä asettaa vallankumouksen **perustehtävän luontoisena?** Mutta juuri tässä kohdassa on olemassa kansallisuuskysymyksen kanssa yhteydessä oleva määrätty ero, sanokaamme, Puolan valtakunnan, erilaisten kansallisten alueiden tehtävien välillä. On aivan selvää, että Länsi-Ukrainassa ja Läntisellä Valko-Venäjällä kohoaa vallankumouksen ensimmäisen etapin perustehtävän luontoisina ennen kaikkea sellaisia tehtäviä kuin kansallinen vapauttaminen ja agraarikumous, s.o. porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtäviä. Sen sijaan perus-Puolassa on välttämättä perustehtävänä etupäässä esitettävä teollisuuslaitosten takavarikoiminen, sikäli kuin vallankumouksen ratkaiseva joukkovoima — teollisuusproletariaatti. tahdotaan mobilisoida taisteluun vallan valtaamisen puolesta. Tämä erilaisuus ei ole tietysti **vain** yhteydessä kansallisuuskysymyksen kanssa, vaan olemassa olevien kapitalistisen kehityksen eri asteiden kanssa. Agraarivallankumouksen toteuttaminen on ilmeisesti yksi vallankumouksen perustehtäviä koko Puolan valtakunnan alueella, mutta tässäkin kysymyksessä on olemassa määrätty ero, huomioon ottaen feodalismin jätteet maaseudun oloissa, sillä vaikka niitä on olemassa verrattain suuressa määrässä perus-Puolassakin, niin ovat ne kuitenkin voimakkaammat Länsi-Ukrainassa ja Läntisellä Valko-Venäjällä. Mitä tulee kysymykseen siitä, vastaako tunnus kaikkien teollisuuslaitosten takavarikoimisesta täydellisesti oloja Länsi-Ukrainassa ja Läntisellä Valko-Venäjällä, niin en koskettele nyt sitä kysymystä, kun en ole yksityiskohtaisesti sitä tutkinut. Puolalaiset toverit vastaavat kiinteästi myöntävästi tähän kysymykseen. Kenties se on oikein, mutta nyt emme aseta sitä kysymystä, vaan kysymyksen siitä, mikä vaikutus erikoisesti kansallisuuskysymyksellä on vallankumouksen luonteeseen. Käsiteltäessä tätä kysymystä ja puhuttaessa sorrettujen kansallisuuksien vapauttamistunnusten merkityksestä, ei saa unohtaa, että vaikka näillä tunnuksilla onkin sorrettujen kansallisuuksien keskuudessa välittömästi vallankumouksellinen vaikutus, niin eivät ne kuitenkaan kykene välittömästi mobilisoimaan **hallitsevan** kansallisuuden laajoja työtätekeviä joukkoja taisteluun vallankumouksen puolesta. Päinvastoin on **tietoisten,** kommunististen työläisten välttämätöntä jo edeltäpäin harjoittaa agitatsionia tämän kansallisuuden joukkojen keskuudessa, «muokata», kasvattaa näitä joukkoja voittaakseen niissä löytyvät sisäisen rikkinäisyyden jätteet, jotka määrättyyn rajaan saakka ilmenevät näissä joukoissa porvarillisen, kiihkoisänmaallisen ympäristön vaikutuksena.

Huolimatta edellä esitetyistä erilai-

suuksista, on selvää, että kysymyksiä vallankumouksesta hallitsevan kansallisuuden ja sen sortamien kansallisuuksien keskuudessa ei saa erottaa toisistaan. Valtiollinen valta on yksi koko Puolassa, Tshekko-Slovakiassa, Jugoslaviassa ja Rumaniassa. Hallitsevan kansallisuuden porvaristo ja tilanherrat ovat yhtälailla sorretun kansallisuuden kansallisen vapauden päävihollinen, niinkuin ne ovat koko valtakunnan työtätekevien luokkataistelun ja vallankumouksenkin päävihollinen, mutta sorretun kansallisuuden porvaristo on koko ajan taistelussa vallankumousta vastaan samalla rintamalla hallitsevan kansallisuuden porvariston kanssa. Vallankumouksen tärkein liikkeellepaneva voima on myös sama koko valtakunnassa — se on eri kansallisuuksien vallankumouksellinen proletariaatti. Kommunistinen puolue on myös yksi. Luonnollisesti olisi kokonaan väärin asettaa kysymystä siten kuin olisi kysymys jostakin «kahdesta vallankumouksesta»: jokaisessa näistä valtioista käsitämme olevan yhtä hyvin yhden vastavallankumouksen kuin yhden vallankumouksenkin.

Mutta on välttämätöntä konkreettisesti määritellä tämän vallankumouksen luonne, arvioimalla Puolan vallankumouksen erikoisuudet, ottaen siinä huomioon ennen kaikkea kansallisuuskysymykseen yhtyvän erikoisuuden. Mielestäni ei se ole kyllin tarkka määritelmä, jos nimitämme edessä olevaa Puolan vallankumousta sosialistiseksi, ilman mitään selvittävää lisäystä. Minusta olisi parempi puhua Puolan **neuvosto**vallankumouksesta, selittäen, että meidän arviomme mukaan tulee tällä vallankumouksella perus-Puolassa olemaan jo alusta alkaen pääasiassa proletaarisen vallankumouksen luonne, ollen sillä tosin «suuri määrä luonteeltaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtäviä», mutta Länsi-Ukrainassa ja Läntisellä Valko-Venäjällä tulee tällä vallankumouksella alussa olemaan pääasiassa porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtäviä, kasvaen verrattain nopeasti sosialistiseksi vallankumoukseksi. Siten asiaa selvittämällä voidaan helposti välttää skolastinen neuvostovallankumouksen ja sosialistisen vallankumouksen toisilleen vastakkaisina esittäminen.

Tietysti ei määritelmää Puolan vallankumouksesta saa kaavamaisesti sovelluttaa esim. Balkanin maihin. Niissä ei nähtävästi ole syytä tehdä eri kansallisten alueiden vallankumouksen luonteen suhteen sellaista oleellista eroa kuin Puolassa. Mahdollista on, että tarkemmin asiaa tutkittaessa jokaisen (tai melkein jokaisen) Balkanin maan vallankumouksen luonteen oikeaksi määritelmäksi osottautuisi porvarillis-demokraattinen, mutta tässäkin tapauksessa on varmaan olemassa ero vallankumouksen ensimmäisen etapin tehtävien välillä hallitsevan kansallisuuden ja eri kansallisuuksien alueilla, huolimatta vallankumouksen periaatteellisesti yhtäläisestä **yleisestä** luonteesta. Maatalousolojen feodaliset jätteet ovat esim. Kroatiassa Serbiaan verrattuna paljon voimakkaammat kuin sellaisten jätteiden rasitus Länsi-Ukrainassa perus-Puolaan verrattuna, huolimatta siitä, että Kroatiassa teollisuuden kehitys on paljon korkeammalla asteella kuin Serbiassa. Kroatian koko historiallinen asema oli vielä 20 vuotta sitten kokonaan toinen kuin Serbian, Transylvanian asema toinen kuin Rumanian jne.

Näitä erilaisuuksia on välttämätöntä tutkia konkreettisesti, koko kansallisuuskysymyksen erikoista asemaa jokaisen yksityisen valtion piirissä, ei vain määritelläkseen oikein vallankumouksen yleisen luonteen, vaan myös sitä varten, että voisi noudattaa tarkoituksenmukaista, välttämätöntä erilaistuttamista toimintatunnusten asettamisessa ja koko kommunistien suhtautumisessa kysymyksessä olevan valtion erilaisten sorret-

tujen kansallisuuksien joukkoihin, mutta myöskin hallitsevan kansallisuuden joukkoihin. Ei vain Puolassa ja Balkanin maissa, vaan Tshekko-Slovakiassa, Italiassa, Espanjassa, Ranskassa (Elsas-Lothring), kaikkialla, missä kansallinen sorto on sodan jälkeen voimistunut,*) on syytä ottaa huomioon olemassa oleva määrätty erilaisuus määriteltäessä vallankumouksen ensimmäisen etapin perustehtäviä, toiselta puolen hallitsevan kansallisuuden ja toiselta puolen sorretun kansallisuuden keskuudessa.

Tämän vallankumouksen perustehtävien erilaisuuden kanssa kiinteässä yhteydessä on toinen erilaisuus: **epätasaisuus** näiden valtioiden eri kansallisuuksien muodostamien osien vallankumouksellisen nousun ja vallankumouksellisen tilanteen kypsymisessä. Tämä seikka pitää ottaa huomioon verrattain voimakkaiden sorrettujen kansonjen kansallisessa liikkeessä (pienillä, hajallaan olevilla kansallisilla vähemmistöillä ei ole tässä suhteessa suurempaa merkitystä). Yleensä merkitsee kansallisten ristiriitojen kärjistyminen näissä valtioissa tietysti erikoisen voimakasta vallankumouksellisen pulan ja vallankumouksellisen tilanteen kypsymisen jouduttajaa. Näiden valtioiden kansallinen rikkinäisyys ja kansalliset ristiriidat estävät hallitsevan porvariston luomasta lujasti yhteen juotettua valtaa, mutta samalla seuraa siitä myöskin erikoisia vaikeuksia näiden maiden vallankumoukselliselle liikkeelle, vaikeus luoda siitä luja ja toiminnassa yhtenäinen liike.

Viimeisen kymmenen vuoden kuluessa on monta kertaa täytynyt todeta Puolassa, Rumaniassa, Jugoslaviassa ja Tshekko-Slovakiassa hallitsevan kansallisuuden työtätekevien vallankumouksellisen liikkeen kohtalokas jälkeenjääneisyys sorrettujen kansallisuuksien kansallisvallankumouksellisen liikkeen suuremmoisesta noususta. Toiselta puolen eivät ole mahdottomia sellaiset päinvastaisetkaan (joskin vähemmän luultavat) tapaukset, että tämän tai tuon sorretun kansallisuuden kansallisvallankumouksellinen liike ei kykenekään hallitsevan kansallisuuden työtätekevien suurten vallankumouksellisten taistelujen hetkellä kohottamaan päätään ja auttamaan vallankumousta voittoon koko maassa. Suurimmassa osassa näitä maita riippuu suurten vallankumouksellisten taistelujen menestyminen kuitenkin hyvin määräävästi siitä, esiintyykö sellaisten hallitsevan kansallisuuden alueella käytyjen taistelujen aikana saman aikaisesti myös sorretun kansallisuuden työtätekevien vallankumouksellista liikehtimistä. Todellisuudessa ei niin voimakas vallankumouksellinen nousu kuitenkaan kypsy läheskään aina samaan aikaan näissä valtakunnan eri osissa.

Tästä johtuu, niin sorrettujen kansallisuuksien kommunistien kuin hallitsevan kansallisuuden kommunistienkin puolelta, mahdollisuus ja vaara pyrkiä vallankumouksellisen liikkeen kansalliseen palotteluun. Tämä pyrkimys (useammin tiedottomana «mielialan» ilmaisuna) ilmenee esim. toisen kansallisuuden vallankumouksellisen liikkeen aliarvioimisena («tokkohan ne tekevät mitään — eihän ne saa mitään aikaan»), molemminpuolisena toistensa vieromisena («antaa heidän hoitaa itse asiansa — mitä tekemistä meillä on sen kanssa»), pyrkimyksenä mekaanisesti alistaa kansallisesti sorrettujen alueiden vallankumouksellinen nousu hallitsevan kansallisuuden vallankumouksellisen liikkeen ehtojen ja tempon alaiseksi («antaa odottaa, — eihän heidän kansallis-val-

*) Määrätyssä mielessä muodostaa Irlanti Europassa tässä suhteessa poikkeuksen; ne valtiolliset myönnytykset joihin Englannin imperialismi oli pakoitettu, siirsivät siellä kansallisuuskysymyksen koko kansan poliittisen elämän suurimman tekijän asemasta vähemmän merkitsevään asemaan, jolloin se ei kykene välittömästi mobilisoimaan laajoja kansanjoukkoja taisteluun.

lankumouksellinen liikkeensä voi voittaa ennen kuin meillä on kypsynyt vallankumous»), jne. jne.

Sellaisista mielialoista on välttämättä tehtävä päättävä loppu jo niiden alkeellisimmassa muodossa. Mitä suuremmat yleiset edellytykset kysymyksessä olevassa valtiossa on olemassa vallankumouksellisen liikkeen hajanaisuudelle, **sitä voimakkaammin** täytyy kommunistien ponnistella luodakseen ja turvatakseen koko valtion vallankumouksellisen toiminnan yhtenäisyyden. Kun siis vallankumouksellisen nousun kasvaminen, vallankumouksellisen tilanteen edellytysten kypsyminen tapahtuu valtion eri osissa edeltäpäin laskemattomalla tempolla, niin ei kukaan tiedä, minkä oven kautta neuvostollinen vallankumous tulee, missä se alkaa. On mahdollista, mutta ei välttämätöntä, että se kysymyksessä olevassa maassa alkaa hallitsevan kansallisuuden pääkaupungin ja teollisuuskeskuksien proletariaatin vallankumouksellisella rynnäköllä. Mutta mahdollista on myöskin, että vallankumous alkaa tämän tai tuon sorretun kansallisuuden kansallisella kapinalla. Viimeksi mainittu mahdollisuus on erityisen läheinen sodan oloissa, tai vallankumouksen tapahtuessa toisessa maassa, jonka väestön kanssa kysymyksessä olevan valtion sorretuilla kansallisuuksilla on välitön yhteys (esim. vallankumouksen tapahtuessa Bulgariassa tai Unkarissa voi Dobrudshassa ja Transylvaniassa odottaa myös joukkojen vallankumouksellisia esiintyimisiä, jotka voivat olla merkkinä koko Rumanian vallankumoukseen jne.). Kommunistien puolueen täytyy olla valmis johtamaan työtätekevien joukkojen kapinan syntyköön se sitten valtion missä kansallisessa osassa tahansa, missä vain vallankumouksellinen tilanne ensiksi esiintyy, mutta samalla tulee sen ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin mobilisoidakseen kiireellisesti hallitsevan ja muiden kansallisuuksien työtätekevät viipymättä vallankumouksellisiin esiintymisiin (sellaisia taistelumuotoja käyttäen kuin olot ja voimat suinkin sallivat). Ainoastaan samanaikaisesti voimistuttamalla ja samanaikaisesti laajentamalla koko valtakunnan joukkojen vallankumouksellista hyökkäystä ja vallankumouksellisen toiminnan täydellisen rinnastamisen kautta voidaan sellaisessa tilanteessa estää kysymyksessä olevan kansallisen alueen kapinan häviö ja tässä aallokossa laajentaa vallankumous koko maata käsittäväksi.

K. Rovio:

Kielikysymys Neuvosto-Karjalan kansallisuuspolitiikassa

Viime aikoina on varsinkin erinäisistieteellistä työtä harrastavissa piireissä tieteellistä työtä harrastavissa piireissä herättänyt melkoista mielenkiintoa Neuvosto-Karjalan kielikysymys, jopa on käyty väittelyäkin siitä onko kielikysymys Karjalassa oikein ratkaistu. Lienee paikallaan lyhyesti selostaa kysymyksen ratkaisun vaiheita ja perusteita, sitä suuremmalla syyllä kun asiasta ei aikaisemmin tämän lehden palstoilla ole kirjoitettu.

Kun v. 1920 perustettiin Karjalan Työkansan Kommuuni oli kysymys karjalaisen väestön kirjakielestä, jota kuten tunnettua ei siihen mennessä oltu luotu, yksi Karjalan kansallisuuspolitiikan tärkeimpiä probleemeja. Mikä ratkaisu olisi parhain, jotta vastaperustetun kansallisen autonomisen alueen väestöenemmistö voitaisiin kaikkein nopeimmin ja tehokkaimmin vetää yhteiseen sosialistiseen rakennustyöhön, luomaan muodoiltaan kansal-

lista ja sisällöltään sosialistista kulttuuria?

Kysymystä käsiteltäessä oli ratkaistava asetutaanko Suomen kirjakielen kannalle vai Venäjän kirjakielen kannalle tai ryhdytäänkö luomaan erikoista karjalankieltä.

Kielikysymystä käsiteltiin Karjalan I Neuvostojen Edustajakokouksessa helmikuussa v. 1921 ja siellä päätettiin:

1) Koska väestöllä on oikeus kääntyä neuvostoelimien puoleen sillä kielellä, jota se haluaa käyttää venäjän tai karjalan (suomen) kielellä, velvoitetaan neuvostoelimet viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin, jotka takavat niiden työskentelyn venäjän ja suomen kielellä.

2) Kaikki Yleiskarjalaisen Neuvostojen Edustajakokouksen, Toimeenpanevan Komitean ja sen puhemiehistön päätökset ja määräykset on julaistava venäjän ja suomenkielellä säännöllisesti ilmestyvässä asetuskokoelmassa.

Kansanvalistusosaston toimintaselostuksen johdosta tehdyssä päätöksessä edustajakokous kielikysymyksestä lausui, että Kansanvalistusosaston työn päätarkoituksena tulee olla Karjalan väestön kulttuuritason kohottaminen niillä kulttuurikielillä, joiden avulla se on helpommin toteutettavissa ja että sellaisina kielinä Karjalassa esiintyvät venäläisille venäjän, karjalaisille venäjän- ja suomenkieli riippuen siitä, millä kielellä eri paikkakuntien karjalaiset haluavat opiskella.

Kuultuaan selostuksen Kansanvalistusosaston suomalaisen sektsian työstä edustajakokous velvoitti sektsian kokoamaan tiedot kunnista, joiden väestö haluaa suomenkielisiä kouluja ja kehottaa kuntien T. P. komiteoita toimittamaan väestön keskuudessa kyselyn ja täyttämään kyselykaavakkeet. Vielä päätettiin ryhtyä suomenkielistä työkouluverkkoa varten kasvattamaan opettajavoimia, lisäämällä suomenkielisen Pedteknikumin oppilasmäärä vähintäin 250 henkeen. Edustajakokous velvoitti sektsian tekemään kaikkensa suomenkielisten oppikirjojen hankkimiseksi ja niiden puutteen poistamiseksi.

Kielikysymys tässä edustajakokouksessa tuli esille kolmen eri selostuksen yhteydessä ja edustajakokous päätti aivan yksimielisesti ja selvästi, että karjalaisen väestön keskuudessa on kirjakielenä juurrutettava suomenkieltä, hyläten siten ajatuksen erikoisen Karjalan kirjakielen luomisesta, jota muuten ei kukaan kokouksen osanottajista ehdottanut.

Kielikysymystä käsiteltiin uudelleen Karjalan II Neuvostojen Edustajakokouksessa ja kokous asettui päättävästi Karjalan kirjakielen luomista vastustamaan. Kansanvalistusosaston selostuksen johdosta lausui kokous m.m.:

3) Karjalan kirjakielen puuttuessa, murteiden paljouden ja erikoisen Karjalan kirjakielen luomisen mahdottomuuden vuoksi on kulttuurivalistustyötä karjalaisen väestön keskuudessa tehtävä vain venäjän- ja suomenkielellä riippuen kansalaisten tahdosta ja heidän halustaan omaksua jompi-kumpi kulttuuri...

Kokous kehoitti Kansanvalistusosastoa asettamaan työnsä pääperiaatteeksi molempien kulttuurikielien venäjän ja suomen juurruttaminen Karjalan väestön keskuuteen, lisäämällä opettajavoimia tarkoituksella asettaa lisäaineena suomenkieli venäläisiin eri tyyppisiin kouluihin ja päinvastoin.

Tätä linjaa Suomen kirjakielen juurruttamisessa karjalaisen väestön keskuudessa koulujen oppikielenä, kirjeenvaihdossa, painotuotteissa j.n.e. on toteutettu johdonmukaisesti ja päättävästi eikä se ole aiheuttanut Karjalan väestön, enemmän kuin järjestöjen taholtakaan mitään muistutuksia, vielä vähemmän vaatimuk-

sia linjan muuttamisesta tai tarkistamisesta, päinvastoin.

Kun 9-vuotisen käytännön jälkeen elokuussa v. 1929 NKP(b):n Karjalan AK. ja AKK:n täysistunto perusteellisesti käsitteli kysymystä kansallisuuspolitiikan tehtävistä Karjalassa, niin yksimielisesti hyväksytyissä teeseissä vielä kerran vahvistetaan Suomen kirjakielen juurruttamisen linjan oikeellisuus karjalaisten keskuudessa ja korostetaan, «että tällainen karjalaisten kielen ja kirjakielen probleemin ratkaisu on mitä oikein ja takaa työtätekevien karjalaisten mitä nopeimman kulttuuritason nousun ja tämän avulla heidän vetämisensä sosialistisen rakennustyön tehtävien toteuttamiseen. Tämän vuoksi olisi taantumuksellista erikoisen karjalaisen kirjakielen «keksiminen».

Näistä muutamista otteista käy riittävän vakuuttavasti ilmi, että karjalaisten kirjakielen probleemia on Karjalassa pohdittu perusteellisesti ja useampaan otteeseen ja joka kerta on ainoana ratkaisuna pidetty Suomen kirjakielen juurruttamista karjalaisen väestön keskuudessa; karjalaisen kirjakielen luominen ei Karjalassa ole saanut kannattajia, eikä sitä tietääkseni kukaan ole ehdottanut, ei ainakaan julkisissa kokouksissa tai sanomalehtien palstoilla.

Mistä sitten johtuu, että Karjalassa on katsottu välttämättömäksi omaksua Suomen kirjakieli ja miksi juuri suomenkieli, miksi ei ole tehty yritystä karjalaisen kirjakielen luomiseksi ja onko katsottava Karjalassa vallitseva linja kieleen nähden oikeaksi ja riittävän perustelluksi?

Vastauksemme näihin kysymyksiin ehken ei ole vailla mielenkiintoa hieman tarkastella, mitä on karjalankieli yleensä ja minkä verran on karjalaista väestöä.

Kuten tunnettua, ei kielellisessä suhteessa ole maantieteellisesti yhtenäistä Karjalaa. Karjalankielellä — sanan laveassa merkityksessä puhutaan: a) Suomen Karjalassa, jossa v. 1907 tilaston mukaan oli 463,311 asukasta, joista noin 90,000 oli kreikkalaiskatolilaisia, b) Neuvosto-Karjalassa, jossa karjalaisia on noin 112,000, c) Tverin Karjalassa, jossa v. 1926 väenlaskun mukaan oli 140,567, d) Novgorodin Karjalassa, jossa on noin 26,000 asukasta.

Näihin on vielä lisättävä n.s. Inkeri, jossa asuu n. 150,000 suomenkielistä, joista osa, niiden joukossa n.s. ishorit, ovat alkuperältään karjalaisia ja Karjalasta sinne siirtyneitä. Pienempiä karjalaisryhmiä asuu muualla, esim. Muurmannin rannikolla, Tsherepovetsin piirissä.

Yhteensä karjalaista väestöä on noin 700—800,000 henkeä, jakaantuen siten, että noin puolet asuu Suomen ja puolet Neuvostoliiton alueella, mutta täällä hajaantuen laajalle alueelle, muodostaen kuitenkin täällä verrattain taajoja yhtenäisiä väestöryhmiä.

Mitä tulee karjalaisten kielen, elintapojen y.m. kehitykseen, niin on aivan selvää, että siinä suhteessa olosuhteet olivat olleet hyvin erilaiset Suomessa, Neuvosto-Karjalassa taas erilaiset, Moskovan alueella toisenlaiset j.n.e. Sikäli kuin tämä karjalainen väestö joutui elämään ja sen kehityksen kulku vuosisatoja erilaisissa historiallisissa, polittisissa, taloudellisissa ja kulttuurillisissa olosuhteissa, sikäli nämä olosuhteet eivät voineet olla vaikuttamatta väestön puhekielen kehitykseen.

Jos elävät kielet yleensä eivät sanavarastoltaan ja muodoltaan esiinny yhtenäisenä, vaan sisältävät joko suuremman tai pienemmän määrän murteita, niin myöskin Karjalan puhekieli jakaantuu useampaan eri murteeseen. Tämä on sanottava ei ainoastaan karjalankielestä laveassa merkityksessä, toisin sanoen kaikista karjalaisista, vaan se koskee

myöskin Neuvosto-Karjalan alueella käytännössä olevaa puhekieltä.

Näin ollen kieli probleemia ratkaistaessa oli otettava lukuun se seikka, ettei Karjalassa ollut yhtenäistä koko väestön yhtäläisesti ymmärtämää puhekieltä, vaan esiintyy sarja murteita, aika huomattavasti toisistaan eroavia.

Nämä karjalassa esiintyvät eri murteet jaetaan tavallisesti neljään pääryhmään:

1. Pohjois-Karjalan eli Uhtuan,
2. Etelä-Karjalan eli Aunuksen,
3. Lyydiköt eli Karjalan Vepsän,
4. Vepsän murre.

Näissä murteissa on vielä lisäksi erilaisia vivahduksia ja erilaisuuksia riippuen suuresti siitä, mikä on naapurikieli: venäjä, vepsä, karjala tai suomi ja minkälainen on sen vaikutus kuhunkin murteeseen. Niinpä esim. Seesjärven piirissä puhutaan erilaista murretta kuin Uhtualla ja Aunuksessa. Petrovskin piirissä erilaista kuin Seesjärvellä, Uhtualla ja Aunuksessa. Suomen rajalla puhutaan hieman eri tavalla kuin Muurmannin radan läheisyydessä samassa piirissä. Näin ollen kielellisessä suhteessa Karjala on hyvin kirjava — jos niin voi sanoa — esiintyy suuri määrä murrevivahteita puhekielessä, eikä ole yhtenäistä yhteistä puhekieltä.

Toinen seikka, mikä oli otettava lukuun kieliprobleemia ratkaistessa, oli se, että Karjalan murteiden alkuperä on sama kuin nykyisen Suomen kirjakielen muodostaneiden murteiden alkuperä. Huolimatta vuosisatoja kestäneestä eristäytyneisyydestä ja venäläistyttämisestä, karjalan murre on kuitenkin säilyttänyt suomenkielen peruspiirteet. Ja vaikkakin on vissi eroavaisuus karjalankielen ja Suomen kirjakielen välillä, varsinkin jos otetaan huomioon Aunuksen Karjala, ei tämä eroavaisuus ole suurempi kuin Suomessa on itäisten ja läntisten murteiden välinen eroavaisuus.

Kuten tunnettua on nykyinen Suomen suomenkielinen väestö muodostunut lähes vuosituhannen kuluessa ainakin neljän eri heimon — kainulaisten, hämäläisten karjalaisten ja suomalaisten yhteensulautumisesta. Keskinäisen taloudellisen ja kulttuurellisen kanssakäymisen vaikutuksesta erilaiset Suomen heimot vähitellen menettivät erilaisuuksiaan puhekielessään ja elintavoissaan. Yhtenäisen kielen muodostumista edisti myöskin varhain levinnyt lukutaito. Jo 16 vuosisadalla rupesi ilmestymään kirjoja suomenkielellä. Vississä määrin edisti lukutaidon leviämistä ja kirjakielen juurtumista laajoihin joukkoihin kir kon toiminta Suomessa.

Erittäin voimakkaan sysäyksen sai Suomen kirjakielen ja kulttuurin kehitys 19. sataluvun puolivälissä, kansallisen liikkeen saavuttaessa jalansijaa suomenkielisen porvariston keskuudessa. Niihin aikoihin muuten ilmestyi «Kalevala», joka on huomattavalta osaltaan koottu Neuvosto-Karjalan alueelta. Suomen kirjakieli, joka siihen mennessä oli vaarassa turmeltua runsaasta ruotsintamisesta, pääsi ammentamaan runsaasti sanoja tästä rikkaasta kansanrunouden lähteestä. Seuraavien vuosikymmenien kuluessa, sikäli kuin Suomessa kasvoi ja kehittyi kapitalismi ja sen mukana laajeni kouluverkko sekä väestön lukutaito, paikalliset murteet väistyivät hijalleen ja tilalle tuli käytäntöön yhteinen kirjakieli. Täydellisesti ei kuitenkaan ole vielä Suomessa saatu häviämään murre-eroavaisuutta lännen ja idän, etelän ja pohjoisen välillä.

Vielä on muistettava, että 19. sataluvun alkupuolella Suomessa tapahtui porvarillisten kielimiesten, kirjailijoiden y.m. kesken n.s. «murretaistelu», joka koski oikeinkirjoitusta ja sitä, mikä murre oli otettava kirjakielen pohjaksi; tämä taistelu ratkaisi siten, että Kalevalan toimittaja Lönnrot otti kirjakieleen sanoja kummastakin murteesta. Näin ollen Suomen kirjakieleen, joka aikoinaan muodostui

länsi-Suomen murteen pohjalla, pääsi hyvin suuresti vaikuttamaan itä-Suomen eli karjalanmurre.

On luonnollista, että Suomen kirjakielen ja Karjalan puhekielen välillä on yhtäläisyyttä siksi paljon, että karjalainen melko nopeasti ja vaikeuksitta omaksuu suomenkielen, että karjalainen väestö melko nopeasti oppii ymmärtämään suomenkielistä puhetta.

Yhtäläisyyden rinnalla on kuitenkin suomen- ja karjalankielen välillä eroavaisuuksia, jopa melko suuria eroavaisuuksia, eräissä paikoissa Karjalaa suurempia, toisin paikoin pienempiä. Jos alamme matkan pohjoisesta Uhtualta ja Kiestingistä etelään. niin pohjoisessa karjalainen puhekieli hyvin vähän eroaa suomenkielestä. Keski-Karjalassa, esim. Petrovskin piirissä, on eroavaisuus jo huomattavampi, mutta silti täällä karjalaiset ymmärtävät suomenkieltä melko hyvin. Muuten sikäläinen murre muistuttaa vanhaa-suomea, jota pakisivat Kalevalan sankarit.

Etelässä Aunuksen piirissä, jossa venäläinen vaikutus oli voimakkain ja tsarismi toteutti tehokkaimmin venäläistyttämistä, on murteeseen huomattavasti sekottunut venäläisiä sanoja, jotka vaikeuttivat tietenkin suomenkielen ymmärtämistä. Epäilemättä täällä on osittain vaikuttanut myöskin murteeseen vepsänkieli.

Jos kuntelee väestön puhetta alueella, joka alkaa Petroskoista pohjoiseen Tiutiosta Munjärvelle päin, idempänä Petroskoista Prääsästä etelään, niin karjalanmurteessa esiintyy paljon vepsäläisyyttä. Ja mitä lähemmäksi tullaan Vepsän aluetta sitä enemmän sisältyy lyydiköitten tai vepsän-karjalan murteeseen vepsäläisiä sanoja.

Lyydiköitten murre muodostaa ikäänkuin renkaan tai sillan, jota kautta tapahtuu siirtyminen etelä-Karjalan murteesta vepsänkieleen, joka on karjalanmurteista kaikkein etäisin suomenkielestä.

Neuvosto-Karjalassa asuvat vepsäläiset Soltjärven piirissä, Äänisjärven kaakkoisella rannikolla. Karjalan ulkopuolella Lotinapellon piirissä Syvärin eteläpuolella aina Tihviniin saakka asuu vepsäläisiä ja on heidän kielessään säilynyt vanha-suomen muoto-oppi. Vepsänkieli on kuten sanottu etäisin suomenkielestä, esiintyen aivankuin siirtymismuotona karjalanmurteista vironkieleen. Vepsään on myöskin venäjä jättänyt enemmin jälkeä, esim. ääntämisessä tuntuu selvästi venäjä. Sanavaraston ja varsinkin muoto-opin yhtäläisyys suomenkielen kanssa helpottaa vepsäläisiä oppimaan suomea.

Näinollen katsellessamme Karjalan kielimurteita me tulemme johtopäätökseen, että niitä on Karjalassa neljä päämurretta, eri tavalla yhtäläisiä ja erilaisia keskenään, eikä mikään murre muutu jyrkästi, yhtäkkiä alueelta toiselle siirryttäessä, vaan tapahtuu muutos enemmän tai vähemmän asteettaisesti. Mutta jos etelän ja pohjoisen karjalainen joutuvat keskusteluihin keskenään, niin vaikeasti he ymmärtävät toisiaan. Vielä vaikeammin ymmärtää pohjan-karjalainen vepsäläistä. Mutta jos naapuripiirien karjalaiset joutuvat yhteen, niin he saattavat keskustella keskenään melko vapaasti.

Tällaisen murrepaljouden esiintyminen synnyttää tavattoman suuria vaikeuksia valitessa uuden kielen perusmurretta — jos nimittäin olisi tosiaankin välttämätöntä ryhtyä luomaan Karjalan kirjakieltä. Tosiaankin mikä murre olisi otettava perustaksi? Yksikään neljästä murteesta ei tyydyttäisi loppuja kolmen murteen käyttäjiä, vaan ehdottomasti nostaisi kysymyksen kahden tai kolmen kirjakielen luomisesta, jotta tyydytettäisiin kirjakielen tarve.

Karjalan kirjakielen luomisen tarvetta me emme kyllä näe, koska kaikkien karjalanmurteiden perusta on suomenkielen kanssa yhteinen eikä sanottavasti eroa siitä. Suomenkieltä ym-

märretään hyvin pohjois-Karjalassa ja yleensä rajaseudulla. On aivan selvää ja kiistämätöntä, että keinotekoisesti eri murteista koottu «uusi» kirjakieli ei pystyisi juurtumaan, vielä vähemmän kilpaileman suomenkielen kanssa, eroten suomenkielestä sanavarastoltaan sanokaamme 20—30 %.

Jos Suomen puolella asuvat karjalaiset, jotka kielellisesti eivät sanottavasti eroa rajan tällä puolella elävistä, ovat helposti ja vaivatta omaksuneet ja omaksuvat suomenkielen, niin mitä syytä meillä Karjalassa on ryhtyä luomaan ja keksimään uutta kieltä silloin, kun meidän käytettävissämme on valmis, melko korkealle kehittynyt kieli. Suomen kirjakieli, jota voidaan nopeasti ja menestyksellä käyttää karjalaisen väestön aseena nykyajan kulttuurin valloittamisessa ja juurruttamisessa.

Sitä paitsi on muistettava, että uuden kielen luominen ei ole mikään yksinkertainen juttu — niin kuin monetkin yksinkertaisuudessaan luulevat — vaan vaatii suuremmoista tieteellistä ym. työtä ja ponnistuksia puhumattakaan varoista. Ja on tämän kielen luomisprosessi pitkäaikainen, aikaa vaativa, jotta kieli voitaisiin vähitellen juurruttaa väestöjoukkoihin, rikastuttaa sitä, muuttaa ja muokata juurruttamisprosessin uuden kielen sekä alueen taloudelliskulttuurillisen ja yhteiskunnallisen elämän kehitysprosessin mukaan. Erikoisen vaikea ja raskas työ on tietenkin luoda tällä uudella kielellä kirjallisuutta, ei ainoastaan omaa paikallisten kielenkäyttäjien luomia tuotteita, vaan — mikä on vielä vaikeampaa — kääntää sille täsmällisesti korkeammalla kehitystasolla olevien, eturivin maitten kulttuurin perusaarteet, nykyajan kulttuurin ja tekniikan viimeiset saavutukset.

Ei ole unohdettava sitä tosiasiaa, että v. 1920, jolloin Karjalan autonoomia luotiin, tilanne oli sellainen, joka asetti koko Karjalan, sen kaikkien järjestöjen, työtätekevien joukkojen eteen jättiläismäisiä tehtäviä kansalaissodan jälkiseurauksien ja rappiotilan likvidoimiseksi, takapajuisen alueen kohottamiseksi kaikilla aloilla, jotta mitä lyhyimmässä ajassa voitaisiin saavuttaa ja sivuuttaa kymmeniä vuosia etempänä olevat ja suotuisimmissa olosuhteissa elävät kansat. Erikoisesti oli Karjalan saavutuksillaan osotettava Suomen työtätekevälle kansalle tie, jota kulkien se voisi vapautua kapitalismin ikeestä sekä taata itselleen Suomen työväenluokan myötätunto ja kannatus taistelussaan veristä Suomen lahtarivaltaa vastaan, joka moneen otteeseen on yrittänyt anastaa ja epäilemättä vieläkin hautoo yrityksiä anastaa Karjala haltuunsa. Oli siis työala, joka vaati voimia enemmänkin kuin oli käytettävissä. Näissä oloissa yhteinen kieli Suomen työtätekevien kanssa silloin, samoin kuin nytkin, oli erinomaisen tärkeä ja suurimerkityksellinen.

Mutta tässä on kaikkien väärinkäsityksien vuoksi sanottava korostaen, että elleivät olosuhteet olisi olleet sellaiset, kuin edellä on kuvattu, niin kaikista vaikeuksista huolimatta uusi kieli olisi ollut luotava ja se olisi luotu. Semmoisia vaikeuksia ei neuvostovallalla ole ollut, joita ei olisi voitettu. Mutta Karjalan onneksi nämä vaikeudet kielen luomisessa helpottuivat sillä, että Karjalan heimon läheinen sukulainen, Suomi, kykeni kuten edellä oli puhe, aikaisemmin voittamaan alkuvaikeudet ja raivaamaan tien nykyajan kulttuurin valtateille, kykeni luomaan itselleen kirjakielen, rikastuttamaan sitä siinä määrin, että saattaa kääntää omalle kielelleen muitten kulttuurikansojen minkä teoksen tahansa.

Juuri tämän karjalaisten murteiden suuren kielellisen läheisyyden ja yhtäläisyyden vuoksi Suomen kirjakielen kanssa, Karjala saattoi verraten helposti omaksua valmiiksi kehitetyn Suomen kirjakielen ja sen mukana käyttää hyväkseen tällä kielellä luo-

tuja kulttuuriarvoja — tietenkin valiten vain sopivat.

Paitsi Suomen kokemusta, jossa luotiin yhtenäinen kirjakieli, vaikka siellä oli yhtä runsaasti murteita kuin Karjalassakin, Karjalassa työskentelevät toverit hyvin tunsivat Suomen kirjakielen juurruttamisen työn ja tulokset inkeriläisten keskuudessa. Kuten tunnettua perustettiin Kolppinan opettajaseminaari v. 1863. Sen päästettyä ensimäiset opettajat alettiin Inkerissä perustaa suomenkielisiä kouluja ja nousi niiden lukumäärä ennen vallankumousta 136. Näiden koulujen oppikirjat tuotiin kaikki Suomesta, jopa osa opettajiakin tuli Suomesta, puhumattakaan papeista, jotka kaikki oli Suomessa «leivottuja».

Ja aikoja ennen v. 1905 vallankumousta Leningradissa ilmestyi suomenkielinen lehti «Inkeri». V. 1905 jälkeen rupesi ilmestymään toinen «Neva»-lehti. Joka vuosi ilmestyi suomenkielinen kalenteri, jonka painos noin 30,000 kpl.

Alkaen v. 1918 Leningradissa on ilmestynyt «Vapaus» lehti ja «Kirja» julkaisee jo suuret määrät kaikenlaista kirjallisuutta sekä aikakauslehtiä. Tämän vuoden alusta «Kirja» muodostettiin Karjalan ja Leningradin alueen yhteiseksi suomenkieliseksi Valtion Kustannusliikkeeksi.

Jo v. 1920 Karjalassa tiedettiin erinomaisen hyvin, että suomenkielen juurruttaminen inkeriläisten keskuudessa jo aikoja ennen vallankumousta kymmenien vuosien kuluessa koulujen, kirjallisuuden, sanomalehtien, erilaisten järjestöjen avulla sujui menestyksellisesti, kohotti sen kulttuuritasoa eikä aiheuttanut mitään vastaväitteitä väestön taholta. Päinvastoin, väestö vaati suomenkielisiä kouluja. Tämä kokemus ja tulokset tästä työstä huomioitiin Karjalassa v. 1920 ja siitä johdettiin varmuus, että suomenkielen juurruttaminen myöskin Korjalassa on tarkoituksenmukaisin, oikein kieliprobleemin ratkaisu ja sillä saavutetaan täälläkin menestystä.

Ja täytyy sanoa, että kymmenvuotinen suomenkielen juurruttamistyön kokemus Karjalassa täydelleen vahvistaa kieliprobleemin ratkaisun oikeellisuuden sekä osottaa saavutetun suuremmoisia tuloksia kulttuurirakennustyön aloilla.

Jos katsellaan alkeisopetuksen kehitystä Karjalassa, niin alkaen v. 1922, jolloin Karjala pääsi rauhaan lahtarien sotaseikkailuista, karjalaisten koulujen lukumäärä viime vuonna kohosi 251 ja tämän vuoden aikana kohoaa 290, mikä määrä jo takaa yleisen oppivelvollisuuden toteuttamisen karjalaisen väestön keskuudessa. Sitä paitsi suomenkielellä työskentelevät 9 vuotinen koulu, 2 pedteknikumia, useita talonpoikaisnuorisokouluja, Neuvostopuoluekoulu ja parhaillaan puuhataan kansallista korkeakoulua.

Jokapäiväisen sanomalehtemme «Punaisen Karjalan» painos on kohonnut 7000 ja lisäksi ilmestyy vielä muita suomenkielisiä lehtiä. Suomenkielisen kirjallisuuden levikki lisääntyy vuosi vuodelta nopeata vauhtia.

Erikoisen arvokas ja havainnollinen kokemus on saavutettu v. 1925 muodostetussa karjalaisessa puna-armeijalais-osastossa, jossa palvelee täysiikäisiä Karjalan eri murrealueilta.

Tästä kokemuksesta antoi laajan lausunnon päällystön kokous, jossa lausutaan:

«Puna-armeijalaisten suhde suomenkielen opiskeluun ensivuosina oli erilainen. Eteläkarjalaiset, joista huomattava osa, noin 50 % enemmän tai vähemmän hallitsi venäjän, halusivat opiskella venäjänkieltä. Eteläkarjalaiset, jotka olivat lukutaidottomia, eivätkä osanneet venäjää, eivät välittäneet millä kielellä opiskellaan, kunhan vain opiskellaan. Pohjoiskarjalaiset vaativat suomenkieltä. Rajakarjalaiset ymmärsivät suomea eivätkä vastustaneet suomenkielellä opiskelua, samoin Keskikarjalaiset. Vepsäläiset yleensä eivät ymmärtäneet suomea ja sitä paitsi osaten venäjää asettuivat kielteiselle kannalle suo-

menkieleen nähden. Tämä on selitettävissä siten, että niihin aikoihin he eivät käsittäneet eivätkä nähneet suomenkielen käytännöllistä merkitystä. Viimeisten kahden vuoden aikana tässä suhteessa on tapahtunut käänne vepsäläisten keskuudessa ja on opiskelu tänä aikana heidän keskuudessaan tapahtunut suomenkielellä.

Suomenkielen opiskelun keskiaika karjalaisille on ollut:

1) Eteläkarjalaiset oppivat ymmärtämään suomea 2—3 kuukauden kuluessa ja tällöin voidaan koko opetus viedä suomenkielellä. Venäjänkielellä lukutaitoiset oppivat 6—7 kuukauden kuluessa tyydyttävästi käyttämään suomea puheessa, lukemisessa ja kirjoittamisessa. Lukutaidottomat eteläkarjalaiset oppivat 7—9 kuukauden kuluessa siinä määrin lukemaan ja kirjoittamaan, että pystyvät ymmärrettävästi esittämään ajatuksiaan.

2) Keskikarjalaiset oppivat ymmärtämään suomea 1—1/2 kuukauden kuluessa, jonka jälkeen puhuvat tyydyttävästi suomea. Venäläisen koulun käyneet oppivat tyydyttävästi puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan 5—6 kuukauden kuluessa.

3) Pohjoiskarjalaisten ei ole tarvis oppia suomea, heidän on opittava vain kielioppi.

4) Vepsäläisten keskuudessa suomenkielen opiskelu sujuu vaikeammin ja he omaksuvat sen hitaammin kuin yleensä karjalaiset. Vepsäläiset oppivat ymmärtämään suomea 6—7 kuukauden kuluessa, mutta käyttämään sitä oppivat 1—2 vuoden kuluessa.

5) Tverin karjalaisia on osastossa ensimäinen vuosi, joten kokemus on vähäinen, mutta jo sen perusteella voidaan sanoa, että he oppivat ymmärtämään suomea 2—3 kuukauden kuluttua. Nykisin opetus heidän keskuudessaan tapahtuu kokonaan suomenkielellä. Kielellisessä suhteessa tveriläiset on verrattavissa keskikarjalaisiin. Kokemus osottaa, että karjalaiset omaksuvat suomenkielen nopeasti ja sen oppiminen on heille helpompaa kuin venäjän. Opetus suomenkielellä antaa parempia tuloksia kuin venäjänkielellä. Kaikkien opetus on suoritettava suomenkielellä riippumatta siitä, millä kielellä kukin on saanut alkuopetuksen.»

Suomenkielisen Pedteknikumin ent. johtaja, jolla on 10 vuotinen kokemus työssään, antaa seuraavan lausunnon:

«1. V. 1920 Petroskoissa perustettiin Suomenkieliset pedagogiset kurssit, jotka sitten v. 1923 muodostettiin Pedteknikumiksi.

2. Toiminta-aikana on otettu oppilaita kaikkiaan 500, joista n. 70 % karjalaisia ja 30 % suomalaisia ym. Lähes 50 % oli saanut alkeisopetuksen venäjänkielellä, 30 % suomenkielellä ja 20 % venäjänkielisen alkeisopetuksen lisäksi itseopiskelun avulla tai muulla tavoin tutustunet suomenkieleen. (Viimemainittuihin on laskettava 3 %, joilla ei ollut minkäänlaista valmennusta.)

3. Opetuskielenä oli suomi. Kokemus osotti, että venäjänkielisen 7-vuotisen koulun päättäneet 1—2 kuukauden kuluessa saavuttavat sellaisen suomenkielen taidon, että voivat sillä opiskella vaikkakaan sitä ennen eivät olleet opiskelleet suomea. Venäläisen I asteen koulun käyneet suomenkieltä ei aikaisemmin opiskelleet omaksuvat välttämättömän suomenkielen taidon 1 kuukauden kuluessa.

4. Vaikkakin ennen teknikumiin tuloa saatu valmennus on erilainen ja useinkin aivan riittämätön, kokemus kuitenkin osottaa, että karjalaiset voivat menestyksellä opiskella suomenkielellä. Mitään eroa pätevyydessä teknikumin päättäneiden suomalaisten ja karjalaisten välillä ei voi havaita. Jos valmennus, alkaen I asteen koulusta, tapahtuu suomenkielellä, niin ne alkuvaikeudet, joista on mainittu 3 kohdassa, häviävät. Sitä osottaa kokemus, joka on saavutettu kuluneen kahden vuoden aikana, jolloin on valmistavalla kurssilla suomenkielisen I asteen koulun päättäneitä, jotka ovat vaikeuksitta ja me-

nestyksellä opiskelleet suomenkielellä, riippumatta siitä, mistä osasta Karjalaa ovat tulleet.

Opetus on viime vuosina helpottunut suomenkielisen kustannustoiminnan laajettua. I asteen oppikirjat ovat ilmestyneet kaikki 2 vuoden kuluessa, osa oppikirjoja ja lukukirjoja korkeampityyppisiä kouluja varten: melko runsaasti on poliittista kirjallisuutta, kaunokirjallisuutta on ilmestynyt, sanomalehti j.n.e. Sitä paitsi on voitu käyttää Suomessa ilmestyneitä. Näitä etuja ei olisi, jos olisi ryhdytty luomaan uutta kirjakieltä.

6. Epäilemättä ylimenokautena, jolloin siirrytään venäjänkielestä suomenkieliseen kouluun, täytyy voittaa monia metoodisia vaikeuksia, jotka johtuvat siitä, että oppikielen ja kotikielen välillä on eroavaisuuksia. Metodiikan on selvitettävä mitenkä voidaan kaikkein menestyksellisemmin siirtää lasten kielenkäyttö kotimurteesta kirjakieleen.

7. Ottaen huomioon, että suomenkielessä on yhtäläisyyttä karjalaisten murteitten kanssa ja on runsaasti suomenkielistä kirjallisuutta, lehdistö, en katso tarkoituksenmukaiseksi erikoisen Karjalan kirjakielen luomista. Kokemus osottaa, että karjalaiset lapset ja nuoriso voi menestyksellä opiskella suomenkielellä.»

Lienee syytä huomauttaa, ettei Karjalassa ole millään paikkakunnalla, yhdessäkään kyläneuvostossa kokouksessa tai muussa julkisessa kokouksessa enemmän kuin järjestöjenkään edustajakokouksissa ja konferensseissa esiinnytty suomenkieltä vastaan tai ehdotettu Karjalan kirjakielen luomista puhumattakaan päätöksen teosta. Päinvastoin on tehty päätöksiä venäläisten koulujen muuttamisesta suomenkielisiksi.

Toisenlaisen suhtautumisen on kieliasia saanut kulakkien, Suomen lahtarien kätyrien ja yleensä luokkavihollisten taholta. Ensiaikoina, jolloin oli puute varoista, voimista ja yleensä järjestöheikkous vaikeutti suomenkielisen kouluverkon levittämistä, Karjalan kulakit agiteerasivat venäläisiä kouluja vastaan ja vaativat suomenkielisiä kouluja. Nyt jolloin koulut ovat siirtyneet suomenkielelle, kulakit esittävät vaatimuksia suomenkieltä vastaan, karjalankielen puolesta.

Tarkastettuamme näin ylimalkaan Karjalan murreoloja, kieliprobleemin ratkaisun kokemusta Suomessa, Inkerissä ja Karjalassa, Karjalan kymmenvuotisen työn kokemuksia, me tulemme siihen johtopäätökseen, että kieliprobleemi on Karjalassa ratkaistu aivan oikein sekä kielelliseltä että poliittiselta kannalta katsoen.

Karjalassa ei voitu asettua Karjalan kirjakielen luomisen kannalle, koska:

1. Ei ollut yhtenäistä karjalankieltä.

2. Yksikään uuden kirjakielen perustaksi otettu murre ei olisi tyydyttänyt muita murteita, vaan olisi johtanut 2 tai 3 kirjakielen luomiseen, mikä on aivan ylivoimainen urakka 112,000 väestölle, jolla ei ollut tarvittavaa aineellista perusrakennusta omaa kulttuuria varten;

3. Sanavaraston riittämättömyys karjalankielessä olisi kirjakieltä luotaessa johtanut tarvittavien lisäsanojen ja termien lainaamiseen suomen- tai venäjänkielestä, mikä on havaittavissa etelä-Karjalassa, jossa murteeseen on sekottunut noin 30 % venäläisiä sanoja. Lainaamalla puuttuvat sanat valmiina suomenkielestä, uusi kirjakieli sanavarastoltaan olisi noin 60—70 % suomenkielen kaltaista, ollen muoto-opillisesti nyt noin 85—98 % suomenkielen tapaista — ts. uusi kieli hyvin vähän eroaisi suomenkielestä. Lainaamalla sanat venäjänkielestä se olisi n. 60—70 % venäjänkielen kaltaista ja helposti muuttuisi venäjänkieliseksi. Lisäsanojen muovaaminen sellaiseksi, ettei ne olisi suomea eikä venäjää, olisi turhaa ja järjetöntä.

Näiden seikkojen perusteellinen harkinta johtaa sellaiseen tulokseen,

että Karjalan kirjakielen luominen on hyödytöntä ajan haaskaamista.

4. Pohjoisessa ja rajaseudulla väestö ei kieltäytyisi kotona ja koulussa käyttämästä suomenkieltä eikä uusi kirjakieli siellä pystyisi kilpailemaan suomenkielen kanssa.

5. Uuden kielen luominen ja juurruttaminen olisi jarruttanut ja viivästyttänyt kulttuurityön levittämistä, kouluverkon laajentamista, kustannustoimintaa, sanomalehtien levikkiä jne. ja siten se olisi ehkäissyt yleensä Karjalan nopeata nousua kaikilla muilla aloilla.

Venäjänkieltä ei luonnollisesti voitu ottaa karjalaisen väestön kieleksi koska se on vaikeammin opittavissa kuin suomenkieli puhumattakaan nyt siitä, että siten olisi menettänyt kaiken merkityksensä Karjalan muodostaminen autonoomiseksi tasavallaksi.

Karjalan edessä oli ja on ainoa oikea ja tarkoituksenmukainen kieliprobleemin ratkaisu — se on suomenkielen juurruttaminen kirjakielenä, yhteisenä kaikille murteille. Karjala astui tälle tielle sen vuoksi, koska:

1. Suomenkielen alkuperä on sama kuin Karjalan murteillakin; sillä on yhteinen pohja; kieliopillisessa ja foneettisessa suhteessa on paljon yhtäläisyyttä; muoto-opillisesti hyvin vähän eroaa karjalanmurteista;

2. Suomenkieli ei ole karjalaisen vaikea oppia;

3. Voitiin käyttää valmiita oppikirjoja, kirjallisuutta, lehtiä, kääntää ja julaista tarpeen mukaan, käyttää valmiita kaadereita varsinkin satoja Leningradissa olleita opettajia, puoluetoimitsijoita, politvalistustyöntekijöitä jne., jotka heti voitiin lähettää työhönsä;

4. Säilyy kiinteä yhteys Suomen työtätekeviin. Jos Karjalan vaikutus tuntuu Suomessa nyt, niin Karjalan nopeasti noustessa jatkuvasti, sen vaikutus tulee Suomessa huomattavasti kasvamaan ja vallankumouksellisentamaan Suomen työväenluokan aivoja ja rohkaisemaan taisteluun fasismia vastaan.

Näitä näkökohtia silmälläpitäen Karjalassa aikoinaan ratkaistiin kieliprobleemi ja kokemus on täydelleen vahvistanut ratkaisun oikeellisuuden. Tätä linjaa on edelleenkin ajettava ja pyrittävä entistä enemmän laajentamaan kulttuurirakennustyötä. Sosialistisen kulttuurin kausi on vasta alkanut ja on se kehittyvä jättiläismäisin askelin.

B. B.

Sosialismin kaudesta ja sosialismin perustan rakentamisesta

Kommunistinen yhteiskunta, joka verrattuna kommunismin ensimäiseen vaiheeseen, kehittyy omalla perustallaan, saa aikaan ennenkuulumattoman mahtavan tuotantovoimien kehityksen. Tätä ei voida saavuttaa heti, kommunismin kehityksen ensimäisellä asteella. Tältä näkökannalta katsoen oli syvästi virheellistä sekoittaa kommunismin ensimäinen, alkuvaihe, sen viimeiseen vaiheeseen.

Kommunismin täydellinen kehitys, sen korkein vaihe, johtaa myöskin siihen, että talous täydellisesti nielee politiikan, poliittinen valta ihmisten yli muuttuu esineiden hallinnaksi, tuotantoprosessien johtamiseksi, kuten sanoo Engels. Tällaisessa yhteiskunnassa, ja vain tällaisessa, valtio lopullisesti kuolee. On selvää, että tällaisesta yhteiskunnasta on kaukana niin sosialismi kuin myöskin sosialismin ensimäinen vaihe, jossa me nyt jo elämme.

Marxilaisuuden opilla kommunistisen yhteiskunnan kehityksestä, ja sen

eri asteista ja vaiheista, on suuri merkitys niin vallankumouksen nykyisen kehityksen asteen ymmärtämiseksi, jolloin me olemme jo sosialismin aikajaksossa, kuin myöskin taistelulle oikeisto- ja «vasemmisto»-opportunistisia nykyhetken etapin arviointeja vastaan.

Ainoastaan kysymystä sosialismin kauden marxilais-leniniläinen käsittely selvittää meille näiden arvioiden teoreettisen ja poliittisen vahingollisuuden. Me olemme siirtyneet sosialismiin, mutta vain sen ensimäiseen asteeseen. Me emme ole vapautuneet vielä nepistä. Tämän vuoksi on hyvin kevytmielistä ja poliittisesti vaarallista kieltää tällä etapilla sellaiset «joutavuuksia» kuin raha ja finanssisysteemimme, tavaravaihdon kehittäminen, talouslaskelmat, luokat, vaikeudet j.n.e.

Rahan poistamiseksi tarvitaan muutakin kuin taloudellisia muutoksia, joiden täytyy johtaa yksityiskaupan ja -talouden täydelliseen likvideeraamiseen. Rahan likvideeraukseen liittyy suunnattomat niin organisatooriset kuin teknillisetkin vaikeudet. Se voidaan toteuttaa vasta silloin, kun tuotteiden jako satoja miljoonia ihmisiä varten on täydellisesti järjestetty. Lenin kirjoitti tästä seuraavaa:

«Raha — sehän on yhteiskunnallisen rikkauden ja yhteiskunnallisen työn tiivistymä, raha on todiste veronkannosta kaikilta työtätekeviltä, raha on eilisen riiston jäte. Kas sitä on raha. Voiko sen jollain tavoin kertakaikkiaan hävittää? Ei. Myöskin sosialistit, jo ennen sosialistista vallankumousta, kirjoittivat että rahaa ei saa heti poistaa, ja me voimme kokemuksellamme tämän vahvistaa. Rahan hävittämiseksi tarvitaan hyvin paljon teknillisiä ja mikä on paljon vaikeampaa ja tärkeämpää, organisatoorisia voittoja.» (Lenin XVI, siv. 208).

Ja edelleen:

«Rahaa ei voida hävittää heti. Sen hävittämiseksi täytyy aikaansaada tuotteiden jako-järjestelmä satoja miljoonia ihmisiä varten, mikä on pitkien vuosien asia.» (Lenin XVI, siv. 218).

Olemmeko jo tällä hetkellä muodostaneet täydellisesti tällaisen tuotteiden jako-järjestelmän satoja miljoonia ihmisiä varten? Emme vielä, sillä tätä varten ovat välttämättömiä **uudet,** ratkaisevat liikunnat taloudessa. Tämän vuoksi se rahan ja finanssisysteemin aliarviointi, mikä on havaittavissa joidenkin tovereiden ja virastojen taholta, on hyvin vaarallista ja poliittisesti vahingollista.

Samoin on myöskin kysymys tavaranvaihdosta. Monet tovereista aivan äskettäin käsittivät asian siten, että nyt me jo voimme kieltäytyä tavaravaihdon kehityksestä, ja että nyt me jo täydellisesti olemme toteuttaneet sosialistisen tuotteiden vaihdon. On itsestään selvää, että tämä on syvästi virheellistä ja merkitsee parhaillaan elettävän etapin ylihyppäystä. Me olemme saavuttaneet äärettömän suuria voittoja kehityksen tiellä sosialistiseen tuotteiden vaihtoon. Me olemme työntäneet kauaksi syrjään yksityiskaupan, vaihtaen sen osuustoiminnalliseen ja valtion kauppaan. Mutta voimmeko jo tällä asteella kieltäytyä neuvostollisen tavaravaihdon kehityksestä? Ei, emme voi. Me saattaisimme tehdä tämän vain siinä tapauksessa, jos voisimme täydellisesti ja suoraan järjestää kaikkien teollisuustuotteiden sosialistisen vaihdon maataloustuotteisiin. Tämä on se päämäärä, minkä puolueemme asetti itselleen kaupan alalla nep'iin siirryttäessä. Tätä päämäärää emme kuitenkaan vielä tähän mennessä ole voineet täydellisesti saavuttaa.

Me olemme siirtyneet tietysti hyvin kauaksi nepin ensimäiseltä, alkuasteelta, jolloin tavaravaihto syntyi sekä yksityiskaupassa että ostossa. Silloin Lenin kirjoitti:

«Kokonainen joukko dekreettejä ja päätöslauselmia, suunnaton määrä kirjoituksia, propaganda kokonaisuudessaan ja koko lainlaadinta vuoden 1921 keväästä lähtien oli kohdistettu tavaravaihdon kohottamiseen. Mitä sisältyi tähän käsitteeseen? Minkälainen on tämän käsitteen edellyttämä rakennussuunnitelma, jos näin saa lausua? Edellytettiin enemmän tai vähemmän sosialistisesti vaihtaa teollisuuden tuotteet maatalouden tuotteisiin koko valtiossa ja tällä tavaravaihdolla jälleenrakentaa suurteollisuus, sosialistisen järjestelmän todellinen perusta. Kuinkas kävi? Osottautui, — nyt te tämän kaikki tiedätte hyvin käytännöstä, mutta näkyy se myös koko lehdistöstämme, — että tavaravaihto särkeytyi: särkeytyi siinä mielessä, että se muuttui ostoksi ja myynniksi.» «Perääntyminen osottautui riittämättömäksi... on välttämätöntä suorittaa lisä-perääntyminen...»

«Valtiokapitalismista siirrymme oston- ja myynnin sekä rahan kiertokulun valtion säännöstelyn luomiseen. Tavaravaihdosta ei tullut mitään, yksityismarkkinat osottautuivat meitä voimakkaammiksi, ja tavaravaihdon asemasta oli tuloksena tavallinen osto- ja myynti, kauppa.» (Lenin XVIII).

Me olemme siirtyneet kauaksi, hyvin kauaksi, tältä nepin alkuasteelta. Mutta voimmeko nyt sanoa, että tällä asteella jo kykenemme täydellisesti sosialistista tietä vaihtamaan teollisuustuotteet maataloustuotteisiin? On selvää, että tämän tehtävän toteuttaminen täydessä mitassa ei ole vielä mahdollista. Kas tämän vuoksi myöskin jutut suoraan tuotteiden vaihtoon siirtymisen mahdollisuudesta nykyisellä asteella esiintyvät vahingollisina.

On selvää, että taloudellinen laskelma nepin nykyisellä vaiheella periaatteellisesti eroaa siitä kaupallisesta laskelmasta, jonka toteuttamisesta nepin kehitys alkoi. Mutta on myöskin selvää, että uuden talouspolitiikan nykyisellä vaiheella, sikäli kuin emme neppiä ole vielä poistaneet ja elämme nepin olosuhteissa, talouslaskelman toteuttamisen välttämättömyyden ymmärtämättömyys on erikoisen vahingollista. Tämän yhteydessä talouslaskelma esiintyy «taloudellisten järjestöjen hallinnon tärkeimpänä vipusimena koko yhteiskunnallistutetussa sektorissa». Talouslaskelmaprobleemi ei millään muotoa esiinny sosialismin ensimäisellä vaiheella sellaisena probleemina, josta selviydyttäisiin kertakaikkiaan, kuten ajattelevat jotkut tovereista.

Mitä karkein virhe olisi ajatella, että siirryttyämme puolueen XVI edustajakokoukseen mennessä sosialismin kauteen, kaikki vaikeudet ovat siirtyneet menneisyyteen. Kehitys sosialismiin ei tietysti tapahdu idyllisen rauhallisesti, kuten kuvailivat oikeisto-opportunistit. Sosialismin rakentamisen prosessi ei voi olla mitään muuta, kun vanhan yhteiskunnan uudeksi muuttamisen prosessia, mikä perinjuurin muuttaa vanhat «suhteet» taloudessa, repii irti kapitalismin syvimmät juuret, johtaa pikkutalouden täydelliseen uudelleenmuokkaukseen j.n.e. On selvää, että tämä prosessi, erikoisesti teknillis-taloudellisessa ja kulttuurisessa mielessä jälellejääneessä maassa, ei voi tapahtua ilman moniaita vaikeuksia, jotka eivät voi hävitä täydellisesti niin kauan kunnes ei täydellisesti ole loppunut koko vallankumouksellinen uudelleen muodostaminen. Maamme jättiläismäinen industrialisointi ei voi jatkua ilman suurta jännitystä sellaisilla aloilla kuin metalli, hiili ja liikenne. Kevyen teollisuuden probleemin ratkaisu ei voi olla «nojaamatta» raaka-aine-tukikohtaan, minkä voi muodostaa vain sosialistinen suur-maatalous j.n.e. Näiden vaikeuksien voittamiseksi on yksi ainoa tie — se on maan sosialistinen uudelleenrakenta-

misen linjan johdonmukainen toteuttaminen heikentymättömin bolshevistisin tempoin. Tämän vuoksi kysymys kehityksemme temposta, on tällä hetkellä ratkaiseva kysymys. Ja tärkein tila näiden tempojen toteuttamisessa on kysymyksillä tuotannon oikein järjestämisestä, tekniikan ja tieteen kysymyksillä. Tämä on tällä hetkellä tärkein, käsissämme oleva keino, niin sosialismin perustan kuin myöskin sosialistisen järjestelmän rakentamisen tehtäväin toteuttamseksi. Ilman tosivallankumouksellisia muutoksia ja parannuksia työn järjestelyn ja tekniikan alalla ja ilman bolshevistista tekniikan hallintaa, ei voida ratkaista nykyhetken etapin asettamia tehtäviä. Tämän takia tov. Stalinin heittämä tunnus: «Uudestirakentamisen kaudella tekniikka ratkaisee kaikki», saa sosialismiin siirtymisen kaudella historiallisen merkityksen.

On ymmärrettävää, kuinka vahingollisena esiintyy säälimättömän luokkataistelun ehtojen ymmärtämättömyys, ehtojen, joiden vallitessa sosialismin rakentaminen tapahtuu. Me likvideeraamme kulakiston luokkana täyskollektivisoimisen pohjalla. Tämä kulakiston luokkana likvideerauksen prosessi ei ole vielä päättynyt. Vielä ei ole päättynyt kapitalististen ainesten likvideeraus. Tämä prosessi ei pääty heti eikä seuraavana päivänä sosialistisen talouden perustan luomisen jälkeen. Kapitalististen ainesten jätteet nojaavat kansainvälisen porvariston apuun ja käyvät kiivasta taistelua hyökkäävää sosialismia vastaan. Tämän vuoksi sellaisella käsityksellä, että siirtyminen sosialismin kauteen muka merkitseisi luokkataistelun heikentymistä nykyhetken etapilla, ei ole mitään yhteistä marxilaisuuden kanssa. Nykyhetken tehtävien mitä suurimpaa ymmärtämättömyyttä osoittaisi se, jos me unohtaisimme nykyhetken etapin tärkeimmän, sosialistisen talouden perustan loppuunrakentamisen tehtävän, joka aikaan saa mitä raivokkaimman ja kovimman vastustuksen kapitalististen ainesten taholta. Tämä on kaikkein tärkein ja vaikein vallankumouksen asettama taloudellinen tehtävä.

Mitä merkitsee tämän tehtävän toteuttaminen? Tämän tehtävän toteuttaminen merkitsee oman sosialistisen perustan, sosialistisen taloudellisen perustan luomista yhteiskunnan sosialistiselle kehitykselle. Sosialistinen rakennustyö maassamme kehittyi pitkän aikaa ilman omaa, loppuunrakennettua taloudellista perustaa. Lukuunottamatta kaupungin sosialistista teollisuutta se oli pakoitettu nojaamaan pirstoutuneisiin pikkuomistajatalouksiin maaseudulla.

Tämä kaksinaisuus maamme sosialistisen rakennustyön taloudellisessa perustassa esiintyy sosialistisen vallankumouksen kehityksen perusristiriitana. Juuri sosialistisen talouden perustan rakentaminen merkitsee tämän ristiriidan pääpiirteissään likvideeraamista, lujien ja lopullisten ehtojen turvaamista sosialismin kehitykselle omalla perustallaan. On itsestään selvää, että tällainen sosialistisen yhteiskunnan kehitys omalla perustallaan tulee olemaan syvällisesti erilainen ja täytyy sen johtaa mittaamattomasti suurempiin tempoihin sekä kehitysmahdollisuuksiin, kuin se sosialistinen rakennustyö, jota tähän saakka olemme suorittaneet.

Sosialistisen yhteiskunnan perustan rakentamisen toteuttaminen ei kuitenkaan vielä merkitse koko sosialistisen talousrakennuksen rakentamista. Sellainen on luonnollisesti vielä kaukana. Lenin aikanaan kuvaili sosialismin järjestelmää maassamme, «sivistyneiden osuustoimintamiesten järjestelmäksi yhteiskunnan omistaessa tuotannon välineet ja jolloin proletariaatti on saanut luokkavoiton porvaristosta» (XVIII, 2 osa, siv. 142). On itsestään selvää, että tämä sosialistisen järjestelmän aste on paljon korkeampi kuin se, johon me nyt

olemme siirtyneet. Sillä tällä hetkellä huolimatta siitä, että on saavutettu suunnattomia saavutuksia maaseutuväestön kollektivisoimisessa, emme tietysti kuitenkaan vielä ole saavuttaneet sellaista tilannetta, jolloin kaikki tuotannon välineet maassa olisivat yhteiskunnan omaisuutta. Myöskin kollektiivisissa talouksissa (arttelimuoto, joka esiintyy vallitsevana), osa tuotannon välineistä säilyy vielä yksityistalonpojan omaisuutena. Omistus tuotantovälineisiin **kollektiivisissa talouksissa** eroaa tuotannonvälineiden omistuksesta valtionteollisuudessa. On selvää, että sen sosialistisen järjestelmän toteutumiseen mennessä, mistä Lenin kirjoittaa kirjoituksessaan «Osuustoiminnasta», täytyy olla vielä kokonainen sarja siirtymismuotoja puhumattakaan täydellisestä kommunistisesta yhteiskunnasta.

Sosialistisen talouden perustan lopullinen rakentaminen tulee merkitsemään uuden talouspolitiikan asettaman vaikeamman tehtävän, jonka vuoksi juuri siirryttiinkin uuteen talouspolitiikkaan, pääpiirteissään toteuttamista. Uusi talouspolitiikka on politiikkaa, joka alkaen kaupan ja kapitalististen ainesten sallimisesta, edellyttää sosialistisen teollisuuden kasvua, kapitalististen ainesten syrjäyttämistä, pienen talonpoikaistalouden uudelleen rakentamista sosialistiselle perustalle, sosialistisen talouden perustan rakentamista ja sosialismin voittoa kapitalismista. Näin ollen sosialismin perustan rakentamisen loppuun suorittaminen tulee siis merkitsemään «Nepin aikaisen Venäjän» sosialistiseksi muuttamista. Se ei kuitenkaan merkitse nepin täydellistä poistamista. On selvää, että vielä määrätyn ajan säilyy yksityiskaupan ainekset, raha, talouslaskelmat j.n.e. Sosialistisen talouden perustan rakentamisen jälkeenkin määrätty prosentti talonpoikaisväestöstä on vielä kollektivisoimatta. Tämän vuoksi myöskin toisena päivänä sosialistisen talouden perustan rakentamisen päätyttyä, on teoreettisesti väärin ja poliittisesti vahingollista aliarvioida nepin elementtejä.

Sosialistisen perustan rakentamisen loppuunsuorittaminen tulee merkitsemään probleemin «kuka kenet» ratkaisuun niin maataloudessa kuin myöskin koko kansantaloudessa, sillä kapitalismin taloudellinen perustuki tulee tällöin hävitettyä. Ja nyt on selvää, että «kysymys sosialismin voitosta on ratkaistu ja sosialismin voitto SSSR:ssä täydellisesti taattu» sisäisten voimasuhteiden näkökannalta katsoen. *) Sosialismin ja kapitalismin välisen kilpailun painopiste tulee siirtymään kansainvälisellä areenalla, SSSR:n ja kapitalismin välisen taisteluntasolle maailman mitassa. On itsestään selvää, ettei tämä merkitse sosialismin ja kapitalismin välisen taistelun heikentymistä. Tämä taistelu siirtyy uuteen, kehityksen vielä korkeampaan vaiheeseen. Mitä suuremmassa määrin kehittyy syvällisen pulan tilassa oleva kapitalistinen talous, valmistuu ja kehittyy meidän sosialistinen taloutemme, sitä räikeämmäksi muodostuu kahden periaatteellisesti toisistaan eroavan systeemin — kapitalismin ja sosialismin — välinen konflikti, jonka itse Lokakuun vallankumous synnytti. Kysymys «saavuttaa ja sivuuttaa» esiintyy taloudellisen ja poliittisen kehityksemme terävimpänä ja perustavimpana kysymyksenä. Joko me kymmenen vuoden kuluessa saavutamme ja sivuutamme kapitalistiset maat tai «ne murskaavat meidät» (Stalin). Näin ja vain näin on kysymys.

Sosialistisen talouden perustan rakentamisen loppuun suorittaminen merkitsee perusehtojen luomista luokkien likvideeraamiselle, sillä pikkuporvarillinen talonpoikaistalous esiintyy maassamme kapitalismin peruslähteenä. Toisaalta tietysti on selvää,

*) Kts. Neuvostojen VI edustajakok. päätökset tov. Molotovin selostuksen johdosta.

että luokkien jätteet säilyvät pitkän aikaa, talonpoikaiston määrätyssä osassa tulee vielä säilymään määrätyn ajan pikkutalous, puhumattakaan sellaisista eriarvoisuuden lähteistä kuin kaupungin ja maaseudun eroavaisuus j.n.e., mikä säilyy vielä kommunistisenkin yhteiskunnan ensi asteella.

Sosialistisen talouden perustan rakentamisen loppuunsuorittamisen kautta koko maan luokkarakenne saa periaatteellisesti toisen muodon. Perussuhteena ei tule enää olemaan työväenluokan, yksilöllisen keskivarakkaan ja köyhän talonpoikaiston välinen suhde. Maan yhteiskunnallista rakennetta määrittelevänä perussuhteena tulee olemaan sosialismia rakentavan teollisuusproletariaatin ja sen maaseudulla olevan todellisen ja lujan tuen — kollektivistien välinen suhde.

Sosialistisen talouden perustan rakentaminen luo ehdot tuotantovoimien **ennenkuulumattomalle kehitykselle.** Tällä hetkellä on suorastaan vaikea kuvitella niitä kehityksen tempoja, mitkä tulevat luonteenomaisiksi omalle itsenäisellä perustallaan kasvavalle sosialistiselle yhteiskunnalle. SSSR:n talouden sosialistinen systeemi on jo osoittanut paremmuutensa verrattuna kapitalistiseen systeemiin, mutta vieläkin selvemmäksi tulee sosialismin suunnaton paremmuus kaikkiin aikaisempiin yhteiskuntamuotoihin ja kapitalismiin verraten sen jälkeen kun on loppuun suoritettu sosialistisen talouden perustan rakentaminen, jolloin tuotantovoimat kehittyvät kaikessa laajuudessaan.

Juuri tämän vuoksi nykyhetkellä, jo siirryttyämme sosialismin kauteen, **teknillinen** kehityksemme ja kulttuurikysymykset saavat **keskeisimmän merkityksen.**

«Me olemme ratkaisseet joukon mitä tärkeimpiä tehtäviä... Otimme vallan... Käänsimme keskivarakkaan sosialismin tielle. Rakentamisen kannalta kaikkein tärkeimmän olemme suorittaneet. Tehtäväksemme on jäänyt vähän: oppia tekniikkaa ja valloittaa tiede» (Stalin). Tässä tulee antaa viimeinen ja ratkaiseva isku kapitalismille taloudellisella alalla. Täten tulee historiassa lopullisesti ja peruuttamattomasti käytännössä todistettua kommunistisen järjestelmän paremmuus kapitalistiseen verrattuna.

Teollisuuden pääoman rakentamiskysymyksiä

I. Perussuunta ja pääkohteet pääoman rakentamisessa.

Ennen kuin ryhdymme käsittelemään teollisuuden pääoman rakentamisen peruskysymyksiä on tarpeellista merkitä luonteenomaiset erikoisuudet kuluvan vuoden pääomarakennustöissä. Sitä vaatii erikoisesti se, että tämä erikoisuus on laadullista.

Vuonna 1931 pääoman rakentamissuunnitelma on siinä erilainen kaikkien edellisten vuosien suunnitelmista, että finanssi-, aineelliset ja teknilliset resurssit on maksimaalisesti keskitettävä rakennustyön pääorintamaosille, jotta vuoden 1931 kuluessa saataisiin käyttöön mahdollisimman suuri määrä rakenteilla olevia tehtaita ym. laitoksia ja samalla pienennettäisiin toimettomana olevan pääoman summaa.

Neuvostoliiton K. Kansantalousneuvoston alaisessa teollisuudessa oli tuottava peruspääoma:

1/x 1925	 5,05	miljarpia rpl.
1/x 1926	 5,46	" "
1/x 1927	 5,89	" "
1/x 1928	 6,75	" "
1/x 1929	 7,90	" "
1/x 1930	 9,60	" "

Vuoden 1931 kuluessa kasvaa tämä pääoma 14 miljardiin ruplaan. Siis tänä vuonna (v:n 1930 viime neljän-

nes lukuunottaen) tulee peruspääoma kohoamaan 4,5 miljardilla ruplalla. Tuottava peruspääoma tulee tänä vuonna olemaan 40 % koko peruspääomasta. Erinäisillä teollisuusaloilla tuottava peruspääoma kaksinkertaistuu, jopa kolminkertaistuukin. Niinpä raskaassa koneteollisuudessa, jossa peruspääoma 1/1 — 31 oli 171 milj. rpl., tulee hyödyttävään työhön 210 milj. rpl.

Erikoisesti on merkittävä se, että pääoman rakennustyössä ei edellisinä vuosina ole ollut niin maksimaalista varojen keskitystä määrätyille tärkeimmille rakennustyön aloille, joista on riippunut alettujen rakennustöiden lopettaminen teknillisesti mahdollisessa minimaaliajassa. Lisäksi on varoja hajoitettu monille eri suunnille, mistä on johtunut, että erinäiset rakennustyöt ovat kestäneet 2—3 kertaa enemmän kuin ne teknillisesti olisivat vaatineet.

Vuoden 1931 suunnitelmassa pyritään poistamaan tällaiset käytännölliset seikat. Aineelliset ja finanssimahdollisuudet annetaan rakennustyömme tärkeimmille aloille. Uusien tehdaslaitosten rakentamiseen on ryhdyttävä vain sikäli, kun ne ovat ehdottoman välttämättömiä.

Pääoman kulutuksen suunta v. 1931 suunnitelmassa eroaa radikaalisesti edellisten vuosien suunnitelmista. Vuoden 1931 suunnitelmassa on otettu perustaksi puolueen antama ohje, että v. 1933 on tuotettava 17 milj. tonnia raakarautaa. Samalla on kehitettävä nopeasti konerakennusteollisuutta — raskasta koneteollisuutta, automobiilien, traktorien ja maatalouskoneiden tuotantoa, jotta olisimme entistä vähemmän riippuvaisia kapitalistisista maista.

V. 1931 sijoitettavien pääomien summa määriteltiin aluksi 5,5 miljard. rpl. (sähköistämistä lukuunottamatta). Sitten teollisuuden pääomakulut kohotettiin 770 milj. ruplalla, etupäässä metallurgian, polttoainetuotannon, puutavarateollisuuden ja jokilaivaliikenteen aloilla. Nykyään on pääomasijoitusten summa 6.297 milj. rpl. ja sijoitukset sähköistämiseen noin 7 milj. rpl.

Vuonna 1931 on puolueen linja saanut konkreettisen ilmaisun pääoman rakennussuunnitelmassa.

II. Pääoman rakentamissuunnitelman yleinen luonne tärkeimmillä teollisuusaloilla.

Kun toteutamme puolueen tunnuslausetta sosialistisen hyökkäyksen nopeuttamisesta koko rintamalla, niin ennen kaikkea on lujitettava kansantalouden perusrenkaita. Juuri tässä on painopiste pääoman rakentamissuunnitelmassa v. 1931. Tarkastelkaamme pääomasijoituksia näihin perusrenkaisiin.

Polttoaine. Pääoman rakennuskulut hiiliteollisuuteen ovat tänä vuonna 344 milj. rpl. eli 166 % v:n 1930 pääomakuluista. Donbassille aletaan pystyttää 14 suurta uutta kaivosta ja v. 1931 pannaan käyntiin 18 suurta ja 40 keskikokoista ja pientä kaivosta. Kansantalouden valtava kasvu tekee tämän ohjelman ehdottoman välttämättömäksi. Sen vuoksi onkin tällä alalla äskettäin lisätty pääomasijoituksia.

Koksituotantoon sijoitetaan 253,8 milj. rpl. eli 521,4 % siitä, mitä sijoitettiin viime vuonna. Tässä rakennusohjelmassa toteutetaan puolueen XVI edustajakokouksen päätöstä: vuonna 1933 täytyy tuottaa 17 milj. tonnia raakarautaa.

Naftan tuotannossa on pääoman rakennustyö jo antanut ensimäisiä loistavia tuloksia, jotka osoittavat, mitä on todella sosialistinen rekonstruktsiointi. 5-vuotissuunnitelman pääosoittimet on toteutettu 2½ vuodessa. Naftan merkitys taloudessamme on kiistämätön. Vaikka naftateollisuus kasvaa myrskyisesti, niin ei kuitenkaan voi olla puhetta mistään hitaammista tempoista, koska naftatuotteiden kulutus maassa kasvaa lähivuosina val-

tavasti kollektiivi- ja neuvostotalouksien kasvun, auto- ja traktorituotannon ja maan yleisen kulttuurisen nousun johdosta.

Musta metallurgia. Sijoitukset keskitetään suuriin laitoksiin: Magnitogorsk, Kusnetsk, Tomskin, Dsershinskin tehdas, Dnjeprostal.

V. 1931 pannaan käyntiin 15 uutta sulatusuunia ja valmistavat ne jo samana vuonna 1.145.000 tonnia, täyden vuosituotannon ollessa 3.085.000 tonnia, sekä martinuuneja 20, v. 1931 tuotanto 705.000 tonnia, täysi vuosituotanto 1.280.000 tonnia. Tästä kasvusta huolimatta täytyy konerakennuksessa ja uudessa rakennustyössä kuluttaa metallia ankaran säästäväisesti.

Luonteenomaisena piirteenä on se, että pääsijoitukset on suunnattu Itään — Magnitogorskiin ja Kusnetskiin. «Vostokostal» saa tänä vuonna pääoman rakentamiseen 528 milj. rpl. eli yli 4 kertaa enemmän kuin viime vuonna. Etelän metallurgia saa myös huomattavasti pääomasijoituksia — 535 milj. rpl.

Värimetallurgia. Meillä on suuret luonnonvarastot vaskea, sinkkiä ja muita värimetalleja. Sähköteknillinen teollisuus nojaa värimetallurgian kehitykseen. Sen tähden on sitä kehitettävä voimakkaasti. V. 1931 saa värimetallurgia 270 milj. rpl., joka on 301,7 % viimevuotisesta summasta. V. 1932 on parhaillaan tapahtuva rakennustyö saatava täydellisesti päättymään. Käsmedin kombinaatti, josta tulee maailman suurin, on rakennettava mitä nopeimmin.

Raskas konerakennus. Rakennustyöt eivät tapahdu kyllin nopeasti Uralmashtroilla ja Krammashtroilla. Tarkastuksen jälkeen on niiden rahallisia ja muita aineellisia mahdollisuuksia suuresti kohotettu. Ohjelman mukaan ne on saatava valmiiksi tämän vuoden lopulla tai ensi vuoden alussa. Muissa raskaan konerakennuksen tehtaissa suoritetaan laajennus- ja rekonstruktiointitöitä.

Työpenkki- ja työvälineteollisuus saa saman kehitysvauhdin. Pääomasijoitukset ovat tänä vuonna 482,3 % viime vuoteen verraten. Tämän vuoden lopulla tai ensi vuoden alussa valmistuu 4 uutta työpenkki- ja työvälinetehdasta.

Veturi- ja vaunurakennus. Kulkulaitos on ahdas solmukohta kansantaloudessamme. Paitsi sisäisiä epäkohtia, joita nyt on alettu poistaa kaikella tarmolla, on liikkuvaa kalustoa lisättävä suuresti. Sen vuoksi on rakennettava uusia liikennevälineitä valmistavia konerakennustehtaita.

Trusti «Parvagdis» saa tänä vuonna 184 milj. rpl. Silloin kun se viime vuonna sai 40 milj. rpl. Nykyisissä veturi- ja vaunurakennustehtaissa suoritetaan rekonstruktiointi. Luganskin uusi veturirakennustehdas saadaan pääpiirteissään valmiiksi tänä vuonna. Yksin Luganskin tehdas täysin kuormitettuna tulee antamaan 1.080 veturia vuodessa. Tänä vuonna aletaan maailman suurimman vaunurakennustehtaan rakentaminen Uralilla. Se tulee valmistamaan 50.000 raskaslastista vaunua vuodessa. Useihin muihin suuriin rakennus- ja rekonstruktiointitöihin on jo ryhdytty ja valmistaudutaan.

Kulkulaitoksen rekonstruktiointi vaatii myöskin v. 1932 suuria pääomakuluja.

Auto- ja traktoriteollisuus. Tänä vuonna valmistuu Nishnij-Novgorodin automobiilitehdas, pannaan käyntiin Harkovin traktoritehdas, saadaan täysin valmiiksi Stalingradin traktoritehdas, joudutetaan AMO-tehtaan rekonstruktioinnin päättymistä. Laaja rakennustoiminta kehitetään Tsheljabinskin traktoritehtaalle, joka on saatava täysin valmiiksi 1 p:ään marraskuuta v. 1932 mennessä.

Sähkötekniikka. Sähkötekniikan ja kattila-turbiinirakennuksen on tultava huomiomme keskukseksi. VEO suorittaa suuria töitä — suuren turbiinitehtaan rakentaminen Harkoviin, radio- ja puhelintehtaan Nishniin, täy-

dennetään tuotantovälineillä useimmat nykyisistä tehtaista ja on alettu uuden akkumulaattoritehtaan rakentaminen.

Maatalouskonerakennus Tänä vuonna saadaan täysin valmiiksi Saratovin kombaineritehdas. Rostoviin ja Novosibirskiin rakennetaan myöskin kombaineritehtaat ja tehtaaseen «Kommunar» kombaineriosasto. Entisissä tehtaissa suoritetaan rekonstruktiointitöitä. Tämän vuoden tuotanto-ohjelma on 815 milj. rpl.

Jokilaivojen rakennus. Jokilaivojen rakentamiseen kulutetaan yhteensä 53 milj. rpl. Päärakennustyöt ovat Sareptin ja Permin laivatelakkain rakentaminen, joista edellinen valmistuu tänä vuonna. V:n 1931 kontrollinumeroissa on myöskin Dostshatinskin laivatelakan rakentamisen alkaminen ja useiden telakkain laajentaminen.

Kemiallisessa teollisuudessa, jonka «Vsehimprom» yhdistää, ovat pääomasijoitukset 208,1 % viimevuotisesta summasta. V. 1931 pannaan käyntiin ensi sijassa Bobrikovskin, Beresnjakovskin ja Voskresenskin kombinaatit sekä vielä Tshernoretshenskin, Stalinskin ja Nevskin kombinaatit kuin myöskin ensimäinen kalikaivos Solikamskissa ja 7 rikkihappo-, superfosfaatti- y.m. tehdasta.

Rakennusaineet. Rakennusaineteollisuudelle annetaan tänä vuonna ja lähivuosina maksimaalinen kehitysnopeus. Tämän vuoden pääomasijoitukset ovat 364 milj. rpl. eli 182,8 % viimevuotisesta summasta.

Valmistuu 13 uutta sementtitehdasta, joiden vuosituotanto on 11 milj. tynnyriä sementtiä. Suoritetaan rekonstruktiointi 15 tehtaassa ja aletaan 4 uuden sementtitehtaan rakentaminen. Saadaan valmiiksi 8 tehdasta, jotka valmistavat tulenkestävää savea 37.700 tonnia, 6 tehdasta, jotka valmistavat tulenkestäviä tiiliä, 6 viemäritehdasta, 95 tiilitehdasta, joiden vuosituotanto on 1.800 milj. kpl. jne.

Ryhdytään rakentamaan lukuisia rakennusainetehtaita.

V. 1932 tulee rakennusaineiden tuotanto vielä nousemaan muutamia kertoja.

III. Sähköistäminen — sosialistisen rekonstruktioinnin perusvipusin.

Lenin esitti jättiläismäisen aatteen maan sähköistämisestä. Hänen aloteestaan laadittiin jo erikoinen suunnitelma, joka todellisuudessa muuttui kansantaloussuunnitelmaksi, koska sähköistämiskysymykset ovat koko kansantalouden rakentamisen solmukysymyksiä. Toinen 5-vuotissuunnitelma tullaan myöskin luomaan sähköistämissuunnitelman pohjalle.

Maan energiamahdollisuuksien ilmisaaminen, teknilliset ja taloudelliset laskelmat siinä ratkaisevat useiden teollisuusalojen kehityksen kohtalon (konerakennus, värimetallurgia, kemia). Tällaisten laitosten maantieteellinen asema, ekonomisesti tarkoituksenmukaisin suuruus, niiden kombineeraus ja itse teknologisten prosessien määritteleminen, — kaikki ne riippuvat energiaperusteista sekä niiden tarvitseman energian määrästä ja hinnasta.

Tämän vuoksi meillä tulee olla Neuvostoliiton sähköistämisen pääsuunnitelma. Mitä nopeimmin se laaditaan, sitä suuremmat ovat takeet virheiden karttamisesta rakennustyössämme.

Toisena tärkeänä kysymyksenä tällä alalla on sähkölämmityssentraalien rakentaminen. Tässä olemme laiminlyöneet paljon, tuholaiset ovat yrittäneet jarruttaa tätä rakennustyötä. Nyt on nopeasti laadittava piirien sähkölämmityssentraalien rakennussuunnitelmat. Useille uusille rakennuksille on suunniteltu omaa sähkölämmitysasemaa, mutta unohdetaan, että olemme päättäneet luopua omien lämmitysasemien rakentamisesta ja rakentaa piiriasemia. Visseihin piirei-

hin on ryhdyttävä rakentamaan kokonaisia kombinaattien ja tehtaiden ryhmiä ja niitä varten sentraalit, jotka varustavat ne sähköllä ja höyryllä.

Tuholaisten ponnisteluista huolimatta loikkaamme me v. 1931 sähköistämisessä paljon eteenpäin. Asemien voimakkuus kaksin- ja kolminkertaistuu sellaisissa piireissä kuin Donbassi, Urali, Moskova, Leningrad, Nishnij-Novgorod ym. Tänä vuonna pannaan käyntiin yksi Europan suurimmista sähköasemista — Sujevka (aluksi 150.000 kwt). Magnitogorskin, Kusnetskin, Beresnjakovskin ym. kombinaattien yhteyteen rakennetaan voimakkaat sähköasemat.

Energiarakennustyön tempoja ei saa pienentää v. 1932, koska sähköenergian tarve kasvaa valtavasti.

IV. Yleiset kysymykset pääoman rakentamisessa.

Talouslaskelma on taloudellisen johtamisen perusta.

Talousmiesten I konferenssissa tov. Ordshonikidse korosti erikoisesti talouslaskelman ehdotonta ja johdonmukaista käytäntöönottoa.

Talouslaskelma on erikoisen polttava kysymys juuri nyt, kun kansantalouden kasvu on jättiläismäistä. Jo 5 p. joulukuuta v. 1929 KK:n antamissa ohjeissa asetettiin talouslaskelmakysymys määritellysti. Mutta siitä huolimatta ei todellista talouslaskelmaa vielä ole monissa laitoksissa ja rakennustöissä.

Talouslaskelma ja sopimussuhteet ymmärretään usein sangen yksinkertaisesti. Virheellistä on luulo, että talouslaskelman johdonmukainen toteuttaminen heikentäisi suunnitelmallisuuden merkitystä. Päinvastoin todellinen keskitetty suunnitelma on realinen juuri silloin, kun se on laadittu hankkijain ja kuluttajain välisten lujien sopimussitoumusten pohjalle hankinnan määräaikaan sekä kaikkiin teknillisiin ja taloudellisiin seikkoihin nähden.

Mitä suurin harhakäsitys on, että K. Kansantalousneuvosto tai muu keskuskoneisto voisi ottaa balanssiinsa jokaisen moottorin, työpenkin ja transformaattorin.

Balanssin tulee olla taloussuunnitelman johtona, perustana ja balanssin perustalla tulee muodostaa kunkin laitoksen taloudellinen elämä konkreettisesti. Siinähän juuri tarvitaankin talouslaskelmaa ja sopimusta. K. Kansantalousneuvoston balanssi antaa vain oikeuden saada välineitä ja aineita johonkin rakennustyöhön ja laitokseen. Sopimus antaa tälle oikeudelle muodon, sitoo hankkijan kuluttajaan määrätyllä sitoumuksella.

Näin muodoin erehtyvät selvästi ne, jotka olettavat talouslaskelman likvidoivan ankarasti keskitetyn suunnitelman.

Muutamat talouslaskelman vastustajat vahvistavat kantaansa sillä, että ne, jotka ovat sukkelampia, tulevat varustetuiksi materiaalilla, raaka-aineella ja tuotantovälineillä. Tietenkin johtajien tarmolla ja sukkeluudella on suuri merkitys laitosten elämään, mutta laitosten toiminnalle on annettu määräsuuruus rakennussuunnitelmissa, jotka vahvistetaan ankaran keskitetysti.

Talouslaskelmien ja sopimussuhteiden kautta likvidoidaan sekä hankkijain, että kuluttajien edesvastuuttomuus.

Talouslaskelma koskee välittömästi ei vain erinäisiä laitoksia, tehdasosastoja ja rakennustöitä, vaan ennen kaikkea itse yhtymiä. Talouslaskelma ja tunnuslause «kasvot tekniikkaa kohti» on irroittamaton osa yhdestä kokonaisuudesta. Talouslaskelma tekee koneiston ja koko talousjärjestön joustavaksi, liikkuvaksi, aktiiviseksi. Ja siinä taas tulee nojautua vankkaan tekniikan omaksumiseen. Laitosten ja yhtymien johtajien täytyy omata tekniikka, kääntäen kasvot tuotantoa kohden. Juuri tässä suhteessa ei vielä ole tapahtunut käännettä yhtymissä.

Talouslaskelmaan siirtyessä on opittava tuntemaan oma talous, tehtävä laskelmat, mitä aineellisia mahdollisuuksia laitoksella on käytettävissä. Tällaiset laskelmat voi tehdä, koska laitos tietää jo resurssinsa pääoman rakennustöiden alalla, tuotantokontingentin (suuruuden) ja tuotantovälineillä varustamisbalanssin. Näiden laskelmien perusteella yhtymän tulee itse määritellä ja käyttää hyväksi nämä resurssit, jotta jokainen moottori, sementtitynnöri jne. antaisi suurimman taloudellisen tehon.

V. Energiakysymys — sosialistisen rekonstruktioinnin päävipusin.

Rakennustyön tempoja hidastuttaa se, että aineellisia ja finanssiresursseja hajoitetaan lukuisille rakennustyöpaikoille.

Rakennustyöt on alettava sellaisilla rakennuskohteilla, jotka voidaan turvata täydellisesti tuotantovälineillä, rakennusaineilla ja finansseilla, jotta jokainen suuri rakennustyö tulisi valmiiksi teknillisesti mahdollisessa minimiajassa. Esimerkiksi ennen kun ryhdytään rakentamaan suurta sähköasemaa, on sijoitettava tilaukset kaikista päärakentamisvälineistä (turbiinigeneraattorista ym.) ja vasta sitten kun niiden valmistumis- ja hankinta-aika on varmasti tiedossa, voi antaa luvan rakennustöihin ryhtymisestä. Sellaista ei saa tapahtua, että valmiit rakennukset seisovat kuukausia ja vuosiakin odottaen tuotantovälineitä (Novo-Sormovo ym.). On tapauksia, että tuotantokalusto on tullut perille, mutta ei voida pystyttää rakennusaineiden puutteen takia. Johtopäätös on selvä: rakennusaineita ja lupa rakennustöiden alkamiseen on annettava ainoastaan niille rakennuskohteille, jotka aikanaan tulevat varustetuiksi tuotantovälineillä.

Vuoden alussa jokaisen yhtymän on tiedettävä, minkälainen materiaalinen fondi sillä tulee olemaan sinä vuonna: paljonko saavat hankkia ulkomailta ja paljonko oman maan tuotanto voi varustaa. Näiden tietojen perusteella on yhtymän laadittava sellainen suunnitelma näiden resurssien käytöstä, että rakennustöiden tempo on mitä korkein, että jokainen alettu rakennuskohde saadaan käyttöön teknillisesti mahdollisessa minimiajassa.

Jokaisessa yhtymässä, jokaisessa rakennuskohteessa on aineellisesti ja henkilökohtaisesti vastattava että rakennustöiden kaikkiin eri puoliin on täydellisesti valmistauduttu, että annetut fondit jaetaan taloudellisesti ja rakennustyöt suoritetaan vahvistetuissa määräajoissa.

Sopimussitoumukset hankkijoiden ja tilaajien välillä auttavat K. Kansantalousneuvostoa määrittelemään, miten ja milloin on tarkoituksenmukaisinta alkaa se tai tämä rakennustoiminta, ottaen lähtökohdaksi tuotantokaluston saapuminen. Samalla on tehdasta rakennettava niin, että se voidaan lyhyessä ajassa panna käyntiin täysin kuormitettuna.

Jokaisen rakenteilla olevan laitoksen on myöskin tehtävä valmistelutyöt tulevan tuotantonsa varustamiseksi raaka-aineilla ja puolivalmisteilla. Kun ensimäisen kerran törmättiin tähän kysymykseen, niin selvisi, että monissa tapauksissa ei tehdä mitään sellaisten tuotantoalojen laajentamiseksi ja järjestämiseksi tarpeellisessa määrin ja siihen mennessä, että se vastaisi peruslaitoksen käyntiinpanoa. Kun tältä kannalta tutkittiin rakenteilla olevaa Nishnij Novgorodin automobiilitehdasta, niin selvisi, että tuotannon tarpeiden tyydyttämiseksi täytyy Autostroita varustaville tehtaille antaa lisää pääomasijoituksia muutamia kymmeniä miljoonia ruplia, tai muussa tapauksessa automobiilitehdas tulisi kokemaan suuria tuotannollisia vaikeuksia.

Siis K. Kansantalousneuvoston lähimpänä tehtävänä on selvittää, mitä lisätoimenpiteitä tarvitaan, jotta

uudet rakennustyöt tulevat ei vaan päättymään, vaan myöskin varustetuiksi raaka-aineilla. Esimerkiksi sellainen jättiläinen kuin Tsheljabinskin tuleva traktoritehdas on aikanaan turvattava metallilla sekä muilla aineilla ja puolivalmisteilla. Sitä varustavien tehtaiden on aikanaan valmistauduttava tähän ja suoritettava pääomasijoitukset, niissä noudattaen ankarasti traktoritehtaan vaatimuksia.

V. 1932 kehitämme maailman suurimman vaunutehtaan rakentamisen, mikä tulee valmistamaan 50.000 rautatievaunua vuodessa. Tämä rakennustyö on järjestettävä kokonaisen kombinaatin rakentamisen metallurgisine ja energiaperusteineen. Vuoden 1932 suunnitelmassa on erikoisesti otettava huomioon sijoitukset aputehtaiden kehitykseen, jotta kaikki rakennettavat jättiläistehtaat voitaisiin panna täyteen käyntiin heti rakennustöiden päätyttyä.

Rakennustöiden varustamisen yht'aikaisuudella on suuri merkitys. Vielä toistuu tapauksia, että esimerkiksi johonkin paikkaan annetaan sementtiä, mutta ei metallia, toisessa paikassa puuttuu puurakennusaineet, kun on sementtiä ja metallia jne. Tai, kuten ylempänä osoitettiin, on repeämä tuotantokaluston saapumisen ja rakennustöiden päättymisajan välillä.

Tällaiset ilmiöt voidaan poistaa, kun operatiivinen johto varustelukysymyksessä on oikea. Suunnitelmissa on rakennusfondit jaettava tarkoituksenmukaisesti. Suunnitelmat on vahvistettava ei vain finanssi- ilmaisuna, niissä on tarkasti tuotava esille myöskin niiden aineellisten arvojen (metalli, sementti y.m. rakennusaineet ja tuotantokalusto) määrä, jotka kyseessä oleva yhtymä saa suunnitelmien täyttämiseen. Siis finanssoimisen ja aineellisen varustamisen suunnitelmat on vahvistettava yhtaikaisesti.

Ratkaisevalla kolmannella neljänneksellä on perustoimenpiteet suoritettava viivyttelemättä, sillä siitä riippuu koko vuoden pääoman rakennussuunnitelman täyttäminen. Erikoisen tärkeätä on se niihin 22 tärkeimpään rakennustyöhön nähden, jotka tapahtuvat SSSR:n K. Kansantalousneuvoston erikoisen valvonnan alla, jotta sosialistisen rakennustyön ratkaisevissa renkaissa ei tapahtuisi mitään pidätyksiä. Lisäksi on päästävä siihen, että tällaisten rakennustöiden suunnitelmat käsitellään koko rakennuskautta varten.

Rakennustöiden järjestely.

Sos. teollisuuden työntekijäin I konferenssissa pohdittiin yksityiskohtaisesti rakennustöiden järjestelyä. Kuluneiden vuosien kokemukset ovat vahvistaneet kiistämättömän oikeaksi sen, että rakennustöitä suorittavat erikoiset rakennusjärjestöt, jotka työskentelevät urakkapohjalla. Tällaiset järjestöt saavat organisatooristeknillisiä kokemuksia ja suoriutuvat helpommin rakennustöistä.

Rakennusjärjestöjen kehitys kulkee kahteen suuntaan: spesialirakennuskonttorit, jotka suorittavat määrättyjä konkreettisia rakennustöitä (rautabetonityöt ym.) ja yleiset rakennuskonttorit, jotka suurissa rakennustöissä johtavat ja järjestävät rakennustöitä kokonaisuudessaan.

Siis jokaisessa suuressa rakennustyössä on yksi pääurakoitsija (rakennustöiden hallinto), joka puolestaan vetää töihin tarpeen mukaan spesialirakennuskonttoreja. Tällaisen hallinnon päällikkö on ainoa isäntä rakennusalueella.

Silloin kun rakennustyön päällikön velvollisuutena on rakennustöiden järjestäminen, spesialirakennusjärjestöjen hallinnollinen johtaminen ja rakennusohjelman täyttäminen sopimuksen mukaisesti, niin tehtaan johtajan velvollisuuksiin kuuluu: valvoa, että rakennusjärjestöt täyttävät teknilliset normit ja suorittavat rakennustyöt määräajassa, valmiiden osien vastaanotto, tehtaan kaaderien val-

mistaminen, suunnitelman laatiminen tehtaan käyntiinpanosta ja puolivalmisteilla varustamisesta.

Teknillis-taloudellisella valmistelulla on sangen tärkeä merkitys. Oikean rakennuspaikan valinta tuotannon ja teknologisten prosessien laajuus — niillä on välitön vaikutus rakennuskustannusten ja tuotteiden valmistuskustannusten suuruuteen.

Rakennustyön teknillisessä suunnitelmassa on maksimaalisen tarkasti määriteltävä: rakennuspaikka, tuotannon laatu, laitoksen suuruus, energiaperusta ja tärkeimmät teknologiset prosessit, laitoksen pääsuunnitelma (tuotantoprosessien sijoitus), rakennustöiden ja tuoteyksikön hinta. Vasta sitten, kun yhtymä on vahvistanut teknillisen suunnitelman, voidaan ryhtyä itse rakennustöihin. Täten vältytään siitä, että «orientoivassa» menoarviossa on 15—20 milj. rpl., mutta todellisuudessa kulutetaan 40—50 milj. rpl. ja ylikin.

Usein suunnitelmamme eivät vastaa tekniikan viimeisiä saavutuksia. «Liian vahvaksi» rakentaminen (seinät ym.), teknologisten prosessien huono valinta, tehdasosastojen väärä sijoitus ym. kallistavat rakennustyön kustannuksia. Yleiseksi säännöksi tulee suunnitelmissa ottaa se, että rakennustyyppiä ja sen lujuuden astetta valitessa säästetään mahdollisimman paljon, jotta niiden kuoletusaika lähenisi peruskaluston kuoletusaikaa.

Suunnitelmien standarttisoimiskysymyksiin ei myöskään ole kiinnitetty riittävää huomiota, vaikka meillä on suuret mahdollisuudet tällä alalla.

Itse rakennusprosessista on sanottava, että erinäisillä rakennuksilla saadut kokemukset ovat paljastaneet poikkeuksellisia mahdollisuuksia ja suuria reservejä itse rakennuspaikalla sekä rakennustempoihin että rakennusmenojen pienentämiseen nähden. Siinä on ratkaistavana kaksi kysymystä: oikea työn järjestely ja laajojen työläisjoukkojen mobilisoiminen konkreettisten taistelutehtävien ympärille. Täydellisesti on tämä tullut vahvistetuksi varsinkin Nigresstroilla (Nishnij Novgorodin alueen sähköasemien rakentaminen).

Nigresstroilla on rakennustöitä tehty jo noin 8 vuotta. 8 vuodessa 40.000 kilowattia — sellaiset olivat olleet tempot.

Maaliskuussa viime vuonna päätettiin rakennustöille antaa bolshevistiset tempot. Vanhan koneistorakenteen byrokraattiset portaat poistettiin rakennustyön johdosta. Koko rakennustyö jaettiin ryhmiin rakennuskohteiden luonteesta ja alueellisuudesta riippuen. Kullakin ryhmällä oli oma tarkka työsuunnitelma aikaan ja määrään nähden. Ammattitaitoisia työläisiä nostettiin johtopaikoille. Koko puolue- ja työläisjoukko mobilisoitiin konkreettisten taistelutehtävien ympärille.

Tuloksena oli, että v:n 1930 loppuun mennessä aikaansaatiin huomattavia saavutuksia. Erikoisneljänneksen suunnitelma täytettiin 110 %. Työvoiman ankaralla keskittämisellä määrätyille rakennuspaikoille, rakennusprosessien «konveijerimäinen» kehitys säästivät työvoimaa 50—60 % suunnitelmasta, pidentämättä kuitenkaan rakennustöiden aikaa. Monia muita huomattavia saavutuksia tehtiin uusilla metoodeilla.

Missä iskurakennustyössä tahansa voidaan saavuttaa todella bolshevistiset tempot. Siinä vaaditaan yksi kiertämätön ehto — puolue- ja taloudellisen johdon on horjumatta toteutettava käytännössä puolueen linjaa, käyden mitä päättävintä taistelua kaikenlaisia oikeisto- ja «vasemmisto»-opportunismin ilmauksia vastaan, jotta työ tulisi järjestetyksi bolshevistisesti.

VI. Suunnitelmaperspektiivit vuonna 1932.

Kuluneiden vuosien kokemuksista meille on nyt selvää, että pääoman rakennussuunnitelman perustaksi on

v. 1932 otettava sijoitettujen varojen maksimaalinen tehokkuus, mikä taas saavutetaan: varojen äärimmäisellä keskittämisellä; tuotantokalustolla ja rakennusaineilla varustaminen täydellisyydellä ja oikea-aikaisuudella sekä kaaderin valmistuksella; rakennustöiden teknillisellä järjestelyllä ja valmistelutöillä (suunnitelmat, rakennuskoneiston menoarviot jne.); päättävästi likvidoimalla ahtaat paikat polttoaineeseen, metalliin, puurakennusaineeseen, energiaan, kemialliseen ja konerakennusteollisuuteen nähden.

V:n 1932 suunnitelman laatiminen tulee tapahtua seuraavien seikkojen perusteella:

1. On täydellisesti turvattava kaikkien rakennustöiden päättyminen teknillisesti mahdollisessa minimiajassa; v. 1931 valmistumattomista laitoksista on 90—95 % saatava käyntiin v. 1932.

2. Heti on laadittava konkreettinen suunnitelma pääomakuluista niihin laitoksiin, jotka palvelevat uusia jättiläisiä; summittaisten laskelmien mukaan tarvitaan tähän ensi vuonna vähintäin 500 milj. rpl.

3. Suunnitelmassa on otettava laskelmiin puolueen ohjeen täyttäminen: 17 milj. tonnia raakarautaa. Vaaditaan lisäsijoituksia uusiin metallurgisiin laitoksiin ja koksituotantoon.

Vuonna 1932 tulee käydä menestyksellistä taistelua polttoaineiden, metallin, energian, puutavaran, rakennusaineiden, keinotekoisten lannotteiden, kemiallisten tuotteiden kohottamisen ja kulkulaitoksen parantamisen puolesta.

Kivihiilituotannon täydelleen koneellistuttaminen etelässä ja idässä, metsätalouden päättävä rekonstruktsiointi metsätöiden koneellistuttaminen, piirin sähköasemien rakennustyön laajentamisen, konerakennuksen kehittäminen — siinä tärkeimmät alat, joihin pääomasijoitukset on suunnattava v. 1932. Laajasti kehittyvän kevyen teollisuuden raaka-ainelähteet vaativat myöskin vissejä sijoituksia.

Vielä on vaikea määritellä edes likipitäenkään v:n 1932 pääomasijoitusten summaa. Mutta jo on selvää, että ne ehdottoman kiertämättömät kulut, joista edellä on puhuttu, vaativat suurinta jännitystä maamme koko talousorganismilta.

Samalla täytyy nyt jo ryhtyä laajoihin töihin uuden 5-vuotissuunnitelman laatimiseksi. Perspektiivisen suunnitelman laatimisessa on suurimpana vaikeutena suunnitelman eri osien keskinäinen yhdistäminen teollisuusalottain ja tuotantolajeihin nähden. Mutta tämä on ratkaistavissa, sillä meillä on vissi päämäärä: «olemme jääneet 50—100 vuotta jälelle kehittyneimmistä kapitalistisista maista. Meidän täytyy kulkea tämä matka kymmenessä vuodessa. Joko teemme sen tai meidät rutistetaan». (Stalin.)

Jättiläistehtävät on historia antanut puolueellemme ja koko Neuvostoliiton työväenluokalle. Puolueemme ja sen leniniläisen KK:n johdolla nämä tehtävät tulevat kunnialla täytetyiksi. Jokainen vuosi on vahvistanut puolueen leniniläisen linjan oikeaksi. Me täytämme ja ylitämme 5-vuotissuunnitelman neljässä vuodessa.

V. Hard.

Suomen n. s. edistysmielisen osuustoiminnan 15. edustajakokous

Suomen sosialifasistisille osuuspampuille, samoinkuin Suomen sosialifasisteille yleensä, on kulunut vuosi tarjonnut erikoisen suotuisat julkiset toimintamahdollisuudet työväen pettämisen alalla. Fasistien «kansannousun» yhteydessä viime kesänä riistettiin, sosialifasistien suosiollisella avulla, kumoukselliselta työväeltä kutakuinkin tarkoin kaikki julkisen toiminnan mahdollisuudet: lakkautettiin julkiset lehdet, suljettiin ja takavarikoitiin kirjapainot, hajotettiin ammatilliset ja kulttuurisetkin järjestöt, riistettiin kokoontumisoikeus, teljettiin vankityrmiin suuret määrät aktiivisinta ainesta ja osa, n. 150 henkeä heitettiin rajan yli Neuvostoliittoon. Suomen kommunistinen puolue ei kyennyt järjestämään työväkeä vastarintaan fasistien hyökätessä, vaan puolue itse antautui ilman vakavaa taisteluyritystäkään, vaikka työläiset usein paikoin selvästi ilmaisivat taisteluhalua. Puolue osoittautui taistelukyvyttömäksi. Pohjimmaisena syynä oli legalistinen opportunismi puolueessa, niinkuin todetaan puolueen konferenssin ja KI:n TPK:n päätöksissä. Puolueen jäsenjoukoille ei ole vieläkään täysin selvinnyt puolueen kriisin koko syvyys, ja tämä tosiasia antaa selityksen sille että puolue ei ole kyennyt kyllin tehokkaasti paljastamaan työväenjoukoille sosialidemokratian petturityötä.

Sosialifasistit ovat hyvin käyttäneet ja käyttävät hyväkseen fasistien «kansannousun» luomaa tilannetta. Kun sosialifasistit pääasiassa, nim. siinä että kommunistit ja kommunistien toiminta on hävitettävä, olivat samalla kannalla kuin lapualaisfasistitkin, vaikka ilmaisivat eriävät mielipiteensä hävittämiskeinojen suhteen vaatien pysymään fasistisen komennon säätämien kuristuslakien puitteissa, ei lapualaisfasisteilla tietysti ollut mitään syytä käydä sosdemien kimppuun. Päinvastoin saivat sosdemit fasistisen valtiovallan avulla haltuunsa kumouksellisilta riistetyt kirjapainot, työväentalot, täyttivät omilla miehillään ne johtopaikat työväen osuuskunnissa, joilta fasistit olivat poistaneet entiset hoitajat, jne. jne. Ja hartaasti ovat Suomen sosdemit pyrkineet teollaan todistamaan porvaristolleen palveluskelpoisuutensa. Kapitalistisen isänmaan ja porvarillisen, fasistisen «laillisuuden» puolustaminen kumouksellisten hyökkäyksiltä kaikilla keinoilla, — tämän ovat he teossa osoittaneet ja avoimesti julistaneetkin korkeimmaksi tehtäväkseen. Kaikessa pyrkivät he tasottamaan luokkaristiriitojen ilmenemistä. Kaikkien epäkohtien poistamiseksi vedotaan aina porvarillisen valtion elimiin sisäisissä ja Kansain Liittoon kansainvälisissä kysymyksissä. Kaikki työväen joukkotoiminta, kaikki työväen keskuudesta lähteneet alotteet, jotka kärjistäisivät luokkataistelua ja vahvistaisivat työväen luokkavoimaa, pyritään tukahuttamaan alkuunsa. Kaikki sosdem johtoherrain vastustaminen rivijäsenten puolelta estetään häikäilemättömästi.

Taas uutena vahvistuksena edellä sanotulle oli kesäkuun 6—7 pp. Tampereella pidetty n.s. edistysmielinen osuustoimintaliikkeen edustajakokous. Kulutusosuuskuntien Keskusliiton herrat olivat jo pitkin vuotta vakinaisten agenttiensa kautta pitäneet hyvää huolta siitä, että edustajakokoukseen ei pääsisi kumouksellisten jäsenjoukkojen todellisia edustajia kokouksen «rakentavaa» työtä häiritsemään. Samoin varautui sosdem johto hyvin vuosikokouksessa käsiteltä-

väin asiain valmistelussa. Esim. Pohjolan osuuskauppaliiton vuosikokouksessa, jossa KK:n johdon toimintaan tyytymättömän työväen edustus muodosti enemmistön, hyväksyttiin muutamia ponsiesityksiä koko maan osuuskuntien edustajakokouksessa käsiteltäväksi. Näitä esityksiä ei sosdem johto lainkaan julaissut «Kuluttajain Lehdessä» sentähden, että niissä pyrittiin esittämään osuuskuntien työläisjäsenten luokkaetuja ja siksi ne jyrkästi poikkesivat KK:n johdon tekemistä esityksistä. Ja itse vuosikokouksessa riistettiin oppositsion edustajalta puheoikeus, kun hän uskalsi arvostella sosdem herrojen työväelle vihamielistä osuuspolitiikkaa.

Kulutusosuuskuntien Keskusliiton edustajakokouksella oli kauttaaltaan osuuskuntia kriisin kouristamaan kapitalismiin mukautuva luonne. Sen myönsikin avoimesti KK:n toimitusjohtaja hra Aura sanoen, että «mukautumiskyvystämme riippuu menestyksemme aivan kokonaan».

Avauspuheessaan viitotti tuomari Tanner, kansainvälisen osuustoimintaliiton presidentti, myös tässä hengessä linjan edustajakokouksen työlle ja koko «edistysmieliselle» osuustoiminnalle Suomessa. Seliteltyään ensin pulaa ja sen tuhoisaa vaikutusta osuustoimintaan hän sanoo: «Osuuskauppaliike on löytänyt tien, joka varmasti, joskin varovasti, johtaa kansantaloutemme pääomataloudesta yhteistalouteen. Tällä tiellä on se etu, että se välttää kaikkia pakkotoimenpiteitä...» «Sitä kulkiessa ei myöskään herätetä liioiteltuja toiveita, jotka jälkeenpäin pakostakin tulisivat jättämään tilaa yleiselle toivottomuudelle.» ... «Vain vähämieliset ja kiihkoilijat voivat odottaa saavansa tänään kylvää ja jo huomenna korjata satoa, tänään istuttaa ja huomenna poimia hedelmiä. Osuuskauppaliike on taloudellista kehitystä, joka varaa itselleen aikaa vuosikymmeniä ja tarpeen vaatiessa vuosisatoja.» ... Ja mahdollisuudet, ne olisivat hyvin suuret, jos —: «Miten paljon enemmän olisikaan voitu saada aikaan, miten paljon voimakkaampi ja laajemmalla pohjalla osuuskauppaliike olisi, ja miten paljon suuremman osan pääomataloudesta se olisi lohkaissut yhteistaloudelle, jos kaikkialla kansalaisten keskuudessa olisi ollut olemassa **tietoista kuluttajatahtoa.** (Allev. Tannerin.) Osuustoiminnallinen yhteistalous edistyy varmasti sille kuuluvilla aloilla, mutta se edistyy vain sikäli kuin kaikki kansalaispiirit ovat mukana työskentelemässä sen toteuttamiseksi.»

Siis tie «pääomataloudesta» (s.o. kapitalistisesta taloudesta) «yhteistalouteen» (s.o. sosialismiin) on löytynyt. Sen on löytänyt «osuuskauppaliike». Hra Tanner käyttää hieman epätäsmällistä sanontaa. Hän tarkoittaa sitä, että tuo löydetty tie on osuustoiminnan tie. Ei tarvita luokkataistelua, ei vallankumousta eikä proletariaatin diktatuuria. Ei, on kuljettava «varovasti», «välttäen kaikkia pakkokeinoja», «pääomataloudesta» «yhteistalouteen», osuustoiminnan kautta ja avulla. Ei sitä tietä, jota Venäjän työväki on kulkenut, sillä se tulee vain «jättämään tilaa yleiselle toivottomuudelle». Sillä «vain vähämieliset ja kiihkoilijat» voivat ottaa sellaisen vauhdin kuin SSSR:n proletaarit puolueensa johdolla ovat ottaneet päättääkseen jo tänä vuonna sosialistisen talouden perustan rakentamisen. Sosdem herrat itse pelkäävät 5-vuotissuunnitelman toteutumista ja vakuuttelevat työläisillekin, että 5-vuotissuunnitelma on vain «astronoomisia lukuja», sen toteuttaminen on mahdoton, ja sikäli kuin sitä bolshevikit «pakkokeinoin» yrittävät toteuttaa, sikäli se yhä enemmän «kurjistaa työväen asemaa». Ja vaikka sosdem johtoherrat, varsinkaan nyt pulan aikana, eivät sentään julkea suorastaan kehua kapitalistista järjestelmää — mikä heille itselleen epäilemättä on paras mah-

dollinen järjestelmä —, kuvailevat he «bolshevikkien diktatuurin» niin hirvittävillä väreillä, että kapitalismi sittenkin jää paljon «pienemmäksi pahaksi». Sentähden on tyydyttävä tähän «pienempään pahaan», mukauduttava sen puitteisiin. Ja tekaistava «teoria», jonka avulla edes jossain määrin voi puolustella tätä mukautumista.

Tällaisena «teoriana» on herra Tannerilla «teoria osuustoiminnasta tienä pääomataloudesta yhteistalouteen». Osuustoiminta «pääomatalouden» sisällä valtaa vähitellen lisää alaa, ensin vähittäiskaupan, sitten tukkukaupan ja vihdoin tuotannon, kuten sama hra Tanner selitteli jo v. 1923. Ja jotta osuustoiminnan tiellä päästään eteenpäin, pitää hra Tannerin nyt selvästi esittämän ajatuksen mukaan «kaikki kansalaispiirit» saada osuuskuntiin, kehittämällä «kaikkien kansalaisten keskuudessa» «tietoista kuluttajatahtoa». Ja tämän työn suorittamiseen on hra Tannerin mukaan varattava «vuosikymmeniä ja tarpeen vaatiessa vuosisatoja».

Osuustoiminnan tehtävien näin määritteleminen on osuuskuntien jäsenjoukkojen julkeaa pettämistä. Jokainen tietää, että työläisten «kuluttajatahto» ja kapitalistien «kuluttajatahto» — käyttääksemme hra Tannerin «termiä» — ovat aivan vastakkaiset: työläinen tahtoisi saada runsaammin kulutusesineitä ja tyytyisi työvoimansa pienempään kuluttamiseen kapitalistin hyväksi, kapitalisti päinvastoin tahtoo kuluttaa mahdollisimman paljon työläisensä työvoimasta ja antaa hänelle mahdollisimman vähän palkkaa, siis mahdollisimman vähän kulutusesineitä. Eikä näitä kahta «kuluttajatahtoa» voi mikään mahti yhdeksi muuttaa. Puhuminen «tietoisesta kuluttajatahdosta» on sitäkin järjettömämpää, sillä mitä **tietoisemmin** työläiset ilmaisevat «kuluttajatahtonsa», sitä jyrkemmin joutuvat he kapitalistien kanssa vastakkain, taisteluun kapitalisteja vastaan. Tätä taistelua ei ratkaista osuustoiminnan tietä. Se ratkaistaan julmalla luokkataistelulla, proletaarisella vallankumouksella ja proletariaatin diktatuurilla, joiden kautta hävitetään kapitalistien «kuluttajatahto» samalla kun kapitalistit hävitetään. Tämän tosiasian selvitti jo Marx aivan vakuuttavasti. Hän kirjoitti esim. I Internatsionaalen Geneven kongressin päätöslauseessa v. 1866: «Jotta yhteiskunnallisesta tuotannosta muodostuisi suuri ja sopusointuinen vapaan yhteistyön (kooperatsion) järjestelmä, tarvitaan yhteiskunnan yleisten olojen muutos, joka ei koskaan toteudu, ellei yhteiskunnan järjestetty valta, s.o. valtiovalta, siirry kapitalistien ja kartanoherrojen käsistä työväen käsiin». Marxin mukaan siis osuustoiminta saa täydet kehitysmahdollisuudet vasta proletariaatin suorittaman yhteiskunnallisen vallankumouksen kautta ja jälkeen. Ja tämänkin marxilaisen käsityksen on nyt ainoan työväen vallan maan Neuvostoliiton osuustoiminnan loistava kehitys jo käytännössä oikeaksi todistanut.

Mutta hra Tanner ja osuustoiminnan muut sosdem johtoherrat ovat työväen kumouksellisen taistelun kiivaita vihollisia. Kirkkaammin kuin muut esittää hra Tanner tämän sosdem kannan puheenvuorossaan käsiteltäessä kysymystä «osuuskaupat ja pula-aika». Siinä hän jyrkästi torjuu ajatuksen, että pula-ajan vaikeuksien lieventämiskeinojen tueksi otettaisiin poliittinen, valtiollinen toiminta, sillä «nopeata apua siltä taholta ei olisi odotettavissa muuta tietä kuin diktatuurin kautta, joka käden käänteessä ottaa taloudellisen aseman holhouksensa alaiseksi. Saman tekevää, onko diktatuuri fasismia tai venäläistä kommunismia.» Osuustoiminta on pidettävä «itsenäisenä», «puhtaasti» taloudellisena toiminta-alana, eikä sitä saa kytkeä poliittiseen toimintaan. Nimittäin **työväen** poliittiseen toimintaan, työväen luokkataistelua avustamaan. Sosdemien poliittiseen

toimintaan se on kyllä kytketty ja niin sen pitääkin olla, sen pitääkin tukea sosdemien poliittista toimintaa, sillä sosdemithän kaikin voiminsa varjelevat yhteiskuntaa «tuhoisilta häiriöiltä», vallankumoukselta ja «kauhealta» diktatuurilta, jotka uhkaavat heidänkin lihavat päivänsä lopettaa. Samalla he varjelevat myös osuustoimintaa «tuhoisilta häiriöiltä». Sillä jos osuustoiminta kytkettäisiin työväen poliittiseen toimintaan, jos osuustoiminta olisi työväen apujärjestönä työväen luokkataistelussa vapautuksensa puolesta — niinkuin työväen osuustoiminnan tietysti pitäisi olla —, niin sosdem herrat olisivat mahdottomat sen johtoon, työväen pitäisi ensimäiseksi työkseen heittää sosdem herrat ulos ja ottaa johto omiin käsiinsä. Tämän vuoksi he vastustavat osuustoiminnan kytkemistä työväen vapaustaisteluun. Myönnettävä on, että siitä koituisi «tuhoisa häiriö» sosdem osuusherrain yltäkylläiseen elämään. Siksi hra Tannerkin pelottelee niin «hirmuisella» asialla kuin diktatuurilla, jonka sosdem herrat selittävät merkitsevän samaa kuin hirmuvalta, raaka mielivalta. Vielä tahtoo hra Tanner sotkea työläisjäsenten käsityksiä väittämällä: «saman tekevää onko diktatuuri fasismia tai venäläistä kommunismia». Ikäänkuin «edistysmielisen» osuustoiminnan työläisjäsenille olisi saman tekevää, onko valta fasismin muodon ottanutta porvariston diktatuuria taikka työväenluokan omaa valtaa, niinkuin on Venäjällä. Ja me vakuutamme, että ei se ole saman tekevää itse hra Tannerillekaan, sillä työväen diktatuuri ei milloinkaan edes aio pyytää hra Tanneria johtavaksi miehekseen, niinkuin aikoivat lapualaisfasistit diktatuurivaltaansa valmistellessaan.

Hra Tanner jatkaa: «meillä (s.o. Suomessa) ei diktatuuri auta, meillä on koetettava käydä pikku parannusten tietä», s.o. kapitalismin puitteissa. Ja yhtenä «pikku parannuksena», jota herra Tanner ei taktillisista syistä nyt mainitse, mutta josta «Kuluttajain Lehti» on ajatuksia lausunut, olisi Suomen porvarillisen osuustoiminnan ja nyt sosdemien johdon alla olevan etupäässä työläisaineksien muodostaman osuustoiminnan yhtyminen yhdeksi «kaikkien kansalaispiirien» osuustoiminnaksi. Siksi hra Tanner avauspuheessaan niin suopeasti puhuu «rinnan kanssamme toimivasta n.s. puolueettomasta osuuskauppaliikkeestä» saadakseen näkyviin «maamme osuuskauppaliikkeen koko laajuuden».

Hra Tanner väittää myös, että osuustoiminnan tietä kuljettaessa «ei tule tapahtumaan mitään takaiskuja, jotka vievät kehitystä taaksepäin». Ja kuitenkin hra Tanner itse samassa puheessaan vähän aikaisemmin totesi, että «myyntimäärät vähenivät jokaisena kuukautena edellisen vuoden vastaavista määristä», keskimäärin lähes 10 %:lla ja pudotti osuuskauppain liikevaihdon v:n 1927 tasolle, ja että «on valittaen todettava, että OTK:n liikevaihto jo toisen kerran laski tuntuvasti», viime vuonna 13,1 %:lla. Kun otamme kuluvan vuoden myynnit niin näemme, että «kehitys» taaksepäin on sitäkin suurempaa. Eikä tietysti muutoin voi ollakaan. Talouslaitoksena on osuustoiminta kapitalismin vallitessa kapitalistisen talouden osa, joka «uusintaa vallitsevan järjestelmän kaikki puutteellisuudet», kuten Marx sanoi Pääomassa (III osa).

Aivan luonnollinen asia, että sosdemit yrittävät kuvata työväen aseman kauniimmaksi kuin se todellisuudessa on. Sehän kuuluu heidän tehtäviinsä porvariston auttajina sälyttämään pulan taakkaa työväen kannettavaksi. Niinpä nytkin hra Tanner avauspuheessaan ja hra Aura KK:n toimintaselostusta esittäessään väittää, että rahassa ilmaistun liikevaihdon vahvasta supistumisesta huolimatta myydyn tavaran määrä on muka vain yhä lisääntynyt. Tällä he

tahtovat väittää, että huolimatta tavattomasti lisääntyneestä työttömyydestä ja työpalkkojen vahvasta alentamisesta vielä työssä olevat työläiset ovat voineet ja voivat heidän johtamistaan osuuskaupoista ostaa enemmän kulutustarvikkeita kuin silloin, kun miltei kaikki olivat työssä ja jokainen sai huomattavasti korkeampaa palkkaa. Tällaisen väitteen pätemättömyys on niin ilmeinen, ettei maksa ryhtyä sitä numerojen avulla kumoamaan.

Samoin on päivän selvä asia, että Suomen sosialifasistit eivät nyt voi jättää käyttämättä yhtään sopivaa tilaisuutta hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan. Niinpä hra Tanner jo edellä esitettyjen epäsuorien hyökkäyksien lisäksi korostaa, kuinka «vientiteollisuuttamme taas painaa Venäjän kilpailu ja maailmanmarkkinain jatkuva hintain lasku». Painavimpana tekijänä siis «Venäjän kilpailu», vasta toisella tilalla hintain lasku, ja sellaista vähäpätöistä seikkaa kuin kapitalististen markkinain ostokyvyn supistuminen pulan takia ei tässä yhteydessä kannata edes mainita! Kuinkas muuten. Kun tietää että juuri vientiteollisuudet — puu ja paperi — ovat Suomen teollisuuden pääalat ja että niiden toiminnasta riippuu kaikkien muiden talousalojen toiminta, niin vaivatta ymmärtää kuinka vahvana otteena mielialan nostattamiseksi rakentuvan sosialismin maata vastaan hra Tanner on tuollaista heittoaan pitänyt. Ja sitäkin paremmin sen ymmärtää kun liittää hra Tannerin tämän lausuman siihen «kukkapukettiin», minkä muodostavat sosdem johtoherrojen ja «Suomen Sosialidemokraatin» aikaisemmin esittämät väitteet «Venäjän polkumyynnistä, joka uhkaa riistää yhä useammalta Suomen työläiseltä leivän suusta».

«Kuluttajain lehden» ja «S. S.» selostukset itse edustajakokouksen kulusta ovat niin typistetyt ja sosdem herroille niin edullisessa värityksessä esitetyt, että niiden perusteella on vaikea, jopa mahdoton, luoda yksityiskohtiin saakka selvää kuvaa kokouksesta. Pääasiat sentään voi selville saada.

Mainitsimme jo, että sosdemit häikäilemättä käyttäen hyväkseen fasistista terroritilaa yrittivät tyyten estää «poliittisluontoisen oppositsion» s.o. luokkataistelukannan edustajien pääsyn kokoukseen. Sosdemeille edullisesta tilanteesta huolimatta eivät he tätä tavokettaan kuitenkaan saavuttaneet. Ja sosdem osuusbyrokratian piti vielä itse edustajakokouksessa jatkaa luokkataistelukannan tukahuttamispolitiikkaansa. KK:n, keskusjärjestön, toimintaselostusta käsiteltäessä arvosteli työläisjäsenten edustaja Forsman ankarasti johtoherrain toimintaa osoittaen, kuinka näiden porvarillinen osuuspolitiikka oli ollut omansa vain työntämään pois työläisjäseniä; kuinka tannerilainen osuusjohto oli osallistunut fasistisiin pyrkimyksiin; koettanut päästä yhteistoimintaan Suomen porvarillisen kulutusosuustoiminnan kanssa pettäen työläiskuluttajain edut; punaisten luokkataistelulippujen asemesta liehuvat nyt osuuskauppain lipputangoissa valko-Suomen siniristiliput, nuo sodan valmistelun symboolit; sosdem johtoherrat ovat olleet mukana sodan valmistelussa (m.m. jatkuva myrkkykaasupropaganda «Kuluttajain lehdessä») sen sijaan että olisi taisteltu sodan vaaraa vastaan. Tätä työläisjäsenten taholta tullutta tiukkaa arvostelua eivät porvarillistuneet sosdem osuusbyrokraatit tietenkään sietäneet, vaan riistivät Forsmanilta puheoikeuden. Ilman keskustelua hylättiin Pohjolan osuuskauppaliiton ponnet, joissa niinikään ankarasti arvosteltiin sosdem johtoherrain toimintaa. Kuvaavaa että koko toimintaselostuksen käsittelyssä käytettiin sosdemien puolelta vain muutama puhevuoro.

Kun pula-aika pahasti kiristää niitä osuuskauppoja, joiden jäsenistön

muodostaa etupäässä työväki — ja sellaisia ovat useimmat n.s. edistysmielisen osuustoiminnan kaupoista — niin on sosdem johtoherrainkin ollut pakko ryhtyä etsimään keinoja, joiden avulla pulan vaikutusta osuuskuntiin lievennettäisiin. Edustajakokouksenkin työjärjestykseen oli otettu kysymys «osuuskaupat ja pula-aika». Ja hyvin kuvaavat sosdem johtoherrain osuuspolitiikkaa ne hallintoneuvoston esittämät keinot, joilla lievennettäisiin pulan tuhoisia vaikutuksia osuustoimintaan.

Ensiksikin pitää saada vaihto suuremmaksi, saada lisää ostajia. Pitää «pyrkiä liittämään osuuskauppoihin kaikki kuluttajat», niin sanotaan päätöksessä. Ei siis kehoteta kääntymään työläisten ja pikkutalonpoikien puoleen, joita molempia on osuustoiminnan ulkopuolella vielä hyvin suuret määrät. Miksi? Siksi ettei kauppojen vaihto sanottavasti lisääntyisi työläisten ja maaseudun köyhän väen ostoksista, ne kun työttömyyden ja palkkojen polkemisen tuloksena ovat menettäneet suuren osan jo ennenkin pienestä ostokyvystään, on pyrittävä värväämään osuuskuntiin sellaista väkeä, jonka ostokyky on suurempi ja joka samalla on työväen luokkataistelulle vierasta ainesta. Sen avulla voidaan osuustoiminta varmemmin pitää erossa työväen luokkapyrinnöistä. Ja kun tämän lisäksi vielä määrätään «tarkoituksenmukaistuttamaan valistustyö» nimenomaan tavokkeena näiden «kaikkien kuluttajain» värvääminen osuuskuntiin jäseniksi ja ostajiksi, niin totta varmaan Suomen «edistysmielisestä» osuustoiminnasta lopultakin tulee kaikissa suhteissa oikein ihanteellista «puhdasta osuustoimintaa»!

Toiseksi on saatava kustannukset pienemmiksi. Luetellaan sarja toimenpiteitä, joista osa kauppateknillisiä, osa osuuskauppojen henkilökunnan työ- ja palkkaoloja koskevia. Jo kulunut vuosi osoitti käytännössä, että sellaisten menoerien kuin omaisuuden hankinnasta ja tavaravarastoista aiheutuvat menot, korot ja kuoletukset, kuljetus-, pakkaus- ja postimenot yms. supistaminen on nykyiselle sosdem johdolle perin, perin vaikea tehtävä. Samoin ei käy keskusaparaatin menojen supistaminen. Sekin tarvitsee paljon varoja luokkataistelun tukahuttamiseen. «Helpommaksi» on sitävastoin osoittautunut käytännössä työpalkkojen ja työläisten muiden etujen supistaminen. Jo viime vuonna näet saatiin 2 miljoonan markan «säästö» työpalkoissa, kun taas kaikki muut menot kauppavaihdon pienentymisestä huolimatta pysyivät muuttumattomina, siis suhteellisesti kasvoivat. Hallintoneuvoston ponsissa jotka edustajakokous tietysti hyväksyi, pannaankin erikoisen suuri paino «työkustannuksien alentamiseen», s.o. osuuskauppojen työläisten olojen huonontamiseen: vaaditaan lisäämään työtehoa, vähentämään työvoimaa, alentamaan palkkoja «hintatason laskun huomioonottaen», välttämään sosiaalisten etujen myöntämistä työläisille, vapautumaan entisistä työehtosopimuksista ja solmimaan vain sellaisia sopimuksia, jotka oikeuttavat johdon milloin tahansa «tarkistamaan» sopimuksessa määritellyt työpalkat. Tämän päätöksen mukaan jäävät osuuskauppain työläiset sosdem osuusbyrokraattien mielivallasta riippuviksi, sitäkin enemmän kun yleisen työttömyyden vuoksi niitä, jotka vähänkin vastustavat, on odottamassa nälkätaival. Ja tätä päätöstä käyttää sosdem byrokratia epäilemättä myös hyväkseen poistaakseen «vastenmielisiä aineksia» osuustoiminnan koneistosta. Ja että osuusbyrokratia häikäilemättä yleensäkin hyökkää osuuskauppain työläisten elinoloja vastaan, siitä antaa jo mennyt aika kyllin vakuuttavan todistuksen. Eräät osuusliikkeet, m.m. hra Tannerin johtama Elanto, olivat eturivissä rikkomassa työehtosopimuksia ja alentamassa työläistensä palkkoja

ilman minkäänlaista ennakkokeskustelua työläisten järjestöjen kanssa. Kuinka häikäilemätöntä sosdem herrojen menettely tässä suhteessa on sitä kuvaa viipurilaisen Eero Vuoren ehdotus, että ei pitäisi paljon puhua palkkojen alentamisesta, se kun vain nostattaa pahaa verta, palkat pitää alentaa ilman pitkiä puheita.

Ei ole kosketttu eikä aiota edelleenkään koskea korkeapalkkaisiin virkailijoihin, sen osoittaa tämän kysymyksen käsittely edustajakokouksessa. Siellä näet osa edustajista vaati, että alempipalkkaisten työläisten palkkoja ei saisi alentaa alle elinminimin ja että sitävastoin korkeita palkkoja alennettaisiin ylenevässä asteikossa. Tämä ehdotus kohtasi kiivaan vastustuksen KK:n herrojen puolelta, jotka kynsin hampain puolustivat palkkainsa säilyttämistä ennallaan. Lopulta «monien äänestysten jälkeen KK:n ponnet hyväksyttiin muutoksitta», sanoo «Kulut. lehden» selostaja, jättäen mainitsematta kuinka suuri osa niitä vastusti.

Sellaiset kysymykset kuin sodan ja interventsion vaara eivät luonnollisesti kiinnosta tuota «rauhallisen kehityksen» «vilpitöntä» kannattajaväkeä, joka yleensä «hylkää kaikki pakkokeinot». Suomen sosdemit selittävät nähkääs, että «vain hullut» voivat puhua sodan vaarasta nyt, kun «koko maailma hartaasti tahtoo ja pyrkii rauhaan». Ja he itse eivät tietysti hulluja ole eivätkä sodan vaarasta puhu. Jos sota kuitenkin «koko maailman» rauhantahdosta huolimatta puhkeaa, niin on se — Neuvostoliiton syy, joka koko ajan sodan vaarasta toitottamalla muka itse sotaa provosoi. Ja siinä tapauksessa ovat he, sosdem johtoherrat tietysti valmiit edelleenkin osuuskuntineen «palvelemaan yhteiskuntaa».

Ei myöskään otettu käsittelyn alaiseksi kysymystä osuustoiminnan suhteesta työttömyyteen, vaikka Pohjolan osuuskauppaliitto oli tästä kysymyksestä esittänyt ponnet kokouksen käsiteltäväksi. Vaadittiin myös keskusjärjestöjä luovuttamaan varoja työttömien avustamiseen. Mutta johtoherrain kanta oli selvä: työttömyyskysymys ei ole mikään osuustoimintakysymys eikä osuustoiminta voisikaan työttömyyttä poistaa, siksi sitä ei maksa ottaa käsiteltäväksi. Peläten kuitenkin näin selvän kannan ajamista loppuun asti he sentään myönsivät, että kysymys on tärkeä joten sitä «kannattaa harkita». Ja se alistettiin «harkittavaksi»: hallintoneuvosto velvoitettiin laadituttamaan v. 1932 edustajakokoukselle esitys osuuskauppaliikkeen suhteesta työttömyyteen! Muunlaista suhtautumista ei sosdem herroilta voi odottaakaan. Hehän ajavat «kaikkien kuluttajapiirien» osuuspolitiikkaa, eivätkä siis voi ryhtyä ajamaan niin pienen kuluttajapiirin asiaa kuin Suomen parisataa tuhatta työtöntä ovat. Sehän loukkaisi pahasti suurempien ja sosdem herroille siis tärkeimpien kuluttajapiirien etuja. Mutta «harkita» voi työttömyyskysymystä kyllä vuoden päivät lainkaan loukkaamatta muiden kuluttajapiirien etuja. Tässä taas hyvä osoitus siitä kuinka «kaikkien piirien» etujen ajaminen on samaa kuin työväen etujen vastustaminen ja pettäminen.

N.s. edistysmielisen osuustoiminnan XV edustajakokous oli oiva näyte fasisoituneen sosialidemokratian petoksesta ja siitä rämettymisestä, johon tuo sosdemia työväen osuustoiminnan johtaa. Mutta tuo kokous oli myös todistus siitä, että kumouksellinen aines, ennenkaikkea Suomen kommunistinen puolue, ei ole tehnyt osuuskuntien jäsenjoukkojen keskuudessa riittävästi työtä sosdemien vaikutusta vastaan. Onpa selvästi ilmennyt tällä rintamaosalla tehtävän työn aliarviointia. Maaperä osuuskuntien työläisjäsenten keskuudessa ei ole suinkaan epäedullinen kumoukselliselle toiminnalle ja sosdemien karkean petoksen paljastamiselle. Päinvastoin

se on Suomessa edullisempi kuin useimmissa muissa maissa. Mutta maaperän muokkaus, työ osuuskuntiin järjestyneiden työläisten keskuudessa on lyöty laimin. Ja tulokset ovat näkyvissä. Kumouksellisten työläisten ja ennenkaikkea kommunistien on tehtävä jyrkkä käänne tälläkin rintamaosalla, ryhdyttävä tarmolla työhön osuuskuntien työläisjäsenten, joita on hyvin paljon, mobilisoimiseksi luokkataistelurintamaan. Sosdem petturiosan paljastamiseen tarjoaa juuri Suomen «edistysmielinen» osuustoiminta erittäin runsaasti konkreettista, vakuuttavaa, joukoille helposti ymmärrettävää aineistoa. On rikos työväenluokkaa kohtaan jos se jätetään käyttämättä.

Katsauksia

Punainen päivä

Punainen päivä, elokuun 1 päivä muodostui tänä vuonna proletariaatin maailmanmittaiseksi voimanäytteeksi, työväenluokan voimaa uhkuvaksi mielenosoitukseksi, josta mädänneen kapitalismin kurjuuteen syöksevät kansanluokat heittävät uutta imperialistista maailmansotaa ja Neuvostoliittoa vastaan valmistettavaa interventionisotaa vastaan uhkaavan ultimaatumin: "Sodan syttyessä jokaisen työtätekevän sotilaan ase päin porvaristoa."

Punaisena päivänä ja sen aattona vallitsi tosiasiallinen sotatila järjestään kaikissa kapitalistisissa maissa. Raivokkaammin riehui **Saksan** sosialifasismi, tuo II Internatsionaalen pääpylväs, johon kapitalismi asettaa kaiken pelastumistoivonsa.

Saksan sosialifasismi ei häikäile mitään pelastaakseen hukkuvan kapitalismin. Porvaristo on Saksassa luovuttanut sosialifasismille vissit aparaatit visseillä alueilla, ministerisalkkuja, poliisipäällikön paikkoja jne. Ja punaisena päivänä se jälleen näytti olevansa kapitalistisen järjestelmän parhain kartanokoira. Kaikkialla kielsivät sosialifasistiset poliisipäälliköt mielenosoitusten järjestämisen. Kommunistiset sanomalehdet "Rote Fahne", ja "Ruhr Echo" y.m. lakkautettiin. Kirjapainoja miehitettiin (Essen). Siitä huolimatta vyöryivät valtavat joukot myrskypilvinä kaduilla. Sosialifasististen poliisikomppanioiden kiväärit eivät joukkoja peloittaneet. Poliisit harjoittivat provokatsiooniansa, ampuivat, murhasivat ja haavoittivat työläisiä (Hampuri, Augsburg).

Verisiä yhteentörmäyksiä oli **Puolassa.** Varsovassa oli kymmenkunta mielenosoitusta, jotka poliisi hajotti, tappaen yhden ja haavoittaen kahta työläistä. Dombrovan kivihiilialueella oli suuria mielenosoituksia. Srzemeshizin kivihiilikeskuksessa lensi kivisade ampuvia poliiseja kohti.

Bulgariassa syytivät poliisien kiväärit lyijyä mielenosoittajia vastaan. Jambolissa julistettiin yleislakko, vaatimuksella 150 poliittisen vangin vapauttamisesta.

Pariisin poliiseilla oli "työtä" punaisten lippujen alasrepimisessä sähköpylväistä, talojen katoilta y.m. Proletaarikorttelit kuhisivat täynnään poliiseja. **Pragin** (Tshekkoslovakia) kaupungintornissa liehui punalippu. Kiellosta huolimatta oli kaupungissa useita mielenosoituksia. **Japanissa** poliisi tukahdutti kaikki kokoontumisyritykset. Joukottain vangittiin työläisten toimitsijoita jo Punaisen päivän aattona.

"Murskatkaa Hooverin salaliitto Neuvostoliittoa vastaan! Sodanvalmistelurahastot työttömille!" Siinä päätunnuslauseet **New Yorkin** 20-tuhantisessa mielenosoituksessa. **Lontoossa** järjestettyä joukkomielenosoitusta vartioivat Mac Donaldin poliisit uskollisesti. Mielenosoitus hyväksyi päätöslauselman, jossa tervehditään "Saksan sankarillista proletariaattia, joka elää vallankumouksellisen valtataistelun aattopäiviä. Me lupaamme taistella tarmokkaasti Yuongin suunnitelmaa ja kaikkia yrityksiä vastaan hyökätä Saksan vallan-

kumouksen kimppuun. Me lupaamme kutsua ja yhdistää koko Britanian proletariaatin auttamaan saksalaisia veljiämme, jotka kommunistisen puolueen voimalla mobilisoivat voimaan kapitalismin kukistamiseksi ja Neuvosto-Saksan luomiseksi. Eläköön Saksan kommunistinen puolue ja Neuvosto-Saksa."

Itävallassa elok. 1 p:nä seurasi kompuolueen lippuja tavallista suuremmat joukot siitä huolimatta, että mielenosoitukset olivat kielletyt. Melkein kaikissa Itävallan suuremmissa kaupungeissa oli valtavia mielenosoituksia. Punaisen päivän mielenosoitukset Itävallassa merkitsevät suoranaista käännettä edellisiin vuosiin verraten.

Kööpenhaminan kaduilla vyöryi 5-tuhantinen proletaarijoukko. **Helsingissä** y.m. Suomen kaupungeissa jahtasi poliisi sodanvastaisten julistusten levittäjiä. **Ruotsissa, Norjassa** y.m. maissa oli suuria mielenosoituksia ja kokouksia.

Elokuun 1 päivän mielenosoitukset maailman kaikilla kulmilla osoittivat, että maailman proletariaatti on valveilla. Sille kirkastuu päivä päivältä yhä selvemmin porvarillinen pasifismi, jolla imperialismi verhoo sotavalmistelunsa. Pasifismin, "rauhan"-konferenssien ja aseistariisumiskonferenssien y.m. takana on käynnissä kuumeinen aseistautuminen, shovinistinen ja neuvostovastainen propaganda.

V. 1914 maailmansota yllätti proletariaatin valmistautumattomana. Tulevaan imperialistiseen sotaan valmistautuu myös proletariaattikin tunnuslauseella: Imperialistinen sota muutettava kansalaissodaksi!

Yksitoista vuotta

On kulunut Elokuun kommunaardien murhista. Paljastaessamme päämme 31/VIII-20 murhattujen tovereittemme muistolle, ja muistellessamme silloisia tapauksia, olemme eritoten nykyisessä tilanteessa velvolliset alleviivaten toteamaan eräitä niitä johtolankoja, jotka yksitoista vuotta sitten elokuun murhiin johtivat.

Murhateon määrätietoisen valmistamisen johtolangat ovat lähtöisin imperialismin maailmasta, **lahtarimaailmasta.** Sieltä ne lähtivät, sieltä ne johtivat. Ja onnistuikin lahtarivihollonen sijoittamaan hyvin edustavat palkka-agenttinsa aivan meidän taistelurivíemme sisälle.. Näin ollen teko oli vastavallankumouksellinen lahtariteko, lahtaririkos. Suomen luokkasodan kautena aktiiviseen imperialistikätyryyteen lähtenyt Elorantapariskunta, ent. santarmiurkkija Railo-Rissanen yms. ovat monine rikoksineen tästä todistamassa.

Kuten tunnetaan oli näiden yllämainittujen roistojen ja eräiden muiden Englannin imperialismin ja Suomen lahtareitten palkka-agenttien osuus murhan järjestämisessä ratkaisevasta merkityksestä. Heidän työtään helpotti se, että he itse, välittömästi pääsivät muokkaamaan ja valmistamaan pikkuporvarilliset Paasit ym. kurjat pyövelit vastavallankumouksellista hirmutekoa, katalaa lahtaririkosta suorittamaan.

Toisena sellaisena johtosäikeenä, joka jo silloin kiinteästi ja mitä suuremmalla aktiivisuudella kietoutui edellämainittuun lahtarien johtamaan ja muonittamaan oppositioliikkeeseen ja murhatoimintaan, oli se **sosialidemokraattinen provosoimis- ja kiihoitustyö,** jota johtivat ja järjestivät Turkiat ja kumppanit. Näiden molempien pääsuuntien, avoimen lahtariuden ja valkoisen sosialidemokratian kanssa läheisessä kiinteässä yhteydessä opposition muonittamisessa ja organisoimisessa toimi se fasistityyppinen nousukkaiden seikkailijakopla, joista keskeisimpänä näkyy olevan seikkailijan ja poliittisen huligaanin Väinö Samuel Pukan iljettävät hahmopiirteet, olion, josta sittemmin tuli koko murhaopposition pääsihteeri.

Lahtarien avoimesti ja jatkuvasti huutaessa "kuolemaa kommunisteille" ja esitellessä ensi vuorossa mainittu määrättyjen suomalaisten kommunistien poisvirtaamista, ilmestyy oppositionikomitean sekä pyöveli Paasin ja kumppanien murhalistaan samoja nimijä ja tunnuksia. Voitto Eloranta esiintyy jo keväällä 1920 eräässä kokouksessa, missä hän eräitä SKP:n johtavia tovereita vastaan sanansa kohdistaen huudahtaa: "emme ole vielä näitä vastaan kaikkea tehneet, koska heitä ei ole vielä ammuttu." "Suurpolitiikkona" ja "valtiomiehenä" esiintynyt seikkailija Väinö Samuel Pukka kirjoittaa Kingisepistä (ent. Jamburg) 4/III-20, mikä kirje oli osoitettu Voitto Elorannalle ja Aku Pyy—Paasille ja sanottiin siinä m.m.:

"Mitä muuta nykyhetken tilanteeseen tulee on minun ohjeeni: Ei neuvotteluja vaan iskuja. Olisin iloinen jos sitä noudatettaisi ei kirjaimelleen vaan vieläkin enemmän."

Tätä kirjettä asianomaisetkin selittivät, että se oli jo silloin annettu murhamääräys. Sellaisena sen otti aktiivipyöveliksi, murhajoukkueen kuolemankomiteaan vedetty Pyy-Paasi. Ja sellaisena se on otettava tänäkin päivänä. Pukka kehoitti "työläisoppositiolaisiksi" nimittämiään rikoskavereitaan siirtymään vieläkin enempään kuin iskuihin — kommunistimurhiin.

Matti Turkia esitti jo SKP:n perustamisesta asti tunnusta: "Keskuskomitea on kukistettava", antaen luotettujensa ymmärtää vissin aseellisen kukistamistavan ainoaksi oikeaksi. Ja tämän pyrkimyksensä vilpittömyyden hän paljasti avoimesti syysk. 1 p:nä 1920 saatuaan silloiseen asuinpakkaansa, Dubrovkaan, tiedon 8:san kommunistin salamurhaamisesta. Hän ratkesi riemukkaaseen iloon murhien johdosta ja murhaajien ylistämiseksi.

Tästä edelläsanotusta kuvastuu ne johtolangat, jotka Elokuun murhiin 11 vuotta sitten johtivat. Silloinen neuvostovaltamme vaikea tilanne, silloiset taloudelliset puutteet ja vaikeudet sekä suurten pakolaisjoukkojen jouduttua entisistä oloistansa uusiin oloihin ja uusiin vaikeuksiin olivat vissinä edellytyksenä näiden erivärisiltä näyttävien, mutta silti yhteen puskevien voimien yhteiselle puuhalle, vastakumoukselliselle lahtariliikkeelle, jonka teoista inhoittavin on tuo 31/VIII-20 tapahtunut lahtaririkos.

Taistelu jatkuu. Sosialismin maailma on vahva, mutta meillä on edelleen vastavallankumouksen rintamassa nämä samat voimat vastassamme. Sosialifasismiksi kehittynyt sosialidemokratia on lujana ja aktiivisena tukijoukkona mätänevää, kukistavaa kapitalismia pönkittämässä. Siellä rintamassa fasisti-Suomen rintama-osalla ovat ylemmillä johtopaikoilla fasistivallan aktiivisina kartanokoirina heilumassa Turkiat ja kumppanit. Monet muut tuon revolverioppositioliikkeen aktiivit ovat fasistiohranan apureina jne. Ja näihin nähden on Pukalla ja kumppaneilla edelleen hellä suhde, kiinteät toverisuhteet, kuten noiden sosialifasistipomojen kirjoituksista ilmenee.

Mutta voimakkaasti etenee proletaarinen vallankumousliike kaikkialla kapitalismin maailmassa. Myöskin Suomessa. SKP., jota vastaan lahtarioppositio puheena olevan iskunsa elok. 31 v. 1920 lähinnä kohdisti, valmistuu voittoon ja valtaan, järjestäessään Suomen proletariaatin ja sen kanssa taisteluliitossa olevan köyhän talonpoikaiston rivejä ratkaisevia taisteluja varten.

Kunniaa kaatuneille kommunaardeille! Eteenpäin, kohti ratkaisevia taisteluja Kominternin lippujen alla.

L. Trotskin uusi «teoria»

J. Larin kirjoittaa äsken ilmestyneessä "Bolshevikissä m.m. seuraavaa: Trotski vakuutti avonaisten puoluevastaisten esiintymisiensä alusta lähtien, että neuvostomaamme on "häviön partaalla", taloudellisen kukistumisen rajalla. SSSR:n mahtavat saavutukset viimeisten vuosien aikana, maan teollistuttamisen ja kollektivisoinnin nopea kasvu, työttömyyden häviäminen j.n.e. saattoivat Trotskin asenteen hyvin naurettavaksi ja typeräksi. Jos kerran jo kansainvälinen **porvaristokin** havaitsi, että meillä tapahtuu talouden, kulttuurin ja poliittisen aktiivisuuden systemaattista nousua, niin sitä häpeällisempänä esiintyy ennustelu "häviön partaasta" kansainvälisen proletariaatin silmissä, eritoten viime vuosien kapitalistisen pulan taustaa vastaan, pulan, joka on vallannut koko maailman, lukuunottamatta maata missä ei ole kapitalistien valtaa,— lukuunottamatta SSSR:ää.

Tällaisen tilanteen vallitessa **rehellisen** politiikon olisi pitänyt tunnustaa virheensä ja rikoksensa sekä ryhtyä niitä korjaamaan. Mutta politiikko, joka kieltäytyy rehellisyydestä ja tämänvuoksi muuttuu ihmiseksi, joka asettaa etutilalle ei yhteistä asiaa, vaan oman henkilökohtaisen pyhyytensä, — vääristelee totuutta, laskee sumua silmiin sekä koettaa tehdä valkoisesta mustan ja kalastella täten horjuvia ja asiaa ymmärtämättömiä aineksia. **Trotski valitsi viimemainitun tien** ja muokkasi uuden "teorian" neuvostotalouden ja samalla yleensä SSSR:n kehityksestä. Uuden teorian yhteiskunnallinen ajatus on selvä: se on omiaan **rauhoittamaan** SSSR:n kehitystä

säikähtäneitä kapitalisteja (jos he uskovat uudelleen ilmaantunutta ekonomistia ja teoreetikkoa), ja hämäämään työväestöä, jonka silmät ovat saaneet paljon rohkeamman loisteen viestien saapuessa SSSR:n saavutuksista (elleivät he osaa selvittäytyä hänen teoreettisissa punoelmissaan). On selvää, millaisia "yhteiskunnallisia tilauksia" tällaiset esiintymiset palvelevat. Meitä hyvin vähän liikuttaa se seikka, osoittautuvatko trotskilaiset rauhoittavat tipat kansainväliselle porvaristolle soveliaiksi vaiko eivät, — muuten porvaristolle ei ole erikoisen soveliasta olla oikullinen, sillä se on jo kauvan sitten tottunut ravitsemaan itseänsä työväenliikkeen jätteillä, kohottaen kilvekseen kaikenkaltaisia Millerandeja, Briandeja ja muita samankaltaisia. Mutta on selvää, että porvarillinen kuona maamme sisällä ahnaasti tarrautuu lemmikkinsä ja liittolaisensa "uuteen sanaan" sekä tulee lyömään sillä valttia työväestön vähemmänymmärtävän osan ja erikoisesti intelligenssin keskuudessa. Tämän vuoksi on paikallaan vaikkapa lyhyemmin osoittaa ei kauan sitten ulkomailla ilmestyneessä, huhtikuussa v. 1931 päivetyssä broshyrissä "L. Trotski. SSSR:n kehityksen probleemeja" esitetyn uuden "opin" perusväitteiden mädännäisyys.

Puoluetta vastaan käymänsä avoimen taistelun ensi aikoina Trotski avoimesti saarnasi, että meillä menevät asiat yhä huonommin ja huonommin, maa on "häviön partaalla". Nyt hän koettaa sovelluttaa SSSR:ään toista periaatetta: **mitä parempi — sitä pahempi.** Näin voi toimia viekkaammin, — voi olla suoraan kieltämättä sitä, minkä jokainen näkee omilla silmillään, kietoutua "puolueettomuuden" vaippaan ja kuitenkin tulla yhteenvetoon, joka olemukseltaan merkitsee kutsua koko kansainväliselle proletariaatille vastataisteluun SSSR:n ja Kominternin politiikkaa vastaan.

Tämänlaisen kysymyksen asettelun, tai kuten vanhaan aikaan sanottiin "disposition" mukaisesti Trotski ei ainoastaan ole kieltämättä meidän suuria saavutuksiamme, vaan vieläpä hän alleviivaa **"neuvostotalouden nykyiset todella jättiläismäiset saavutukset"** (harvennus kirjottajan). Hän kirjoittaa: **Kapitalismi ei ole milloinkaan osoittanut eikä ole kykenevä osoittamaan sellaista taloudellisen kasvun edistymistä, mikä tällä hetkellä avautuu Neuvostoliiton alueelle."** Kuin uusi "sireenilintu, jonka ääni laulaessaan on sangen vahva" — hän ylistää ei ainoastaan meidän **"ennenkuulumattoman korkeita teollistuttamisen tempojamme"**, vaan paljastaa päänsä myöskin sen työn edessä, jonka olemme suorittaneet maaseudulla: **"myöskin maatalouden alalla, missä jälellejääneisyys, pirstoutuneisuus ja barbaarisuus omaavat syvimmät** juurensa, on proletaarisen diktatuurin järjestelmä jo ehtinyt ilmaista mahtavan luomisvoimansa". Tarkemmin, esittää Trotski, **"kollektivisoimisen nykyiset tempot, jotka ovat mahdollisia vain maan, krediitin ja teollisuuden kansallistuttamisen pohjalla ja johtavan osuuden kuuluessa työväestölle, merkitsevät uutta aikakautta ihmiskunnan kehityksessä, on alkanut maaseutuelämän idiotismin likvidoiminen"** (samasta).

Kaikki nämä todistelut esiintyvät havainnollisena kuvauksena Trotskin puoluevastaisen taistelun, puoluelinjan vastaisen agitatsionin ja polittisen vastusten kasaamispyrkimysten vararikosta ja rikollisuudesta. Tämä kuitenkin vain muun muassa. Pääasiahan on kuitenkin siinä, että veisaten hymniä saavutuksillemme, jotka ovat saavutetut ilman Trotskia, vastoin Trotskia ja taistelussa trotskilaista ajatuspiiriä vastaan, Trotski samanaikaisesti esittää, että kaikki nämä loppujenlopuksi eivät ole mistään merkityksestä. Sillä neuvostotalouden systeemissä on **"joukko erilaista historiallista alkuperää olevia ja eri tavoin toisiinsa liittyviä vastakohtaisuuksia".** Tämän yhteydessä **"eritoten teollisen kehityksen nopeus kasaa epäsuhteen".** Näin ollen **"nämä ristiriitaisuudet omaavat ei lyhytaikaista, episodista luonnetta, vaan päinvastoin tulevat tärkeimmät niistä tulevaisuudessa merkitykseltään kasvamaan".** Lopputuloksena, Trotskin mukaan, meillä muodostuu tilanne, jossa todellisuus muka uudelleen **"synnyttää sosialistisen rakennustyön perusristiriitaisuuksia jokaisella uudella vaiheella yhä suuremmassa laajuudessa ja yhä syvällisempiä".** Toisin sanoen, — kuomaseni, älkää suotta kuluttako voimianne, laskeutukaa pohjaan. Mitä merkitsevät teollistuttamisen ja kollektivisoimisen saavutuk-

set, kun kerran saavutusten jokainen uusi aste, joidenkin "perusristiriitaisuuksien" olemassaolon vaikutuksesta, tulee tekemään nämä ristiriitaisuudet yhä suuremmiksi ja syvällisemmiksi, siksi kunnes tuhoudumme. Trotski väittääkin, että ellei yleismaailmallinen vallankumous ehkäise meidän häviötämme (perusristiriitaisuuksien uudelleensyntymiseltä laajennetussa muodossaan saavutusten jokaisella uudella vaiheella), niin **"tässä mielessä proletariaatin diktatuurin SSSR:ssä täytyisi kiertämättömästi kärsiä tappio"** (samassa).

Trotskin aikaisemman teorian mukaan meidän olisi pitänyt tuhoutua saavutusten puutteen vuoksi, siis, **huonon johdon vuoksi.** Hänen uuden teoriansa mukaan, meidän täytyy tuhoutua **"todellisten jättiläismäisten saavutusten"** olemassaolon vuoksi, siis hyvän johdon vuoksi. Koska painopiste osoittautuu olevan ei enää meidän politiikkamme laadussa, vaan meidän tahdostamme riippumattomien, objektiivisten, perustavien ristiriitojen olemassaolossa, minkä vuoksi .**"nykyisen ylimenokauden taloudelliset saavutukset näinollen eivät likvideeraa perus-ristiriitaisuuksia, vaan valmistavat niiden syvällisempää uusiintumista uudella korkeammalla historiallisella perustalla."**

Tässä Trotski liittää neuvostotalouteen ilman suurempaa epäilyä sen katsantokannan, jonka Marx loi ja osoitti kapitalismia silmällä pitäen: systemaattisen, kiertämättömän ristiriitaisuuksien uusiintumisen laajentuvalla ja syventyvällä perustalla, ja tästä johtuen — lopullisen häviön kiertämättömyyden. Tällainen Marxin kääntäminen kotoiselle kielelle ei vaadi Trotskilta paljon. Trotski nimittelee nuo "perusristiriitaisuudet" — niitä on kolme, kuin kolme valasta, joiden varassa, joidenkin teoreetikkojen mukaan, lepäsi maailma. Näin myöskin Trotskin uusi "teoria" häviöstä saavutusten vuoksi lepää olettamuksella, että nämä kolme "perusristiriitaisuutta" todellisuudessa tulevat muodostumaan yhä suuremmiksi ja syvemmiksi jokaisella rakennustyömme uudella vaiheella. Mitkä ne ovat?

Ensimäinen — "ennenkaikkea ristiriitaisuus kaupungin ja maaseudun välillä", mikä on jäänyt meille "perintönä vanhan tsaristis-porvarillisen Venäjän kapitalistisista ja esi-kapitalistisista ristiriitaisuuksista."

Toinen — "ristiriitaisuus Venäjän yleisen kulttuuris-taloudellisen jälellejääneisyyden ja tästä jälellejääneisyydestä dialektisesti kasvaneiden sosialististen uudestaan järjestämisen tehtävien välillä".

Kolmas — "ristiriita työläis-valtiossa ja sitä ympäröivän kapitalistisen maailman välillä, erikseen — ulkomaankaupan monopoolin ja mailman markkinain välillä."

Mitä merkitsi ristiriitaisuus kaupungin ja maaseudun välillä joku aika takaperin? Kaupungissa oli vallitsevana yhteiskunnallistettu sektori, maaseudulla — yksityissektori; kaupungissa — suurtalous, maaseudulla — pientalous; kaupungissa — koneellinen tuotanto, maaseudulla — käsiteollisuus; kaupungissa — lukutaitoisuus, järjestyneisyys, poliittinen elämä, maaseudulla — pimeys, hajanaisuus, passiivisuus; kaupungissa — proletaareja, maaseudulla — yksilöllisiä tavarantuottajia. Kas tässä oli eroavaisuus, ja tässä ristiriitaisuus kaupungin ja maaseudun, teollisuuden ja maatalouden välillä. Millaiselle sokealle ja kuurolle tyhmeliinille Trotski uskoo voivansa vakuttaa, että edelläluetellut ristiriitaisuudet meillä kasvaisivat, kärjistyisivät ja syvenisivät. Eritoten silloin, kun hän itse muutamaa sivua aikaisemmin on pakoitettu puhumaan "nykyisistä kollektivisoimisen tempoista, "osoittimina" uudesta aikakaudesta ihmiskunnan kehityksessä".

Tosiasiassa vuosi vuodelta eroavaisuus kaupungin ja maaseudun välillä meillä heikkenee, vuosi vuodelta yhä nopeammin poistuvat menneen ajan perintönä jääneet ristiriitaisuudet. Jokainen uusi neuvostotalous, kone- ja traktoriasema, kommuuna, artteli, traktori, kombainer, uusi kontraktatsiosopimus, nuorisoliittojatsheikka, lastenseimeksi muutettu kulakkitalo, j.n.e. — kaikki tämä nostaa, lähentää maaseutua kaupunkiin, ja proletaarisen johdon alaisena muuttaa sen yhteiskunnallisen, taloudellisen ja teknillisen rakenteen, vähentäen ristiriitaisuuksia, jotka Trotski näkee laajentuvina. Ristiriitaisuuksien laajentumisen teorian mukaan maaseudullamme täytyisi tapahtua (sosialismin voimistuessa kaupungissa) yksilötalouden lujittumista, kulakiston

voimistumista, maaseudun jälellejääneisyyden laajeneminen j.n.e. Tällaiseen järjettömyyteen saattaa Trotskin johtaa hänen uusi "teoriansa".

Toinen surkeus, joka uhkaa meitä häviöllä on Trotskin mukaan maamme kulttuuris-taloudellinen jälellejääneisyys ja edessäolevat sosialistisen uudestijärjestämisen tehtävät. Teollistuttamisen ja kulttuurityön saavutukset, teollisuustuotannon kolminkertaistuminen verrattuna sodanedelliseen kauteen maatalouden uudelleen järjestäminen, työn tuottavaisuuden valtava kasvu viimevuosina, lukutaidottomuuden poistaminen j.n.e. — merkitseekö kaikki tämä kulttuuris-taloudellisen jälellejääneisyyden suurentumista vaiko pienentymistä, ristiriitaisuuksien kasvamista vaiko poistumista? Kysymys itsessään jo sisältää vastauksen. Niin suuri kun maamme jälellejääneisyys olikin, olemme me kuitenkin jo melkolailla siirtyneet eteenpäin, eikä takaisinpäin kuten Trotskin teoria edellyttäisi. Saattaakohan vielä jollekin olla epäselvää, että nykyisellä kulttuuri- ja taloudellisen kehityksen tasolla työskennellen on paljon helpompi rakentaa sosialismia kuin kuusi seitsemän vuotta sitten. Tähänastiset saavutukset selvääkin selvemmin osoittavat kyseessä olevan ristiriitaisuuden poistumista, eikä sen laajentuvaa uusiintumista kuten Trotski väittää.

Kolmas "valaskala" — ristiriita SSSR:n ja kapitalististen valtioiden välillä, ulkomaankaupan monopoolin ja maailman markkinain välillä. Ristiriita SSSR:än ja kapitalististen maiden välillä luonnollisesti tulee sitä selvemmäksi, mitä suuremmassa määrin sosialismi SSSR:ssä lujittuu ja laajenee, jolloin muut maat jäävät vielä kapitalistisiksi. Trotski tässä yhteydessä pitää silmällä ei sodan vaaran kasvua meitä vastaan, joka toistaiseksi vississä määrin on heikentynyt kapitalististen maiden keskeisten ristiriitaisuuksien ja vallankumouksellisen työväenliikkeen kasvun vaikutuksesta. Ei, Trotski pitää silmällä muuta, — hän selvittää SSSR:n ja kapitalistisen maailman välisissä taloudellisissa suhteissa "osan riippuvaisuussuhdetta kokonaisuudesta", minkä yhteyden numerot "yhä suuremmassa määrässä muodostuvat määrääviksi suhteessa sosialistisen rakennustyön suunnitelmiin ja tempoihin nähden".

Näinollen, riippuvaisuus yhä kasvaa, "keskinäisen vuorovaikutuksen probleemi ylimenokautta elävän neuvostotalouden ja maailmanmarkkinain välillä alkaa vasta ilmaisemaan omaa ratkaisevaa merkitystään". Mitä suuremmat ovat saavutuksemme, — sitä suurempi riippuvaisuus kapitalististen valtioiden taloudesta, Trotskin mukaan, — tämän vuoksi "proletariaatin diktatuurin SSSR:ssä täytyisi kiertämättömästi kärsiä tappio", jos me pyrimme jatkamaan sosialismin rakentamista yhdessä maassa". Millaisen käytännöllisen johtopäätöksen tästä tekee Trotski, me vielä näemme. Panemme vain merkille, että teoriasta joka selvittää neuvostotalouden riippuvaisuuden kasvua kapitalistisista maista, kapitalististen maiden kanssa olevien yhteyksien kiertämättömästi määrääviksi muodostumista, suhteessa rakennustyömme suunnitelmiin ja tempoihin — täytyy ehdottomasti juontua kaksi seurausta: kun ulkomailla on pula — niin täytyy meilläkin olla pula, kun ulkomailla tempot menevät takaisinpäin, niin eivät ne meilläkään voi mennä eteenpäin.

Käytännössä on havaittavissa asiain päinvastainen kulku: maailman kapitalistisen pulan kaksi viimeistä vuotta ovat olleet erittäin voimakkaan taloudellisen nousun vuosia SSSR:ssä, tempoihin nähden me ylitämme viisivuotissuunnitelman optimistisimmatkin variantit, jotka olivat vahvistetut v. 1929. Jo yksistään tämä kumoaa teorian "riippuvaisuussuhteen kasvusta". Ja onhan selvää, että sellaisten tuotantoalojen kasvu meillä, kuin esim. kaikki maatalouden tuotannon kehitystä palvelevat tehtaat, laajenee sähköistäminen vapauttaen ulkolaisen hiilen käytöstä, kehittyy uusi kemiallinen teollisuus, voimistuu yleensä raskasteollisuus, j.n.e. vapauttaa maamme riippuvaisuussuhteista ja poistaa mahdollisuuden sen määrääväksi muodostumiselta.

Trotski on asettanut yhtäläisyysmerkin ulkomaankaupan kasvun ja riippuvaisuuden kasvun välille. Ulkomaankauppa tulee kasvamaan, mutta meidän taloudellisen kehityksemme riippuvaisuus ulkolaisten koneiden saannin mahdollisuuden vuoksi nopeasti pienenee ja jo nyt usealla alalla on pienentynyt olemattomiin. Ulkomaankaupan häiriytyminen, jos se tapahtuisi pulan vai-

kutuksesta kapitalistisissa maissa tai muista syistä, ei tule vaikuttamaan enään ratkaisevasti rakennustyöhömme.

Millainen on Trotskin käytännöllinen johtopäätös, jonka hän vetää asiankäsittelynsä lopuksi? Hänen yhteenvetonsa on: "kysymys yhteistyöstä kapitalististen maiden ja SSSR:n välillä täytyy muodostua Kominternin kaikkien sektsioiden yhdeksi aktuaallisemmaksi tunnukseksi". Tällaiseen järjettömyyteen on Trotskin vienyt hänen uusi "teoriansa".

Trotskin teoria on valheellinen, itse hän nähtävästi on lopullisesti jo kypsynyt sosialidemokratiaa varten näytelläkseen tulevaisuudessa Briandien ja muiden "Europan ja maailmantalouden suunnitelmallisuuden probleemien" harrastelijoiden osaa.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. K. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen ja Y. Karppanen.

Ленинградский Областлит № 18180. Заказ 1040 Тираж 1000 экз.

Типография „Кирьяпая", Харьковская 9.

Hinta 50 kop.

«Коммунист» № 8

Государственное издательство „КИРЬЯ"

Ленинград 1931 Петрозаводск